

Najaarsrapportage 2022

waterschap
limburg

Bezoekadres

Maria Theresialaan 99
6043 CX Roermond

Postadres

Postbus 2207
6040 CC Roermond

IBAN: NL10NWAB0636750906
KvK: 67682065

088 88 90 100
info@waterschaplimburg.nl
www.waterschaplimburg.nl

titel Najaarsrapportage 2022
datum 30 november 2022
status Definitief
zaaknr. 2021-Z34039
documentnr. WLDOC-220622665-22542
vrijgave Dit document is tot stand gekomen onder verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur

Inhoudsopgave

Bestuurlijke samenvatting	5
Leeswijzer	10
1 programma Hoogwaterbescherming Maasvallei	15
Wat willen we bereiken?	15
Wat hebben we ervoor gedaan in 2022?	15
Wat heeft het gekost?	21
2 programma Klimaatadaptatie	23
Wat willen we bereiken?	23
Wat hebben we ervoor gedaan in 2022?	24
Wat heeft het gekost?	37
3 programma Waterkwaliteit en ecologie	43
Wat willen we bereiken?	43
Wat hebben we ervoor gedaan in 2022?	43
Wat heeft het gekost?	58
4 programma Zuiveren	59
Wat willen we bereiken?	59
Wat hebben we ervoor gedaan in 2022?	59
Wat heeft het gekost?	60
5 programma Crisisbeheersing	61
Wat willen we bereiken?	61
Wat hebben we ervoor gedaan in 2022?	61
Wat heeft het gekost?	65
6 programma Bestuur en organisatie	67
Wat willen we bereiken?	67
Wat hebben we ervoor gedaan in 2022?	68
Wat heeft het gekost?	78
7 Kredietvoting en -verlening	83
7.1 Programma Hoogwaterbescherming Maasvallei	83
7.2 Programma Klimaatadaptatie	84
7.3 Programma Waterkwaliteit en ecologie	86
7.4 Programma Crisisbeheersing	87
7.5 Programma Bestuur en organisatie	87
7.6 Kredietaanpassing bevoegdheid Secretaris Directeur	88

8	Begroting naar kosten-/opbrengstensoorten	89
8.1	Kosten	90
8.2	Opbrengsten	92
9	Reserves en voorzieningen	95
9.1	Onttrekkingen aan overige bestemmingsreserves	95
9.2	Onttrekkingen aan voorzieningen	98
10	EMU-saldo	101
11	Schadeclaims	102
12	Bijlagen	103
Bijlage 1.	Schadedossiers per 01-09-2022	103
Bijlage 2.	Investeringslijst per 01-09-2022	106

Bestuurlijke samenvatting

Waterschap Limburg zorgt in de provincie Limburg voor veilige dijken, droge voeten, voldoende en schoon water

Voor u ligt de najaarsrapportage 2022. De najaarsrapportage is een tussentijdse rapportage, waarin het Dagelijks Bestuur het Algemeen bestuur informeert over afwijkingen in de realisatie van de programmabegroting. In deze rapportage focussen we op de periode die achter ons ligt: de eerste acht maanden van 2022 en kijken we vooruit naar het einde van het jaar 2022.

Algemeen beeld

Tot en met augustus 2022 zijn er van de 106 te onderscheiden activiteiten in de 'Begroting 2022' 86 (81%) groen, 18 (17%) oranje en 2 (2%) rood. Dat betekent dat 98% gerealiseerd is, realiseerbaar is vóór het einde van het jaar of minder dan 6 maanden vertraging heeft. Het algemene beeld in deze najaarsrapportage is daarmee dat de voortgang van de uitvoering op schema ligt.

Hieronder de stand van zaken tot en met augustus 2022:

Programma 1. Hoogwaterbescherming Maasvallei	Programma 2. Klimaatadaptatie	Programma 3. Waterkwaliteit en ecologie
 14	 24	 20
 3	 3	 5
 0	 2	 0
Programma 4. Zuiveren en waterketen	Programma 5. Crisisbeheersing	Programma 6. Bestuur en organisatie
 -	 11	 17
 -	 1	 6
 -	 0	 0

- geen wezenlijke afwijkingen, realisatie conform begroting
- wezenlijke afwijking, maar realiseerbaar vóór het einde van het jaar of minder dan 6 maanden vertraging
- wezenlijke afwijking, niet realiseerbaar vóór het einde van het jaar én minstens 6 maanden vertraging

Programma 1. Hoogwaterbescherming Maasvallei

Dit programma ligt over het algemeen op schema. De volgende activiteiten vragen uw aandacht.

1.1 We inspecteren, beheren en onderhouden de waterkeringen

1.1.5 Condiitiemetingen kunstwerken in waterkeringen

De eindrapportage van de pilot uit 2022 (conditiemetingen kunstwerken in waterkeringen) is het vertrekpunt om met ingang van 2022 de inspecties op alle kunstwerken in waterkeringen planmatig te kunnen uitvoeren. We verwachten dat deze rapportage omstreeks oktober 2022 gereed is.

1.1.6 Asset managementsysteem Infor

De geprogrammeerde Voorjaarsinspectie waterkeringen is conform planning uitgevoerd en de resultaten zijn vastgelegd in Infor. Tijdens het vullen van infor heeft de nadruk gelegen op de verwerking van de objecten. Bij nader onderzoek is gebleken dat niet alle resultaten consequent en uniform worden vastgelegd. Ook is gebleken dat de frequentie van de inspecties op onderdelen afwijkt van de gemaakte afspraken in het Instandhoudingsplan. Er vinden gesprekken plaats om te zorgen dat voorgeschreven frequenties in Infor in overeenstemming zijn met de genoemde frequenties in de Assetmanagementplannen (AMP's). Voor de meest prioritaire objecten zal dit komend jaar nog het geval zijn. De genoemde frequenties in de AMPs zullen in een later stadium overgenomen worden in Infor.

1.3 We versterken waterkeringen langs de Maas

1.3.4 Maakbaar en gezond programma HWBP WL, voor nu en in de toekomst

Een geactualiseerd programmaplan 2023-2025 is nu in het eerste kwartaal 2023 voorzien ten behoeve van vaststelling door het Algemeen Bestuur. In september 2022 wordt voor Maas2050 een richtinggevend scenario gekozen. We werken dit vervolgens uit met een routekaart om te komen tot de opstart van de projecten.

Programma 2. Klimaatadaptatie

Dit programma verloopt voorspoedig. De volgende activiteiten vragen uw aandacht.

2.1 We werken samen aan een klimaatrobuuste inrichting van Limburg

2.1.4 Meervoudig gebruik en optimalisatie regenwaterbuffers

In het programma Water in Balans wordt gewerkt aan het automatiseren van enkele regenwaterbuffers om daarmee de bufferwerking te optimaliseren. Als gevolg van de nasleep van de watercrisis in juli 2021 is er dit jaar geen of zeer beperkt tijd beschikbaar voor onderzoek naar een bredere benutting van regenwaterbuffers en de inzet van gietwaterbassins.

Gezien het belang hiervan wordt dit wel meegenomen in de aanpak van Waterrobuust Limburg.

2.1.16 *Klimaatbestendige bedrijventerreinen*

In 2022 werken we onze ambities uit de strategie Klimaatbestendige Bedrijventerreinen uit in concreet te ondernemen stappen. Daarvoor zijn we aangesloten bij pilot twee projecten:

- **Roerstreek Noord Roermond.**
Dit vervolg op de succesvol afgeronde pilot van Waterpanel Noord is door de gemeente Roermond on hold gezet omdat er onvoldoende animo is bij de partijen om dit nu op te pakken. Het initiatief om het project weer op te starten ligt bij de gemeente Roermond.
- **Bedrijventerrein Spikweien**
Hier zetten we samen met de Gemeente Venlo en de Stichting Duurzame Bedrijventerreinen concrete stappen om het regenwater af te koppelen en ter plaatse te laten infiltreren.

2.1.18 *Handreiking klimaattoets en bouwstenen omgevingsplannen*

Waterpanel Noord heeft de afronding van de gezamenlijke 'Handreiking watertoets/ klimaattoets' en 'Bouwstenen voor omgevingsplannen' doorgeschoven naar 2023. Door een gebrek aan personele capaciteit bij de deelnemende partners is het formuleren van een aantal gezamenlijke beleidsuitgangspunten vertraagd.

De regio Maas en Mergelland wil ook met bouwstenen en een handreiking aan de slag als uitwerking van het nieuwe waterketenplan. De regio's Westelijke Mijnstreek en Parkstad hebben nog geen concrete plannen hiermee aan de slag te gaan.

2.1.19 *Pilot verplichten afkoppelen*

Het project om te onderzoeken wat de randvoorwaarden zijn voor de noodzakelijkheid van het verplichten van afkoppelen is in verband met de watercrisis verder doorgeschoven naar 2024 (was 2023).

2.2 **We passen ons onderhoud en peilbeheer aan op een extremer klimaat**

2.2.2 *Optimaliseren waterverdeling regionaal wateraanvoersysteem*

De meetpilot heeft waardevolle inzichten opgeleverd over de mogelijkheden die er zijn om meer inzicht te krijgen in de actuele waterverdeling. Dit kan op termijn gebruikt worden om actiever op de wateraanvoer te sturen door middel van dashboards en een strategisch ingericht meetnet. Om dit te kunnen realiseren wordt aangehaakt bij andere lange termijn sporen waaronder het monitoringsbeleidsplan en de vervangingsopgave vanuit assetmanagement.

In verband met de beperkte capaciteit door de nasleep van de watercrisis is ervoor gekozen om de meetpilot in hetzelfde gebied nog een jaar door te zetten maar niet uit te breiden over het gehele wateraanvoersysteem van WL. Dit mede doordat de pilot heeft uitgewezen dat de daarin gebruikte methode zeer arbeidsintensief is. Voor dit jaar betekent dit dat het gereserveerde budget niet wordt uitgeput.

Programma 3. Waterkwaliteit en ecologie

Dit programma ligt over het algemeen goed op schema. De volgende activiteiten vragen uw aandacht.

3.2 We geven beken en beekdalen een natuurlijke inrichting

3.2.1 Beekherstel- en overige projecten

In een aantal projecten heeft vertraging plaatsgevonden. Dit is onder andere het gevolg van vertraagde levertijden van materialen en discussie/vertraging omtrent navolging van de Flora en Faunawet in het kader van ontheffings-aanvragen bij de Provincie. Ook is er druk op interne capaciteit van de diverse projecten, waar een aangescherpt grondbeleid bovendien zorgt voor een hogere capaciteitsvraag en langere procedures. Daarnaast is er sprake van stroeve samenwerking met projectpartners, die niet altijd dezelfde urgentie als het waterschap ervaren. Ten slotte spelen er op dit moment onzekerheden rond de stijging van grondstof- en brandstofprijzen. Het risico bestaat dat de beschikbaar gestelde kredieten niet meer afdoende zijn om de projecten te realiseren.

3.3 We bevorderen biodiversiteit

3.3.1 Uitwerken bodembeleid

De kwaliteit van de (water)bodem is een belangrijk (kosten)aspect bij uitvoeringsprojecten van het waterschap. Om risico's te voorkomen is het noodzakelijk te werken volgens volgens de meest actuele wet- en regelgeving. Hiervoor zijn factsheets bodembeleid opgesteld, die praktische antwoorden en handvatten bieden. In verband met de inwerkingtreding van de Omgevingswet is tijdelijk pas op de plaats gemaakt met actualisatie van de factsheets. Uiteindelijk is besloten hier niet langer op te wachten en verder te gaan. De genoemde roadshows zijn gepland voor najaar 2022.

3.3.3 Soortbeschermingsplannen

De uitvoering van maatregelen voor Bronlibel worden momenteel voorbereid en financieel onderbouwd. De uitvoering van maatregelen voor de Beekprik worden verkend.

Programma 4. Zuiveren en waterketen

De activiteiten binnen dit programma zijn belegd bij het Waterschapsbedrijf Limburg.

Programma 5. Crisisbeheersing

Dit programma ligt goed op schema. De volgende activiteit vraagt uw aandacht.

5.1 We maken onze crisisorganisatie toekomstbestendig

5.1.6 Crisisplan 3.0

De tussenkomst van de hoogwatercrisis juli 2021 heeft de tot standkoming van crisisplan 3.0 vertraagd. Dit kunnen wij niet meer opleveren in 2022. Zoals in de Voorjaarsrapportage vermeld hebben wij Berenschot verzocht tot een analyse van crisisplan 2.0 afgezet tegen de bevindingen en verbeterpunten vanuit de hoogwatercrisis juli 2021. Deze aanbevelingen liggen er nu en worden na de zomer besproken. Op basis hiervan kan de vervolgstap genomen worden tot het geven van de opdracht voor het opstellen van crisisplan 3.0.

Programma 6. Bestuur en organisatie

Dit programma ligt over het algemeen op schema. Enkele activiteiten vragen uw aandacht.

6.1 We zijn een duurzame organisatie

6.1.3 *Assetmanagement*

In verband met de watercrisis en aansluitende herstelwerkzaamheden is het opstellen van het strategisch assetmanagementplan 2.0 doorgeschoven naar eind 2022, met een mogelijke uitloop naar 2023. Daarmee verschuift ook de start van de uitvoering van het strategisch assetmanagementplan 2.0 naar 2023. Echter, het merendeel van de acties uit het strategisch assetmanagementplan heeft een continu karakter en loopt gewoon door en volgen uit het vigerende strategisch assetmanagementplan 1.0.

6.1.7 *Samen duurzaam*

De strategische doelen uit 'Samen Duurzaam' zijn opgenomen in een dashboard. Als onderdeel van het meerjarig uitvoeringsprogramma duurzaamheid is ook een organisatie breed monitoringsdashboard in voorbereiding. Het aansluiten bij het traject 'Strategie Duurzaam Odrachtgeverschap Waterschappen (DOW)' heeft vertraging opgelopen.

6.1.8 *Financieel beleid*

De actualisering van de nota 'reserves en voorzieningen 2017' is in voorbereiding en zal naar verwachting eind 2022 aan het bestuur worden aangeboden. Vanwege een andere prioritering is de actualisatie van de nota 'Activabeleid 2018' nog niet opgestart. Getracht zal worden om dit voor het einde van het jaar te realiseren.

6.2 We zijn een innovatiegerichte organisatie

6.2.3 *Strategisch assetmanagementplan 2.0*

Zie toelichting onder 6.1.3

6.2.4 *Optimaliseren informatievoorziening*

Dit project (opgenomen in het Uitvoeringsprogramma VTH) moet nog opgestart worden. Wel al hebben verkennende gesprekken met IDM plaatsgevonden met het doel om tot een projectvoorstel te komen.

Financieel

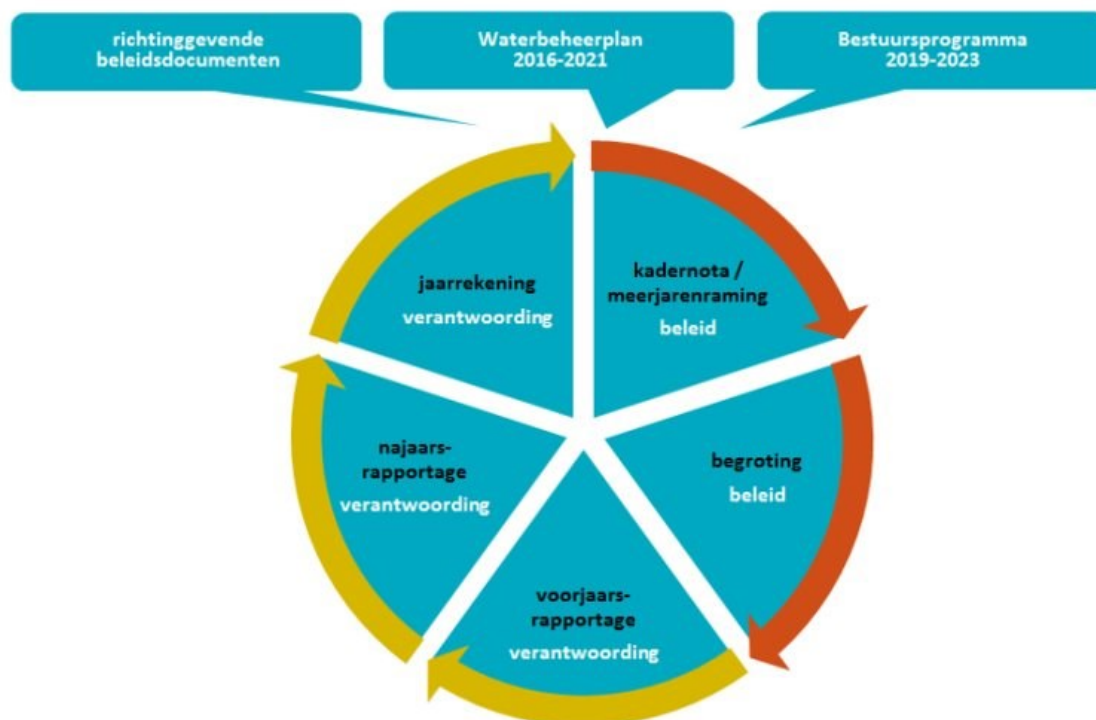
In de Voorjaarsrapportage 2022 werd voor het jaar 2022 een negatief saldo van € 6 miljoen geraamd. De mutaties in de najaarsrapportage laten een verder nadeel zien van ruim € 2,6 miljoen. Hiermee wordt het geprognosticeerde rekeningresultaat 2022 € 8,6 miljoen negatief.

De grootste mutatie betreft de bijstelling van Waterrobuust van € 2,1 miljoen (zie AB voorstel 2022 nr. 46 d.d. 6 juli jl.). Een gedetailleerde toelichting op de voorgestelde bijstellingen leest u in de betreffende programma's en in hoofdstuk 8.

Leeswijzer

Voor u ligt de 'Najaarsrapportage 2022' van Waterschap Limburg (WL). Dit is het vierde document uit de 'Bestuurlijke planning & control cyclus 2022'. Het is de tweede tussentijdse rapportage, waarin de nadruk ligt op de afwijkingen ten opzichte van onze opdracht voor het jaar 2022, zoals beschreven in de 'Begroting 2022'.

De 'bestuurlijke planning & control cyclus 2022' ziet er als volgt uit:

In de najaarsrapportage kijken we terug naar de eerste acht maanden van dit jaar. Per programma - een samenhangend geheel van activiteiten, op basis waarvan het algemeen bestuur (AB) het beleid van het waterschap vast stelt - beantwoorden we de volgende vragen:

- Wat hebben we ervoor gedaan?
- Wat heeft het gekost?

Wat hebben we ervoor gedaan?

In de begroting hebben we aangegeven wat we in 2022 gaan doen. In deze najaarsrapportage (hoofdstuk 1 t/m 6) geven we per activiteit aan wat de stand van zaken is. We gebruiken daarvoor gekleurde waterdruppels, die de volgende betekenis hebben:

- geen wezenlijke afwijkingen, realisatie conform begroting;
- wezenlijke afwijking, maar realiseerbaar vóór het einde van het jaar of minder dan 6 maanden vertraging;
- wezenlijke afwijking, niet realiseerbaar vóór het einde van het jaar én minstens 6 maanden vertraging .

Wat heeft het gekost?

Programmabegroting

In de programmabegroting hebben we ook aangegeven wat de voorgenomen activiteiten mogen kosten. Per programma kijken we naar de kosten en opbrengsten van de eerste acht maanden en geven we een prognose voor het gehele jaar en de bijstellingen (prognose minus begroting). De bijstellingen worden in kleur gepresenteerd, waardoor in één oogopslag de financiële stand van zaken inzichtelijk wordt.

groen heeft een positief effect op het exploitatieresultaat,

rood heeft een negatief effect. De bijstelling lichten we nader toe.

Kredietvotering en -verlening

Conform de 'verordening ex artikel 108 beleids- en verantwoordingsfunctie Waterschap Limburg' (art. 6 en 7) wordt over de door het DB verleende kredieten in de voor- en najaarsrapportage evenals de jaarrekening gerapporteerd aan het AB. Aan deze verplichting wordt in hoofdstuk 7 voldaan.

Begroting naar kosten-/opbrengstesoorten

Naast de programmabegroting blijft de begroting naar kosten-/opbrengstesoorten een verplichting (hoofdstuk 8). In deze najaarsrapportage wordt de bijstelling op de kosten- en opbrengstesoorten toegelicht.

Reserves en voorzieningen en EMU-saldo

In hoofdstuk 9 rapporteren we over de onttrekkingen aan de overige bestemmingsreserves en voorzieningen en in hoofdstuk 10 over het EMU-saldo 2022.

Schadeclaims

Over de stand van zaken van de schadeclaims wordt gerapporteerd in hoofdstuk 11.

Najaarsrapportage 2022 - programma's

waterschap
limburg

1 programma Hoogwaterbescherming Maasvallei

rivierverruiming waar dat kan, waterkeringen waar het moet

Wat willen we bereiken?

1. Bescherming tegen overstroming vanuit de Maas

De uitdaging van Waterschap Limburg is het beschermen van de inwoners en bedrijven in de Maasvallei tegen overstromingen tot de in 2017 vastgestelde nieuwe norm.

Wat hebben we ervoor gedaan in 2022?

1.1 We inspecteren, beheren en onderhouden de waterkeringen

Wat gaan we ervoor doen?	<p>1.1.1 We geven invulling aan de wettelijke zorgplicht op het onderhoud en beheer van de primaire waterkeringen, door:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ te focussen op veiligheid en biodiversiteit en ○ te rapporteren via een waterveiligheidsrapportage aan de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT).
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	<p>☒ ☐ ☐</p> <p>De veiligheidsrapportage is geaccordeerd door het DB op 5 juli 2022 en op 8 juli 2022 verzonden naar de ILT.</p>

Wat gaan we ervoor doen?	1.1.2 We gaan het inspecteren en onderhoudsproces evalueren.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ De evaluatie is afgerond, de verbeterpunten pakken we conform het verbeterplan op.
Wat gaan we ervoor doen?	1.1.3 In 2022 geven we invulling aan het 'Uitvoeringsprogramma biodiversiteit' om bij bestaande dijken de biodiversiteit te vergroten (een sterkere grasmat).
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ Bij bestaande dijken geven wij invulling aan het uitvoeringsprogramma om biodiversiteit te vergroten. Bij de HWBP keringen is dit opgenomen in de klanteisen specificatie (KES). Het uitvoeringsprogramma is in het AB toegelicht.
Wat gaan we ervoor doen?	1.1.4 Bij nieuwe dijken gaan we uitvoering geven aan biodiversiteit via de klanteisenspecificaties (KES) die in 2021 zijn opgesteld.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ Bij bestaande dijken geven wij invulling aan het uitvoeringsprogramma om biodiversiteit te vergroten. Bij de HWBP keringen is dit opgenomen in de klanteisen specificatie (KES). Het uitvoeringsprogramma is in het AB toegelicht.
Wat gaan we ervoor doen?	1.1.5 In 2021 is een pilot inspecties NEN 2767 uitgevoerd (conditiemetingen kunstwerken in waterkeringen). Met ingang van 2022 worden deze inspecties planmatig uitgevoerd op alle kunstwerken in waterkeringen.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☐ ☒ ☐ De eindrapportage van de pilot uit 2021 is nog niet opgeleverd. Verwachting is dat deze voor oktober 2022 gereed is. Deze dient als vertrekpunt voor het vervolg.
Wat gaan we ervoor doen?	1.1.6 Het asset managementsysteem Infor EAM wordt in de uitvoering geoptimaliseerd en doorontwikkeld. Aantoonbaarheid en navolgbaarheid van handelen wordt hierdoor meer gewaarborgd.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☐ ☒ ☐ De geprogrammeerde Voorjaarsinspectie waterkeringen is conform planning uitgevoerd en de resultaten zijn vastgelegd in Infor. Tijdens het vullen van infor heeft de nadruk gelegen op de verwerking van de objecten. Bij nader onderzoek is gebleken dat niet alle resultaten consequent en uniform worden vastgelegd. Ook is gebleken dat de frequentie van de inspecties op onderdelen afwijkt van de gemaakte afspraken in het Instandhoudingsplan. Er vinden gesprekken plaats om te zorgen dat voorgeschreven frequenties in Infor in overeenstemming zijn met de genoemde frequenties in de Assetmanagementplannen (AMP's). Voor de meest prioritaire objecten zal dit komend jaar nog het geval zijn. De genoemde frequenties in de AMP's zullen in een later stadium overgenomen worden in Infor.

Wat gaan we ervoor doen?	1.1.7 Om met en van elkaar te leren, nemen we in 2022 deel aan de peer review Zorgplicht van Rijkswaterstaat Zuid-Nederland.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ De peer review bij Rijkswaterstaat Zuid-Nederland staat gepland voor Q1 2023. Momenteel zijn we bezig met de organisatie van deze 4e peer review van Zuid-Nederland.
Wat gaan we ervoor doen?	1.1.8 We borgen de toepassing van de (beleids)kaders in de lopende dijkversterkingsprojecten met oog voor de veiligheid, beheerbaarheid en onderhoudbaarheid. Hierbij zoeken we ook aansluiting bij de toekomstige wettelijke beoordeling van de nieuwe dijktrajecten. Daar waar we constateren dat onze kaders en richtlijnen nog onvoldoende aansluiten bij de nieuwste inzichten en innovaties, vullen we zo beleidskaders aan.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ Samen met de clusters Areaal en PPF adviseren we dijkversterkingsprojecten op het gebied van veiligheid, beheerbaarheid en onderhoudbaarheid. De borging van beleidskaders wordt samen met dijkversterking verder ontwikkeld. Daarnaast brengen we, ten behoeve van een integrale afweging, risico's in beeld welke spelen voor het Waterschap op die gebieden. Een van de kaders is onze klanteisenbibliotheek. We werken aan de verbetering c.q. uitbreiding van de klanteisenbibliotheek. We brengen relevante beleidsissues in bij het programmaberaad..
Wat gaan we ervoor doen?	1.1.9 We verkennen knelpunten rond oevererosie, doen er kennis over op in relatie tot het instrumentarium. Ook inventariseren we oplossingsrichtingen inzake beheer en onderhoud, beoordeling en dijkversterking. Deze oplossingsrichtingen nemen we op in onze assetmanagementplannen. Dit doen we samen met stakeholders waaronder Grensmaas Consortium en Rijkswaterstaat.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ Via ambtelijke werkgroepen zetten we ons in voor het onderkennen van erosie door langsgstromend water als faalmechanisme in het beoordelings- en ontwerpinstrumentarium. Aangezien dit een landelijk punt is vindt dit plaats samen met de collega dijkbeheerders met de Unie van waterschappen als samenwerkingsverband. Hierbij is/wordt het rijk betrokken om de kaders aan te scherpen. Met RWS moeten afspraken worden gemaakt over gezamenlijk monitoren. Dit loopt via de periodieke bestuurlijke overleggen tussen RWS en WL. Daarnaast moet het gesprek over taken en verantwoordelijkheden in de overlappende beheerzone van de rivier en de dijk op gang komen tussen waterschappen, RWS-ZN en ministerie.

Indicator	2022	1 mei	1 sep	31 dec	Einddoel	Jaar
Hoogwaterbescherming Maasvallei						
1.1 We inspecteren, beheren en onderhouden de waterkeringen						
1. aantal van de zeven zorgplichtprocessen dat voldoet aan de eisen van de ILT	7	7	7	...	7	- ¹
2. % van totaal aantal inspecties dat is uitgevoerd conform inspectieplan	80%	100%	85%	...%	95%	- ¹

¹ geen einddatum, dient te allen tijde te voldoen.

Toelichting

1. / 2. Geen toelichting nodig.

1.2 We beoordelen de veiligheid van de waterkeringen

Wat gaan we ervoor doen?	1.2.1 We geven in de beoordelingsrapporten concreet aan welke onderdelen van een dijktraject vooruitlopend op of tot aan dijkverbetering kwetsbaar zijn. Daarnaast onderzoeken we en bespreken we samen met calamiteitenzorg of en welke maatregelen nodig zijn.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ Voor alle dijktrajecten is de beoordelingsrapportage afgerond. Op basis van de resultaten van de beoordeling wordt een overzicht gemaakt van de meest zwakke schakels. Die informatie wordt overgedragen aan Beheer/calamiteitenbestrijding
Wat gaan we ervoor doen?	1.2.2 We gaan de gegevens vanuit de beoordeling dusdanig presenteren/genereren (WBI+) dat deze kunnen worden toegepast om de Hoogwater Informatie Omgeving te actualiseren en aan te vullen.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ De werkzaamheden lopen conform planning.
Wat gaan we ervoor doen?	1.2.3 In 2023/2024 voert het Rijk een evaluatie van de Waterwet uit. De voorbereidingen hiervoor starten naar verwachting al in 2022. Wij leveren proactief inbreng op basis van onze kennis van en ervaring met de verschillende onderdelen van de Waterwet (inclusief normen) en het bijbehorend instrumentarium.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ We leveren kennis en inzichten aan, daar waar gevraagd en relevant. Zo worden onder andere ervaringen met het werken met de normen en het ontwerp- en beoordelingsinstrumentarium verzameld. Sinds de zomer 2022 neemt Waterschap Limburg deel aan een ambtelijke werkgroep van de UvW voor de evaluatie van de Waterwet. Ook is ons waterschap lid van de ambtelijke begeleidingscommissie voor de evaluatie van de Beleidslijn Grote Rivieren.

Indicator	2022	1 mei	1 sep	31 dec	Einddoel	Jaar
Hoogwaterbescherming Maasvallei						
1.2 We beoordelen de veiligheid van de waterkeringen						
1. % van totaal aantal kilometer primaire keringen dat beoordeeld is	100%	80%	100%	...%	100%	2022

Toelichting

1. De wettelijke beoordeling moet voor 1 januari 2023 gereed zijn. De beoordeling is per 1 juli inhoudelijk afgerond en inmiddels ook bestuurlijk vastgesteld. Daarmee is de beoordeling binnen de gestelde voorwaarden afgerond. Openbaar maken van de resultaten gebeurt in afstemming met de Unie van Waterschappen ('verhaal van de dijk').

1.3 We versterken waterkeringen langs de Maas

<p>Wat gaan we ervoor doen?</p>	<p>1.3.1 De voortgang in het vigerende programma HWBP WL, waarbij we inzetten op de volgende concrete prestaties in 2022:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ afronding twee verkenningen: We ronden de verkenningen af van de projecten 'Lob van Gennep' en 'Baarlo Hout-Blerick'. Voor beide projecten stellen we in 2022 het Voorkeursbesluit vast; ○ tenminste drie planologische besluiten: Voor de projecten 'Steyl Maashoek', 'WA haven Roermond' en 'Belfeld' stellen we in 2022 het Projectplan Waterwet vast; ○ tenminste drie marktbenaderingen: Het project 'Nieuw Bergen' gunnen we in 2022 aan de winnende inschrijver. Voor tenminste de projecten 'Buggenum' en 'Arcen' zijn we de aanbestedingsprocedure gestart; ○ schop in de grond: Voor de projecten 'Beesel' en 'Heel' zijn we aan de slag met de uitvoering van de dijkversterking.
<p>Status</p> <p>Wat hebben we ervoor gedaan?</p>	<p>☒ ☐ ☐</p> <p>De stand van zaken op de benoemde prestaties 2022 is de volgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Afronden 2 verkenningen. De minister van IenW heeft de voorkeursbeslissing voor het project Lob van Gennep in maart 2022 genomen. Daarmee is die verkenning afgerond. Voor Baarlo HB is de afronding van de verkenningsfase vertraagd naar de 1e helft 2023; ○ De planologische besluiten (vaststellen projectplan Waterwet door DB WL) voor de projecten Steyl, WA-haven en Belfeld liggen op schema. Voor WA-haven is die prestatie wel nog afhankelijk van besluitvorming over de integrale havenontwikkeling Roermond. Inmiddels is in het bestuurlijk overleg afgesproken dat WL in september 2022 de nota zienswijze PPW door het DB laat vaststellen. In 2022 starten we de aanbestedingen voor Arcen, Buggenum en Nieuw Bergen. De vooraankondiging voor de marktbenadering Arcen vond deze zomer plaats. De gunning voor het project Nieuw Bergen is voorzien in Q4 2022;

	<ul style="list-style-type: none"> o In maart 2022 vond de “schoep in de grond” plaats voor de dijkversterkingsprojecten Beesel en Heel. Die afgesproken prestatie is daarmee geleverd. Bovendien streven we er naar dat eind 2022 beide dijkvakken ook Hoogwaterveilig zijn.
Wat gaan we ervoor doen?	1.3.2 Betrouwbare financiële realisatie ‘HWBP WL’: De prognose voor de financiële uitputting voor 2022 bedraagt circa € 50 mln.. Dit betreft de uitgaven vanuit ‘HWBP WL’. We zorgen voor een betrouwbare financiële realisatie en wijken maximaal 10% af.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ In de Voorjaarsrapportage is de prognose voor de financiële uitputting uiteindelijk bijgesteld naar €35 mln.. Die stand van zaken is naar huidig inzicht ongewijzigd.
Wat gaan we ervoor doen?	1.3.3 Beschikkingaanvragen naar landelijk HWBP: In 2022 dienen we ten minste vijf beschikkingaanvragen HWBP in voor de projecten ‘Roermond’ (verkenningfase), ‘Well’ en ‘Lob van Gennepe’ (beide planuitwerkingsfase), ‘Nieuw Bergen’ en ‘Steyl Maashoek’ (beide realisatiefase).
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ In april stelde het DB WL de subsidie aanvraag vast voor de wijziging innovaties PU tranche I. De subsidie aanvragen voor de planuitwerkingsfase Thorn Wessem en de realisatiefase Nieuw Bergen zijn in juli 2022 door het DB vastgesteld. Na de zomer volgen de aanvragen voor Steyl (realisatiefase) en Well/Lob van Gennepe (beide planuitwerkingsfase).
Wat gaan we ervoor doen?	1.3.4 Maakbaar en gezond programma HWBP WL, voor nu en in de toekomst: In 2022 leveren we daarvoor de volgende concrete resultaten: <ul style="list-style-type: none"> o een actueel programmaplan HWBP WL voor de periode 2022-2024, inclusief een meerjarige capaciteitsplanning; o een concept programmering voor Maas 2050. We stellen voor om in 2022 verder richting te geven aan de lange termijnopgave tot en met 2050 en we schetsen de eerste contouren voor een gedragen aanpak en een betrouwbare lange termijn prognose/programmering. Hierbij streven we ook naar een stabiele inzet van mensen en middelen.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☐ ☒ ☐ Een geactualiseerd programmaplan 2023-2025 is nu Q1 2023 voorzien ten behoeve van vaststelling door het DB en AB WL. In september 2022 wordt voor Maas2050 een richtinggevend scenario gekozen. We werken dit vervolgens uit met een routekaart om te komen tot de opstart van de projecten.

Wat gaan we ervoor doen?	1.3.5 Samen met onze partners werken we in het Deltaprogramma aan een langetermijnaanpak voor de hoogwaterveiligheid in de Maasvallei. Langs de lijnen van het Deltaprogramma brengen we onze belangen en onze kennis ook in bij het landelijke programma Integraal Riviermanagement (IRM). In 2022 wordt er gewerkt aan het opstellen en beoordelen van maatregelpakketten.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ In september 2022 wordt voor Maas2050 een richtinggevend scenario gekozen. We werken dit vervolgens uit met een routekaart om te komen tot de opstart van de projecten. Daarnaast starten we de werkzaamheden om te komen tot een ingangstoets voor de projecten die het eerste aan de beurt zijn in een richtinggevend scenario..

Indicator	2022	1 mei	1 sep	31 dec	Einddoel	Jaar
Hoogwaterbescherming Maasvallei						
1.3 We versterken waterkeringen langs de Maas						
1. betrouwbare financiële realisatie HWBP (± 10 %)	€ 50 mln.	€ 35,0 mln.	€35 mln.	€ ...	€ 1.800 mln.	2050
2. behalen benoemde mijlpalen 2022 (voldoende voortgang)	10	10	9	...	Maas 2050	2050
3. beschikingsaanvragen HWBP ingediend (tijdige financiering)	5	5	5	...	- ¹	- ¹

¹ deze indicator heeft geen einddoel, het doel verschilt per jaar

Toelichting

1. Op schema.
2. Op schema
3. Op schema.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie

(bedragen in €'s)

Programma Hoogwaterbescherming Maas	Begroting	Bijgestelde begroting	Realisatie	Prognose	Bijstelling
Kosten	2.376.000	2.231.000	1.472.799	2.160.900	-70.100
Opbrengsten	-	-	-	-	-
Netto kosten exclusief doorberekende kosten	2.376.000	2.231.000	1.472.799	2.160.900	-70.100

- Bijdrage aan derden: promotieonderzoek universiteit Wageningen + € 20.000
- Toevoegingen aan voorzieningen: verlagen dotatie voorziening waterkeringen +/- € 110.000
- Goederen en diensten van derden: diverse (kleinere) bij-/aframingen + € 19.900

Een gedetailleerde toelichting op de kostenbijstelling is opgenomen in paragraaf 8.1 en 8.2. In deze paragrafen worden alle bijstellingen per kostensoort toegelicht inclusief de aanduiding of het een structurele of incidentele bijstelling betreft en wordt aangegeven op welk programma deze bijstelling betrekking heeft.

Investeringen*

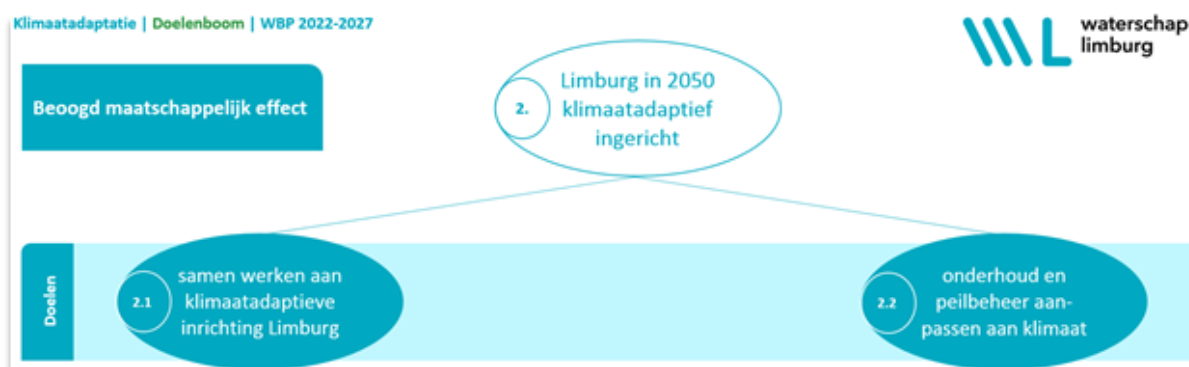
(bedragen in €'s x 1.000)

PROJECT NUMMER	AT	OMSCHRIJVING	VK	UITGAVEN 2022			INKOMSTEN 2022		
				Begroting (VR)	Realisatie t/m 8-9-22	Prognose	Begroting (VR)	Realisatie t/m 8-9-22	Prognose
P400001	30	Bijdrage kosten HWBP		10.100	-	10.700	-	-	-
P400003	5	Uitvoeren veiligheidstoetsing waterkeringen		723	756	756	-	-	-
P41****	30/0	HoogWaterBeschermsProgramma		31.177	16.995	30.021	28.061	-8.511	27.020
P410008	30	#HWBP Innovaties		-	-	-	-	-921	-
P410018	30	HWBP Innovatie Vooronderzoek glazen keringen		258	2	111	258	-	111
P410019	30	HWBP Innovatie Toepassing geocrete grondstoffen		-	2	20	-	-	20
P410020	30	HWBP Innovatie Toepassing GCL's		-	23	23	-	-	-11
P410021	30	HWBP Innovatie Doorontwikkeling prolockfilter		-	1	1	-	-	-1
P410022	30	HWBP Innovatie Innovatie Tranche 2		471	364	471	471	921	471
P410023	30	HWBP GCL-Geoconcrete Beesel		-	36	360	-	-	360
P410012	30	HWBP POV Dijkversterking Gebiedseigen Grond		1.286	656	1.286	1.157	480	1.286
P410015	30	HWBP Niet-subsidiabele kosten (100% WL)		341	141	150	-	-	-
P4154**	30	HWBP Lob van Gennep		8.414	2.388	5.090	7.573	2.926	4.581
P42****	0	Bestuursovereenkomst sluitstukkaden Maas		1.669	325	1.259	1.669	571	1.259
	5	KD002 - Inventarisatie kunstwerken geprogrammeerd onderhoud 2020		75	-	-	-	-	-
PROGRAMMA HOOGWATERBESCHERMING MAASVALLEI				54.514	21.688	50.248	39.189	-4.535	35.096

* Ten behoeve van de actualiteit zijn de cijfers in bovenstaande tabel (realisatie en prognose) aangepast aan de laatst bekende inzichten.

2 programma Klimaatadaptatie

inrichten op te veel en te weinig water, maar deels schade accepteren

Wat willen we bereiken?

2. Limburg in 2050 klimaatrobuust ingericht

Landelijk is afgesproken dat Nederland in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust is ingericht en dat we al in 2020 klimaatrobuust handelen en dat dit dan verankerd is in plannen.

Het opvangen van weerextremen is de afgelopen vijftig jaar steeds complexer geworden door verstedelijking, ontwatering, structuurverslechtering van landbouwbodems en door het verdwijnen van structuren in het landschap die water remmen en vasthouden. De klimaatverandering komt daar nog bovenop.

Hoewel we al jaren rekening houden met grotere extremen, wordt nu duidelijk dat volledig klimaatrobuust inrichten niet gaat lukken met alleen de nu gangbare technische oplossingen. Om de gevolgen van extreme neerslag, hitte en droogte te beperken, is een fundamentele herijking van het complete watersysteem nodig. Daarbij hebben we anderen nodig. De belangrijkste sleutel ligt in het klimaatrobuust inrichten en gebruiken van het stedelijke en landelijke gebied. Dan gaat het over grondgebruik, landschapsstructuren, gewaskeuze, grondbewerking, watergebruik, maatregelen aan huizen en verhardingen en maatregelen tegen hittestress. Om systemen robuust te maken is vaak ruimte nodig. Dat vraagt van gemeenten en provincie om ruimtelijke maatregelen waaronder planologie.

Om Limburg toekomstbestendig te maken, verwachten we dat iedereen meedoet. Iedereen die een woning, bedrijfsgebouw, landbouwgrond, tuin, erf, openbare verharding of natuurgebied bezit of beheert, kan bijdragen aan het klimaatrobuust maken van Limburg. Als waterschap kiezen we een aanjaagrol en bieden we ondersteuning waar dat kan. Klimaatadaptatie is een thema dat iedere inwoner van Limburg raakt.

Wat hebben we ervoor gedaan in 2022?

'Waterrobuust Limburg'

Aanleiding	<p>Het zijn bijzondere tijden. De klimaatverandering is een feit. De watercrisis van 2021 heeft ons hard met de neus op de feiten geduwd. Er moeten keuzes gemaakt worden. Onze opgaven groeien in belang, onze inwoners vragen om een veilige leefomgeving. Het robuust maken van ons watersysteem wordt steeds urgenter.</p>
Najaarsrapportage	<p>We inventariseren mogelijke kortetermijnmaatregelen en starten wellicht de uitvoering daarvan. We zien verschillende mogelijkheden.</p> <p>Direct na de crisis en in het eerste deel van 2022 zijn er initiatieven gestart in de vorm van pilots en testen en zijn er vanaf de zomer 2021 langs verschillende lijnen ideeën opgehaald bij bewoners, marktpartijen en wetenschappelijke partijen. Ook de quick scans en de casestudies van Deltares hebben inzichten opgeleverd die meegenomen worden in het plan de campagne korte termijn.</p> <p>Van belang is om focus aan te brengen in de te nemen activiteiten en de samenwerking met bewoners in eerste instantie vorm te geven, in nauwe verbinding met het externe programma 'Waterveiligheid en Ruimte' en de andere overheidspartners zoals het Rijk.</p> <p>Er wordt gewerkt aan een concept-maatregelenboek, net als voor het MJP Verbetermaatregelen crisismanagement. Aan de hand van nog te bepalen criteria worden de kortetermijnacties nader uitgewerkt. Hieruit zullen de acties worden geformuleerd die nog in 2022 en in 2023 (met eventuele uitloop naar 2024) kunnen worden opgepakt.</p> <p>Tegelijkertijd wordt er gewerkt samen met het programma 'Waterveiligheid en Ruimte' aan een plan voor de lange termijn, een uitvoeringsagenda voor de komende 10 tot 15 jaar.</p>

2.1

We werken samen aan een klimaatrobuuste inrichting van Limburg

Aanpak wateroverlast knelpunten

<p>Wat gaan we ervoor doen?</p>	<p>2.1.1 Om het watersysteem klimaatrobuust te krijgen worden in het programma 'Water in Balans' en het project 'WB21' een groot aantal wateroverlastknelpunten aangepakt. Het programma 'Water in Balans' heeft de wateroverlastknelpunten ingedeeld in tranches. Naast de lopende projecten van tranche 1 wordt ook met tranche 2 gestart. Knelpunten worden opgepakt vanuit de focus op wateroverlast. Dit doen wij met een gestructureerde en robuuste aanpak, in co-creatie met de omgeving en integrale aanpak van andere relevante waterdoelen.</p> <table border="1" data-bbox="528 819 1302 1211"> <tr> <td>Meerssen</td> <td>Uitvoeringsfase</td> <td>Tranche 1</td> </tr> <tr> <td>Oirsbeek</td> <td>Uitvoeringsfase</td> <td>Tranche 1</td> </tr> <tr> <td>Hegge</td> <td>Uitvoeringsfase</td> <td>Tranche 1</td> </tr> <tr> <td>Lange Gracht</td> <td>Uitvoeringsfase</td> <td>Tranche 1</td> </tr> <tr> <td>Einighausen</td> <td>Verkenningfase</td> <td>Tranche 2</td> </tr> <tr> <td>Hekerbeekdal</td> <td>Verkenningfase</td> <td>Tranche 2</td> </tr> <tr> <td>Mechelderbeekdal</td> <td>Verkenningfase</td> <td>Tranche 2</td> </tr> <tr> <td>Wijnandsrade</td> <td>Verkenningfase</td> <td>Tranche 2</td> </tr> <tr> <td>Lemiers – Oud Lemiers</td> <td>Verkenningfase</td> <td>Tranche 2</td> </tr> </table> <p>'Water in balans' is meer dan een opeenstapeling van projecten. Kenmerkend voor het programma is het samenspel tussen concrete doelen binnen de opgave enerzijds en de beïnvloeding van de opgave van en vanuit de omgeving en praktijk anderzijds. Wij hebben dat in beeld gebracht via het '4 knoppen-model'.</p>	Meerssen	Uitvoeringsfase	Tranche 1	Oirsbeek	Uitvoeringsfase	Tranche 1	Hegge	Uitvoeringsfase	Tranche 1	Lange Gracht	Uitvoeringsfase	Tranche 1	Einighausen	Verkenningfase	Tranche 2	Hekerbeekdal	Verkenningfase	Tranche 2	Mechelderbeekdal	Verkenningfase	Tranche 2	Wijnandsrade	Verkenningfase	Tranche 2	Lemiers – Oud Lemiers	Verkenningfase	Tranche 2
Meerssen	Uitvoeringsfase	Tranche 1																										
Oirsbeek	Uitvoeringsfase	Tranche 1																										
Hegge	Uitvoeringsfase	Tranche 1																										
Lange Gracht	Uitvoeringsfase	Tranche 1																										
Einighausen	Verkenningfase	Tranche 2																										
Hekerbeekdal	Verkenningfase	Tranche 2																										
Mechelderbeekdal	Verkenningfase	Tranche 2																										
Wijnandsrade	Verkenningfase	Tranche 2																										
Lemiers – Oud Lemiers	Verkenningfase	Tranche 2																										
<p>Status</p> <p>Wat hebben we ervoor gedaan?</p>	<p> ☒ ☐ ☐ </p> <p>Op basis van het vastgestelde Werkplan 'Samen Balanceren 2022-2025' zijn wij aan de slag met de knelpunten uit de tweede tranche en hebben we twee knoppen (ruimtelijke ontwikkeling en internationaal) toegevoegd aan onze integrale aanpak. De verkenningen zijn volgens planning verder uitgewerkt in nauwe afstemming met gemeenten en andere stakeholders.</p> <p>We hebben OPPWW's opgesteld voor de Snel aan de Slag (SADS) Vijlenstraat (Mechelderbeek), project Hegge en project Meerssen fase 2. Ook is de opdracht voor Valkenburg fase 2 - na afstemming met de gemeente en het programma WaterVeiligheid & Ruimte - vastgesteld. Ten behoeve van de aanpak Hegge hebben we een samenwerkingsovereenkomst gesloten met de gemeente Beekdaelen.</p>																											

Wat gaan we ervoor

2.1.2 Samenwerking gemeenten klimaatrobuust handelen | DPRA: Conform

doen?	<p>het landelijke Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie zetten wij de samenwerking met gemeenten en andere stakeholders voort.</p> <p>Dit heeft in 2021 voor vele gemeenten geleid tot een Uitvoeringsprogramma Klimaatadaptatie waarin een totaaloverzicht van klimaatmaatregelen is opgenomen. De laatste gemeenten ronden het opstellen van deze uitvoeringsagenda's begin 2022 af. Omdat we pas aan het begin van dit proces staan om Limburg in 2050 klimaatbestendig ingericht te hebben, blijven wij actief onze ambities uitdragen en binnen gebiedsprocessen en onze eigen opgaves op zoek gaan naar synergie en meekoppelkansen.</p>
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ <p>Wij blijven continu actief onze ambities en de uitdagingen en opgaves op het gebied van klimaatadaptatie & ruimtelijke adaptatie uitdragen en afstemmen in samenspraak met gemeenten. Enerzijds middels het programma Waterrobuust Limburg en onze betrokkenheid binnen het programma Waterveiligheid en Ruimte. Anderzijds in de eerder opgestelde regionale uitvoeringsagenda klimaatadaptatie benoemde maatregelen. Concreet zijn wij nu voor de regio Waterpanel Noord actief betrokken bij de uitwerking van de regionale klimaatmaatregel 'Regionale aanpak klimaat adaptieve inrichting bedrijventerreinen', waar wij onze ervaring van onze eigen Strategie bedrijventerreinen (2.1.16) inbrengen.</p>
Wat gaan we ervoor doen?	<p>2.1.3 Infiltreren in Zuid-Limburg: Infiltreren van regenwater op de lössgrond in Zuid-Limburg is een uitdaging. In 2021 en 2022 gaan we zowel in landelijk als stedelijk gebied samen met andere partijen de mogelijkheden onderzoeken om het water zoveel mogelijk vast te houden op de plek waar het valt of na tijdelijke berging te infiltreren.</p>
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ <p>Voor het landelijk gebied vertalen we de resultaten van praktijkproeven op proefboerderij Wijnandsrade en op satellietbedrijven 2021 naar de praktijk. Voor het stedelijk gebied is geïnventariseerd welke toepassingen voor extra infiltratie gemeenten al toepassen. Deze kennis nemen we mee in de huidige en toekomstige verkenningen en delen we met de rest van de organisatie. Daarnaast zijn we tevens gestart met het uitwerken van het toepassen van knop 4: <i>bescherming eigen woning</i>.</p>
Wat gaan we ervoor doen?	<p>2.1.4 Meervoudig gebruik en optimalisatie regenwaterbuffers: We gaan we in pilots onderzoeken hoe we onze regenwaterbuffers beter kunnen benutten voor zowel wateroverlast als ook de bredere klimaatadaptatie-doelen. Aanvullend onderzoeken we ook hoe we gietwaterbassins van glastuinbouwers en wellicht fruittelers kunnen benutten als waterberging om wateroverlast te voorkomen.</p>
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☐ ☒ ☐ <p>In het programma Water in Balans zijn/worden enkele regenwaterbuffers</p>

	<p>geautomatiseerd om daarmee de bufferwerking te optimaliseren. Als gevolg van de nasleep van de watercrisis in juli 2021 is er dit jaar geen of zeer beperkt tijd beschikbaar voor onderzoek naar een bredere benutting van regenwaterbuffers en de inzet van gietwaterbassins. Gezien het belang hiervan wordt dit wel meegenomen in de aanpak van Waterrobuust Limburg.</p> <p>Parallel aan de aanpak vanuit WiB starten we (P&I) een pilot "Automatiseren besturing 5 bestaande regenwaterbuffers". Dit in kader de regeling SPUK-Natuur tbv de Natura-2000 gebieden. De op te doen ervaringen worden o.a. gedeeld met programma WIB.</p>
Wat gaan we ervoor doen?	<p>2.1.5 Klimaatadaptatiemodel: We werken verder aan de ontwikkeling van het klimaatadaptatiemodel met de bouw van IBRAHYM 3.0 en met het updaten van het hydrologisch modelinstrumentarium voor de stroomgebieden Oostrumsebeek/Loobeek, Geul en Grote Molenbeek. Daarnaast werken we aan diverse innovatieve toepassingen om modellen verder te verbeteren, en om afvoeren en waterstanden beter te voorspellen.</p>
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	<p>☒ ☐ ☐</p> <p>Vanuit de Raamovereenkomst Klimaatadaptatiemodel wordt gewerkt aan het nieuwe model voor het stroomgebied Oostrumsebeek/Loobeek en de Geul. Voor het stroomgebied Brabantse Afwateringen is de aanbesteding in voorbereiding. Voor de grote Molenbeek vinden momenteel de inmetingen plaats en start modellering begin 2023. De bouw van IBRAHYM 3.0 is volop gaande.</p>
Wat gaan we ervoor doen?	<p>2.1.6 Cyclische watersysteemtoets: Wij voeren de watersysteemtoets uit, wat resulteert in nieuwe inundatiekaarten volgens de meest recente klimatologische neerslagstatistieken. Het levert ons inzicht op in de omvang van (nieuwe) wateroverlastknelpunten in ons watersysteem en waar deze niet aan de provinciale normering wateroverlast voldoen. Dit voeren wij uit met het hydrologische klimaatadaptatiemodel voor de stroomgebieden die zijn geactualiseerd.</p>
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	<p>☒ ☐ ☐</p> <p>De voorbereidende werkzaamheden zijn opgestart zodat we voortvarend met de watersysteemtoets aan de slag kunnen wanneer het eerste rekenmodel van het Klimaatadaptatie modelinstrumentarium gereed is. Het betreft het opstellen van programma van eisen voor aanbesteding van de watersysteemtoets voor de stroomgebieden 'Oostrumsche beek en Loobeek' en 'De Geul'. Oplevering van het eerste rekenmodel staat gepland in Q3 in 2022, waarna wordt gestart met de watersysteemtoets voor dit stroomgebied.</p>
Wat gaan we ervoor doen?	<p>2.1.7 Optimalisatie normeringskaart: Samen met de provincie optimaliseren we de normeringskaart wateroverlast zodat deze duidelijker wordt en beter</p>

	<p>aansluit bij de te beschermen gebieden/objecten.</p> <p>We willen daarbij alleen nog een norm aangeven waar deze relevant is (invloed gebieden oppervlaktewater) en de normering passender maken voor kleinschalige bebouwing en specifieke objecten.</p>
<p>Status</p> <p>Wat hebben we ervoor gedaan?</p>	<p>☒ ☐ ☐</p> <p>Als gevolg van de watercrisis juli 2021 is een brede discussie opgelaaid over de normering wateroverlast. Er zijn wensen om de norm voor alle bebouwing in Zuid-Limburg te verhogen naar 1:100 en om de normering meer risicogericht in te richten met daarbij vooral ook aandacht voor veiligheidsaspecten. In het advies van de landelijke beleidstafel wordt ook aandacht besteed aan de normering wateroverlast. Binnen Limburg pakken we dit samen op met de provincie en Waterveiligheid en Ruimte in Limburg (WRL).</p>
<p>Wat gaan we ervoor doen?</p>	<p>2.1.8 Ontwikkeling: De Centrale Regiekamer (CRK) heeft een informatievoorzieningsrol m.b.t. het watersysteem waterkwantiteit t.b.v. dagdagelijks beheer en de crisisorganisatie. De dienstverlening wordt de komende jaren uitgebreid met het waterkwaliteitsaspect en ontsluiten projectinformatie in relatie tot het dagelijks beheer. Uiteindelijk ontwikkelen we de CRK door van registeren (volgen van het systeem) naar regisseren (centraal sturing geven aan het systeem).</p> <p>Ook voor een professioneel assetmanagement is onze CRK van belang. Met de verdere professionalisering van assetmanagement zal de behoefte aan stuurinformatie, en dus de ontsluiting daarvan, toenemen. Informatie die nodig voor het inrichten/bijstellen van het meerjaren onderhoudsprogramma en meerjaren investeringsprogramma.</p>
<p>Status</p> <p>Wat hebben we ervoor gedaan?</p>	<p>☒ ☐ ☐</p> <p>Sinds begin juli wordt het extern waterbeeld via de website van Waterschap Limburg gedeeld waarmee burgers en bedrijven geïnformeerd worden. In het najaar wordt deze eerste versie geëvalueerd en gaan we deze verder professionaliseren. Vanaf oktober vindt de dagelijkse monitoring 'continu inzicht waterkeringen' door de CRK en monitoringswacht plaats. Daarnaast worden op gebied van waterkwaliteit de eerste dashboards 'waterkwaliteit in beeld' en 'gewasbeschermingsmiddelen in beeld' via de CRK ontsloten en stappen gemaakt om ook de projectinformatie via de CRK te ontsluiten.</p> <p>De ontwikkeling van de CRK krijgt hiermee steeds meer vorm en is de basis om de volgende stappen te zetten, namelijk van registreren (volgen van het systeem) via informeren naar regisseren (centraal sturing geven aan het systeem). Ook de aanbesteding van het informatieknooppunt verloopt voorspoedig. Naar verwachting zal de gunning in december plaats gaan vinden.</p>

Stedelijk water

Wat gaan we ervoor doen?	2.1.9 De huidige 'Stimuleringsregeling afkoppelen regenwater private terreinen' loopt 31 december 2021 af. De (financiële) afhandeling heeft een doorloop naar 2022. In 2021 is de regeling tussentijds geëvalueerd. De eindevaluatie wordt eind 2022 of begin 2023 opgeleverd.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ Sinds 1-1-2022 is de " <i>Vervolg stimuleringsregeling afkoppelen private terreinen</i> " in werking en is de oude regeling beëindigd. Omdat particulieren t/m 31-12-2021 binnen oude regeling nog aanvragen konden indienen, zal de eindevaluatie eind 2022 of begin 2023 plaatsvinden.

Wat gaan we ervoor doen?	2.1.10 Vervolg stimuleringsregeling afkoppelen private terreinen: WL heeft medio 2021 besloten de regeling te verlengen met 2 jaar (2022, 2023 en uitloop 2024) en heeft hiervoor middelen gereserveerd. Samen met gemeenten wordt een vervolgregeling voorbereid, waarbij de aanbevelingen uit de tussentijdse evaluatie worden meegenomen. De vervolgregeling treedt naar verwachting op 1 januari 2022 in werking.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ Conform planning is de vervolgregeling van WL sinds 1-1-2022 in werking. In Q1 en Q2 stellen ook de gemeenten de regeling vast. Er zijn daarom ook nog geen uitgaven gedaan.

Wat gaan we ervoor doen?	2.1.11 Komende jaren zal parallel aan de vervolgregeling, een strategie worden ontwikkeld voor afkoppelen na beëindiging van deze regeling (na 2023). Hierbij worden lopende ontwikkelingen zoals de strategie bedrijventerreinen en het onderzoek naar doelmatig afkoppelen verhard oppervlak in Zuid-Limburg meegenomen.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ De strategie voor afkoppelen na beëindiging van de lopende stimuleringsregeling - deze stopt na 2023 - is onderdeel van de herijking van het stedelijk waterbeleid (zie 2.1.17) en de strategie bedrijventerreinen (zie 2.1.16).

Wat gaan we ervoor doen?	2.1.12 Ontsteden en vergroenen bebouwde omgeving: We stimuleren het ontsteden en vergroenen van de bebouwde omgeving via de gezamenlijke (vervolg) stimuleringsregeling afkoppelen (zie eerder) waarbij vergroenen meer aandacht gaat krijgen. Naast het financieel stimuleren van afkoppelen, besteden we via onze eigen communicatiekanalen en via het gezamenlijke platform Waterklaar (www.waterklaar.nl) veel aandacht aan de klimaatproblematiek en hetgeen particulieren en (burgers, bedrijven) en woningbouwcorporaties zelf kunnen doen. In 2022 wil Waterklaar meer focus gaan leggen bij woningbouwcorporaties en i.s.m. de Limburgse werkgeversvereniging ook de
--------------------------	---

	informatie voor bedrijven op o.a. de site verder optimaliseren.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ Doorlopende actie.
Wat gaan we ervoor doen?	2.1.13 Advisering over gemeentelijke riolerings- en afkoppelplannen: Wij adviseren bij het opstellen van de gemeentelijk rioleringsplannen (GRP), basisrioleringsplannen (BRP) en gemeentelijke afkoppelplannen. Dit doen we om onze belangen te borgen in het gemeentelijk beleid. Onze belangen zijn het bereiken van een goede waterkwaliteit en klimaatrobuuste stedelijke omgeving.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ Alle gemeenten in Parkstad stellen een nieuw BRP op en onderzoeken of zij een nieuwe uitgebreidere stresstest gaan opstellen. In regio Maas en Mergelland is het gezamenlijk Waterketenplan met bijbehorende waterprogramma's (GRP's) zo goed als afgerond. Dit jaar stelt gemeente Beesel een nieuw GRP op. We zijn in gesprek met Roermond en Weert over het opstellen van een nieuw GRP. Vier andere gemeenten in Waterpanel Noord (WPN) ronden hun nieuwe BRP dit jaar af en 4 WPN- gemeenten starten dit jaar met een nieuw BRP.
Wat gaan we ervoor doen?	2.1.14 In de samenwerkingsregio Waterpanel Noord zijn enkele gemeenten aan de slag met het opstellen van een gemeentelijk rioleringsplan die deels in 2022 worden afgerond. Dit in navolging op het in 2021 opgestelde Waterplan. In Maas en Mergelland wordt in 2022 gezamenlijk gestart met het opstellen van een gemeentelijk rioleringsplan. WL adviseert hierin.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ Zie 2.1.13.
Wat gaan we ervoor doen?	2.1.15 Samenwerken in de waterketen: Via de vier samenwerkingsregio's (Waterpanel Noord, Westelijke Mijnstreek, Parkstad en Maas & Mergelland) en het Bestuurlijk Regio Overleg Limburg (BROL) en Ambtelijk Regio Overleg Limburg (AROL) werken we samen met gemeenten, Waterleidingmaatschappij Limburg (WML) en Waterschapsbedrijf Limburg (WBL) aan doelmatig water(keten)beheer en klimaatadaptatie. Binnen de samenwerking worden gezamenlijke beleids- en uitvoeringsplannen opgesteld, gezamenlijke projecten uitgevoerd en gezamenlijke gecommuniceerd via het platform Waterklaar. Ook in 2022 worden door de samenwerkingsregio's weer diverse nieuwe projecten opgepakt en lopende projecten afgerond.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ Alle regio's pakken ook in 2022 weer diverse nieuwe projecten op en ronden

	<p>lopende projecten af. Een mooi voorbeeld is het project "Blauw-groene revolutie schoolpleinen". Dit project ondersteunt scholen in Waterpanel Noord bij het vergroenen en waterrobuust maken van hun schoolpleinen.</p> <p>De Limburg-brede BROL-projecten 'uniforme rekenmethode' en 'actualisatie voorkeurstabel afkoppelen' worden conform planning in 2022/2023 opgeleverd..</p>
<p>Wat gaan we ervoor doen?</p>	<p>2.1.16 Klimaatbestendige bedrijven terreinen: In 2021 bepaalden we de bandbreedte en richting van de strategie Klimaatbestendige Bedrijventerreinen. Deze bandbreedte beschrijft onze ambities om te komen tot klimaatbestendige bedrijventerreinen. In 2022 werken we onze ambities uit in concreet te ondernemen stappen. Hierbij zoeken we de samenwerking op met iedereen die invloed heeft op of voordeel heeft bij een klimaatrobuust bedrijventerrein.</p>
<p>Status</p> <p>Wat hebben we ervoor gedaan?</p>	<p>☐ ☒ ☐</p> <p>De strategie voor WL werken we dit jaar verder uit en brengen we begin 2023 in het AB.</p> <p>We zijn aangesloten bij 2 pilot-projecten. Het project Roerstreek Noord van gemeente Roermond - vervolg op de succesvol afgeronde pilot van Waterpanel Noord – is door gemeente Roermond on hold gezet, omdat er onvoldoende animo is bij de partijen om dit nu op te pakken. Het initiatief om het project weer op te starten ligt bij de gemeente Roermond.</p> <p>Bij bedrijventerrein Spikweien zetten we samen met de gemeente Venlo en de Stichting Duurzame Bedrijventerreinen concrete stappen om het regenwater af te koppelen en ter plaatse te laten infiltreren.</p>
<p>Wat gaan we ervoor doen?</p>	<p>2.1.17 Herijken stedelijk waterbeleid WL: We zijn eind 2021 gestart met het herijken van ons stedelijk waterbeleid door onze visie op duurzaam klimaat robuust stedelijk waterbeheer (o.a. aanpak overstorten, afkoppelen hemelwater, stadswateren) te actualiseren en af te stemmen op de nieuwe omgevingswet. Hiermee gaan we in 2022 verder, we betrekken ook de gemeenten.</p>
<p>Status</p> <p>Wat hebben we ervoor gedaan?</p>	<p>☒ ☐ ☐</p> <p>Actie loopt en wordt naar verwachting eind 2023 afgerond.</p>
<p>Wat gaan we ervoor doen?</p>	<p>2.1.18 Handreiking klimaattoets en bouwstenen omgevingsplannen Waterpanel Noord: Waterpanel Noord (gemeenten, WL, WML en WBL) stelt een gezamenlijke 'Handreiking watertoets/ klimaattoets' en 'Bouwstenen voor omgevingsplannen' op. Deze initiatieven zijn in 2021 opgestart en worden in 2022 opgeleverd. In 2022 verkennen we of de gemeenten in de zuidelijke samenwerkingsverbanden een gezamenlijke watertoets/klimaattoets willen op- of vaststellen.</p>
<p>Status</p> <p>Wat hebben we ervoor</p>	<p>☐ ☒ ☐</p> <p>De afronding van de bouwstenen en handreiking is vertraagd en doorgeschoven</p>

gedaan?	naar 2023 door Waterpanel Noord. Het formuleren van een aantal gezamenlijke beleidsuitgangspunten hiervoor is vertraagd door gebrek aan personele capaciteit van de partners. De regio Maas en Mergelland wil ook met bouwstenen en een handreiking aan de slag als uitwerking van het nieuwe waterketenplan. De regio's Westelijke Mijnstreek en Parkstad hebben nog geen concrete plannen hier mee aan de slag te gaan.
Wat gaan we ervoor doen?	2.1.19 Uitwerken pilot verplichten afkoppelen: Eind 2020 is er een onderzoek uitgevoerd naar het verplichten van afkoppelen in Limburg. De conclusie was dat het verplichten van afkoppelen juridisch mogelijk is, maar in de praktijk erg lastig. De oorzaak is dat de noodzakelijkheid van het verplichten van afkoppelen aangetoond moet worden. We gaan in de praktijk onderzoeken wat de randvoorwaarden zijn voor deze noodzakelijkheid. Een mogelijke pilot hiervoor is bedrijventerrein Roerstreek Noord.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☐ ☐ ☒ Het project is i.v.m. de nasleep van de watercrisis eind 2021, na gereedkomen van de begroting 2022, doorgeschoven naar 2024.

Waterbeschikbaarheid

Wat gaan we ervoor doen?	2.1.20 Opstellen droogtestrategie: We gaan verder met het uitwerken van een droogtestrategie voor heel Limburg. Dat doen we in nauwe samenwerking met andere partijen als gemeenten, waterbeheerders en vertegenwoordigers van sectoren. De afstemming vindt plaats via de Bestuurlijke Klimaatadaptatie Tafel Limburg (BKAL). Waterschap Limburg coördineert de aanpak in samenwerking met de Provincie Limburg. In 2021 hebben we de andere partijen meegekregen in de aanpak door het aantonen van de onderlinge samenhang en de urgentie ('Waterstromen'). De volgende mijlpalen zijn voorzien in 2022: <ul style="list-style-type: none"> ○ opstellen en laten vaststellen intentieverklaring deelnemers in de BKAL (voorjaar/medio) ○ opstellen indicatoren (op- of afschalen) (najaar) ○ samenstellen maatregelpakketten (najaar) ○ integreren droogteopgave en aanbevelingen Waterbeschikbaarheid (provincie Limburg) ○ aanzet maken intentieverklaring (najaar/2023)
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ Met de provincie Limburg zijn afspraken gemaakt voor het samenvoegen van de processen 'Opgave Waterbeschikbaarheid' van de provincie en de 'Droogtestrategie' van het waterschap. Onderdeel van de samenvoeging is een gezamenlijke intentieverklaring als opmaat naar een provinciebreed waterconvenant.
Wat gaan we ervoor doen?	2.1.21 Uitvoeringsprogramma DHZ fase 2: Samen met onze Brabantse en

	<p>Limburgse waterpartners starten we met de uitvoering van de tweede fase van het Deltaprogramma Hoge Zandgronden (DHZ). In 2021 hebben we afspraken gemaakt over de uitvoering van zoetwatermaatregelen in de periode 2022-2027. Jaarlijks rapporteren we de voortgang.</p> <p>In 2022 ligt de nadruk vooral op de uitwerking van maatregelen in projecten en het maken van afspraken in de betreffende gebieden.</p>
<p>Status</p> <p>Wat hebben we ervoor gedaan?</p>	<p>☒ ☐ ☐</p> <p>Het uitvoeringsprogramma met de projecten waar de zoetwatermaatregel uit DHZ uitgevoerd worden is in concept gereed.</p> <p>Zodra de SPUK regeling voor DHZ er is kunnen we beoordelen of de in het concept programma opgenomen projecten daadwerkelijk in aanmerking komen voor DHZ-financiering. Naar verwachting is dit begin 2023.</p>
<p>Wat gaan we ervoor doen?</p>	<p>2.1.22 Slim Watermanagement 2.0: We starten in 2022 met de 2e planperiode van 'Slim Watermanagement'. Hierin wordt uitvoering gegeven aan het in 2021 opgestelde plan van aanpak.</p> <p>'Slim Watermanagement' is één van de maatregelen uit het Deltaprogramma Zoetwater. Het is een werkwijze gericht op het beter benutten van het huidige water(systeem) door de samenwerking in het operationele waterbeheer te versterken. Bij 'Slim Watermanagement' werken waterschappen in Zuid-Nederland en Rijkswaterstaat samen aan het verbeteren van het operationeel waterbeheer.</p> <p>Het gaat om het oppervlaktewater daar heen te 'sturen' waar het de minste overlast veroorzaakt of het hardst nodig is. Beheergrenzen vormen daarbij geen belemmering. Het doel is wateroverlast en watertekort voorkomen of zo lang mogelijk uitstellen.</p>
<p>Status</p> <p>Wat hebben we ervoor gedaan?</p>	<p>☒ ☐ ☐</p> <p>Het programma Slim Water Management is gestart. Zoals in de voorjaarsrapportage is benoemd is als eerste focuslocatie van de regio Zuid-Nederland buiten het gebied van WL gekozen i.v.m. de beperkt capaciteit door de nasleep van de watercrisis. WL is op hoofdlijnen aangehaakt geweest bij de casus den Bosch zodat dezelfde methode (3 traps-aanpak) op een later moment kan worden toegepast op een focus locatie waar WL bij betrokken is. Het doel is om in de 2e helft van 2022 te starten met een analyse rondom de peelkanalen.</p>
<p>Wat gaan we ervoor doen?</p>	<p>2.1.23 'KLIMAP'/'CASTOR': We gaan door met het actief benutten van externe onderzoeksprogramma's als 'KLIMAP' (Klimaatadaptatie in de Praktijk) en 'CASTOR' (Catchment Strategies TOwards Resilience). Hiermee geven we duurzaam invulling aan de ontwikkeling van een klimaatrobuust watersysteem. Beide onderzoeksprogramma's richten zich op de hoge zandgronden en onderzoeken hoe het water- en bodemsysteem klimaatrobuust kan worden ingericht voor landbouw en natuur. Er wordt gewerkt aan handvatten, tools en</p>

	<p>de methodiek van ontwikkelpaden om in regio's ook daadwerkelijk tot implementatie van maatregelen te komen.</p> <p>In samenwerking met 'KLIMAP' wordt in 2022 onderzoek naar subirrigatie voortgezet als vervolg op de verkenning binnen 'LIWA' (Limburgse Integrale Watersysteem Analyse), waarin subirrigatie een effectieve maatregel is gebleken voor zowel droogte, actief grondwaterbeheer en wateroverlast. Het onderzoek wordt benut om bestaande kennisleemtes verder op te vullen.</p>
<p>Status</p> <p>Wat hebben we ervoor gedaan?</p>	<p>☒ ☐ ☐</p> <p>Het onderzoek naar subirrigatie loopt en verzamelde meetgegevens worden verwerkt en geanalyseerd. Aanvullend is gevraagd om de metingen op perceelsniveau met modellen op te schalen voor inzicht bij toepassing van subirrigatie met aanvoerwater op grotere schaal. De verkenning voor toepassing van het concept ontwikkelpaden wordt voortgezet binnen de gebiedsgerichte aanpak Vitale Peel. Er wordt daarmee aangehaakt op een actuele dynamische praktijk casus, waarbij samenwerking met Brabantse waterpartners zal plaatsvinden.</p>

Samenwerking en innovatieve en duurzame oplossingen

<p>Wat gaan we ervoor doen?</p>	<p>2.1.24 Door samenwerking met en in verre landen op diverse niveaus en thema's, leveren we een bijdrage aan regionaal waterbeheer ver weg en hierdoor werken we aan een meer duurzame wereld. Dit levert ons vernieuwde inzichten op ons eigen waterbeheer, brengt kansen mee voor het (Limburgse) bedrijfsleven én levert een positieve bijdrage aan de persoonlijke ontwikkeling van medewerkers van WL en WBL. In 2022 zullen er digitale en fysieke missies worden georganiseerd om ook invulling te geven aan nieuw aangegane samenwerkingsverbanden met Wereld Waternet en Waterschap Vechtstromen.</p>
<p>Status</p> <p>Wat hebben we ervoor gedaan?</p>	<p>☒ ☐ ☐</p> <p>We zetten ons werk door binnen de bestaande samenwerkingsverbanden en dragen nieuwe medewerkers voor, indien een programma hier om vraagt en dit past binnen de bestaande kaders. Daarnaast ontwikkelen we werkvormen om de geleerde lessen verweg, ook intern te delen.</p>

Indicator	2022	1 mei	1 sep	31 dec	Einddoel	Jaar
Klimaatadaptatie						
2.1 We werken samen aan een klimaatrobuuste inrichting van Limburg						
1. % uitvoering van de maatregelen uit de Bestuursovereenkomst Zoetwater fase 2 dat is uitgevoerd (DHZ)	5%	0%	0%	...%	100%	2027

Toelichting

- Indicator is 0%. Subsidieregeling is nog niet open gesteld door provincie Limburg. Vooruitlopend hierop is wel al een concept subsidieaanvraag voorgelegd en informeel akkoord bevonden.

2.2 We passen ons onderhoud en peilbeheer aan op een extremer klimaat

Wat gaan we ervoor doen?	2.2.1 Verdere uitwerking nota peilbeheer: We gaan door met het opstellen en vervolgens vaststellen van de nota peilbeheer 'nieuwe stijl', waarin we ons primair richten op water vasthouden wanneer het kan en water afvoeren wanneer het nodig is. In deze nota wordt extra aandacht besteed aan de uitkomsten van LIWA en het vormgeven van dynamisch peilbeheer. Aanvullend wordt de nota geïmplementeerd binnen de organisatie.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ De concept nota peilbeheer is besproken met de verschillende belangenorganisaties. Momenteel worden de reacties verwerkt, deze reacties worden meegenomen in de verdere besluitvorming. Tegelijkertijd is WL in een proefgebied bezig om de vernieuwde nota peilbeheer te implementeren binnen de organisatie.
Wat gaan we ervoor doen?	2.2.2 Optimaliseren waterverdeling regionaal wateraanvoersysteem: We gaan door met het optimaliseren van het regionale wateraanvoersysteem. De resultaten van de meetpilot uit 2021 worden geanalyseerd. Op basis van de resultaten uit de analyse wordt bepaald of het meetnet wordt uitgebreid over het gehele wateraanvoersysteem en wordt uitgewerkt tot een gebiedsdekkende waterverdelingstool. Deze tool moet meer inzicht geven in de actuele waterverdeling en kan worden gebruikt om actief aanvoerwater te sturen. Zodra er meer inzicht is in de waterverdeling wordt gestart met het in kaart brengen van eventuele knelpunten in het wateraanvoersysteem bij de huidige en toekomstige hoeveelheid aanvoerwater.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☐ ☐ ☒ In verband met de beperkte capaciteit door de nasleep van de watercrisis is ervoor gekozen om de meetpilot in hetzelfde gebied nog een jaar door te zetten maar niet uit te breiden over het gehele wateraanvoersysteem van WL. Dit mede doordat de pilot heeft uitgewezen dat de daarin gebruikte methode zeer arbeidsintensief is. De meetpilot heeft waardevolle inzichten opgeleverd over de mogelijkheden die er zijn om meer inzicht te krijgen in de actuele waterverdeling. Dit kan op termijn gebruikt worden om actiever op de wateraanvoer te sturen door middel van dashboards en een strategisch ingericht meetnet. Om dit te kunnen realiseren wordt aangehaakt bij andere lange termijn sporen waaronder het monitoringsbeleidsplan en de vervangingsopgave vanuit assetmanagement. Voor dit jaar betekent dit dat het gereserveerde budget niet wordt uitgeput.

Wat gaan we ervoor doen?	2.2.3 Het droogtebestrijdingsplan wordt verder doorontwikkeld op basis van ervaringen in 2021.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ In de droogteperiode zomer 2022 hebben we diverse aandachtspunten verzameld die in kwartaal 3 worden doorvertaald naar het droogteplan voor 2022.

Wat gaan we ervoor doen?	2.2.4 De maatregelen van het actuele droogtebestrijdingsplan worden uitgevoerd.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ Tijdens de droogte van 2022 is conform het plan gewerkt. Op onderdelen zijn maatwerkmaatregelen toegevoegd, op basis van de droogte-inspecties.

Wat gaan we ervoor doen?	2.2.5 Aanvullend op 200 boerenstuwen/bermstuwen (geplaatst in 2021) wordt hier in 2022 een substantieel gevolg aan gegeven.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ Ondanks de Corona-voorschriften zijn er 200 stuks boerenstuwen geplaatst in 2021. Boerenstuwen tranche 1 (Db-besluit september 2020) wordt hiermee afgerond. In het najaar 2022 wordt het volgende opgestart: <ul style="list-style-type: none"> • Voorbereiding plaatsen 2 x 200 stuks boerenstuwen (tranche 2 en 3). Via subsidiesporen van de provincie Limburg is financiering beschikbaar voor 400 extra boerenstuwen. Accent voor 2022 ligt op inkooptrajecten (uitvoering start september 2022). Plaatsing komt pas in 2023/2024 aan de orde. • Voorbereiding plaatsen 40-50 stuwen in eigen watergangen. • pilot om 5 bestaande regenwaterbuffers automatiseren eventueel i.c.m. infiltratie. Daarnaast zal gestart worden om een 60-70 tal bestaande stuwen te automatiseren..

Indicator	2022	1 mei	1 sep	31 dec	Einddoel	Jaar
Klimaatadaptatie						
2.1 We werken samen aan een klimaatrobuuste inrichting van Limburg						
1. door ontwikkelen droogtebestrijdingsplan (% gereed)	80%	75%	85%	...%	100%	2024
2. uitvoering maatregelen droogtebestrijdingsplan (% uitgevoerd)	80%	90%	100%	...%	100%	2050
3. aantal extra boeren/bermstuwen geplaatst	400 ¹	200	0 %	...	800	2024

¹ jaarlijks 200 stuwen erbij, zodat we in 2024 800 extra stuwen hebben geplaatst.

Toelichting

1. De droogte van 2022 geeft ons weer enkele nieuwe verbeterpunten die direct in het plan worden verwerkt.
2. We hebben conform het droogtebestrijdingsplan gewerkt en voor dit jaar vrijwel alle beschreven acties hieruit toegepast.
3. In 2022 worden geen stuwen geplaatst. Wel is de financiële basis gelegd voor 400 extra boerenstuwen die in 2023/2024 geplaatst worden.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie

(bedragen in €'s)

Programma Klimaatadaptatie	Begroting	Bijgestelde begroting	Realisatie	Prognose	Bijstelling
Kosten	14.036.000	15.035.090	8.067.604	16.960.540	1.925.450
Opbrengsten	554.700	554.700	369.376	565.100	10.400
Netto kosten exclusief doorberekende kosten	13.481.300	14.480.390	7.698.228	16.395.440	1.915.050

- Kosten waterrobuust +€ 2.259.400
- Goederen en diensten van derden: diverse bijstellingen en aframingen binnen budgetten (o.a. onderhouds- en stortkosten, brandstofverbruik etc.) -/- € 333.550
- Bijdrage van derden: provinciale bijdrage landmeetkundige inwinning project Ooijen-Wanssum + € 10.400

Een gedetailleerde toelichting op de kostenbijstelling is opgenomen in paragraaf 8.1 en 8.2. In deze paragrafen worden alle bijstellingen per kostensoort toegelicht inclusief de aanduiding of het een structurele of incidentele bijstelling betreft en wordt aangegeven op welk programma deze bijstelling betrekking heeft.

Investeringen*

(bedragen in €'s x 1.000)

PROJECT NUMMER	AT	OMSCHRIJVING	VK	UITGAVEN 2022			INKOMSTEN 2022		
				Begroting (VR)	Realisatie t/m 8-9-22	Prognose	Begroting (VR)	Realisatie t/m 8-9-22	Prognose
P000104	30	XP004 Herinrichting Maasnielderbeek bovenloop (resterend deel)		50	1	5	-	-	-
P003101	30	Aansluiten oude Geulmeanders, Gulpen		-	0	-	-	-	-
P003102	30	Herinrichting Geul benedenstrooms kern Valkenburg fase 2 (Leeuw brouwerij)		650	40	50	310	-	10
P003103	30	Vispassage Epermolen		100	79	100	33	-	33
P003104	30	Vispassage Volmolen		-	11	11	-	-	-
P026401	30	Herinrichting Kanjel en Gelei, gemeenten Meerssen en Maastricht		700	397	700	100	-	100
P034201	30	Vispassage Wittemermolen Wittem		-	1	1	-	-	-
P057302	30	Herinrichting Worm (Nato-depot - Rimborg)		150	20	60	-	-	-
P066401	30	Herinrichting Bosbeek (Meinweg - monding)		75	29	35	-	-	-
P071002	30	Herinrichting Vlootbeek Benedenloop (Reigersbroek - Linnerweg)		85	4	65	-	-	-
P078302	30	Aanpak lekverlies Middelsgraaf te Susteren		18	2	18	-	-	-
P080105	30	Herinrichting Rode Beek Millen-Susteren		150	100	120	-	16	-
P086201	30	Herinrichting Geleenbeek Corio Glana algemeen		10	25	25	-	-	-
P086202	30	Herinrichting Geleenbeek Echt - Sifon		-	0	-	-	-	-
P086204	30	Herinrichting Geleenbeek Millen - Nieuwstadt		125	42	80	-	-	-
P086205	30	Herinrichting Geleenbeek Oud-Roosteren A2		25	12	25	-	-	-
P086206	30	Herinrichting Geleenbeek Katsbek Nieuwstadt - Oud Roosteren		25	10	25	-	-	-
P086208	30	Herinrichting Oude Maas (Geleenbeekmonding)		1.000	425	1.000	600	-	600
P086209	30	Herinrichting Geleenbeek Corio-Glana, highlight 16 en 17		100	68	68	-	-	-
P086210	30	Herinrichting Geleenbeek VDL Nedcar		20	10	20	-	-	-
P086211	30	Herinrichting Geleenbeek Kamerhof Holtum		-	5	5	-	-	-
P111702	30	Ontkluizing keutelbeek in de kernen Beek en Neerbeek, fase 1B/2		900	898	900	300	-	300
P111704	30	Ontkluizing Keutelbeek Geleen		60	13	60	-	-	-
P115201	30	Corio Glana Highlight 20 fase 1		800	509	800	264	-	264
P115203	30	Corio Glana highlight 20, fase 2		100	128	128	33	-	33
P119901	30	Herinrichting beekmonding Hemelbeek XP017		30	6	10	10	-	-
P144601	30	Herinrichting Molenbeek van Lottum - Siebersbeek		250	104	250	-	-	-
P146802	30	WB21 knelpunt Raam en Vistrap Tungelroysebeek		25	1	25	-	-	-
P150001	30	Herinrichting Gansbeek / Paterslossing	*	50	1	1	20	-	20
P151402	30	Herinrichting benedenloop Wellse Molenbeek		30	4	30	10	-	10
P180901	30	Herinrichting benedenloop Kwistbeek		30	1	30	10	-	-
P180902	30	Gebiedspilot Kwistbeek		750	521	750	200	-	1.500

PROJECT NUMMER	AT	OMSCHRIJVING	VK	UITGAVEN 2022			INKOMSTEN 2022		
				Begroting (VR)	Realisatie t/m 8-9-22	Prognose	Begroting (VR)	Realisatie t/m 8-9-22	Prognose
P181701	30	Tielebeek bovenloop		-	53	53	1.200	1.223	1.200
P192701	30	Meilossing, afronding herinrichting		280	174	200	90	-	60
P223601	30	herinrichting Raam		-	-	10	-	-	-
P228201	30	Herinrichting Huilbeek		1.000	463	1.000	500	-	730
P228301	30	Maasmonding Wolterskamp		50	3	3	20	-	-
P254502	30	XP027 Herinrichting Oude Graaf		75	15	30	-	-	-
P254601	30	Herinrichting Venrays Broek en de Spurkt		965	1.069	1.069	4.969	-	4.969
P262701	30	Herinr.Haelensebeek Hhu-Nunhem		25	0	25	-	-	-
P277401	30	Herinrichting beekmonding Swalm XP030		10	-	10	-	-	-
P278401	30	Herinrichting Wylrebeek monding		50	29	50	-	-	-
P282101	30	Herinr. Castenrayse vennen		700	548	700	1.300	-	1.100
P316101	30	Herinrichting Thornerbeek		200	6	200	60	-	60
P316800	30	Maasgaard Algemeen		-	0	-	-	-	-
P316801	30	#Groote Molenbeek A73		-	1	1	-	-	-
P316802	30	Groote Molenbeek - Kasteelse bossen		-	8	8	-	-	-
P316806	30	Vismigratieknelpunt zand- en vuilvang Groote Molenbeek		150	63	100	75	-	50
P316807	30	Pilot Beekdalontwikkeling Groote Molenbeek/Mariapeel (XP005)		300	85	300	170	-	-
P316808	30	Herinrichting Groote Molenbeek Wittebrugweg XP002		20	0	5	-	-	-
P323401	30	Herinrichting Aa		250	240	250	50	-	50
P325202	30	Herinrichting benedenloop Lingsforterbeek		30	2	30	10	-	10
P360013	0	Strategische grondvererving (SGV) Watersysteemprojecten		500	592	592	-	-	-
P360027	30	#Nieuw Limburgs Peil (NLP) Groote Molenbeek Rieterdijk		300	-	-	-	-	-
P360060	30	Herstel diverse vismigratie knelpunten		-	-	10	-	-	-
P369999	0	Incidentele inhuur watersysteemprojecten		-	123	123	-	-	-
	30	Pilot beekdalontwikkeling Aa-dal		50	-	-	-	-	-
	30	Herinrichting Geleenbeek Corioglana- Weustenrade Oliemolen (rest highlight 4)		20	-	-	10	-	-
	30	Herinrichting Middelsgraaf (trambaan Ophoven - monding)		20	-	-	10	-	-
	30	Herinrichting Uffelsebeek (P260501)		30	-	-	10	-	-
	30	Herinrichting Grensbeek		10	-	-	-	-	-
	30	Pilot Beekdalontwikkeling Geul		200	-	-	60	-	-
Projecten Beekherstel				11.543	6.940	10.166	10.424	1.238	11.099

PROJECT NUMMER	AT	OMSCHRIJVING	VK	UITGAVEN 2022			INKOMSTEN 2022		
				Begroting (VR)	Realisatie t/m 8-9-22	Prognose	Begroting (VR)	Realisatie t/m 8-9-22	Prognose
P146801	30	Sarsven/Banen		-	5	5	-	-	-
P177901	30	Broekhuizerbroek		150	110	150	50	-	50
P265201	30	Waterbloem		150	108	150	50	-	50
P265202	30	XP012 Herinrichting Roggelsebeek, incl Neerpeelbeek en Bevelandsbeek		100	3	15	-	-	-
P360026	30	Nieuw Limburgs Peil (NLP) Wateroverlast Niers		250	-	-	125	-	-
P360029	5	Nieuw Limburgs Peil (NLP) Streefbeeld Stroomgebiedsbrede Ecologische Systeem Analyse (SESA)		100	-	100	-	-	-
P360040	30	Optimalisatie hoofdstelsel wateraanvoer (Noordervaart en Peelkanalen)		4.802	1.125	4.202	1.608	-	708
P360057	30	Extra boerenstuwen als droogtemaatregel		250	18	40	-	-	-
P360061	30	Stuwen eigen Leggerwatergangen		-	-	25	-	-	-
P360062	30	Automatiseren besturing 5 bestaande Regenwaterbuffers		-	-	25	-	-	-
Projecten Verdrogingsbestrijding				5.802	1.369	4.712	1.833	-	808
P003106	30	#Geuldal visie aanpak - WiB		-	13	13	-	-	-
P003107	30	WiB-Valkenburg		110	136	282	-	-	-
P012101	30	Mechelderbeekdal		508	343	768	-	-	-
P012102	30	Capaciteitsuitbreiding RWB Vijlenbergerweg		8	8	8	-	-	-
P016901	30	Waterberging Lange Gracht - Water in Balans		1.186	408	1.679	380	-	380
P020101	30	#WiB-Sibbergrubbe		110	15	15	-	-	-
P021101	30	Regenwaterbuffer de Heek - WiB		6	4	4	-	-	-
P021102	30	Hekerbeekdal		354	189	377	42	-	42
P029401	30	WiB-Eys		87	8	167	-	-	-
P029402	30	WiB-Bocholtz en Simpelveld		87	2	28	-	-	-
P038401	30	Lemiers en Oud Lemiers		395	54	314	-	-	-
P042401	30	Aanleg hoogwaterbescherming Slenaken		1.000	949	1.000	988	408	988
P055901	30	WiB-Noorbeekdal		173	44	253	-	-	-
P057601	30	WiB-Eygelshoven		200	152	472	-	-	-
P084301	30	Vergroten bergingscapaciteit regenwaterbuffer Etzenraderhuiske		42	-	42	-	-	-
P090301	30	WiB-Voerendaal		167	8	99	-	-	-
P093001	30	Wijnandsrade		235	110	367	-	-	-
P096306	30	Bufferdam de Dem/Caumerbeek middenloop		1.600	1.232	1.500	533	-	533
P111101	30	WiB-Spaubeek		76	2	16	-	-	-
P111705	30	WiB-Beek		404	84	204	-	-	-
P115301	30	Einighausen		420	157	359	-	-	-
P148302	30	Pilot retentiegebied Breevennen		110	4	94	-	-	-

PROJECT NUMMER	AT	OMSCHRIJVING	VK	UITGAVEN 2022			INKOMSTEN 2022		
				Begroting (VR)	Realisatie t/m 8-9-22	Prognose	Begroting (VR)	Realisatie t/m 8-9-22	Prognose
P177803	30	Gebiedspilot Schelkensbeek - Water in Balans		365	220	658	119	-	119
P255901	30	Gebiedspilot Eckeltsebeek - Water in Balans		1.808	192	1.511	576	-	576
P360019	30	WB21 toets 2015		500	292	500	150	-	150
P360034	5	Water in balans		250	126	250	-	-	-
P360044	30	Gebiedspilot Meerssen - Water in Balans		1.413	543	543	-	-	-
P360046	30	Gebiedspilot Oirsbeek - Water in Balans		678	693	886	176	-	176
P360053	0	WIB maatregelen externe capaciteit	*	-	324	324	-	-	-
P360056	30	Aanpak wateroverlast Hegge		697	245	344	7	-	7
	30	KD008 - Programmaplan Water in Balans		150	-	-	50	-	-
Projecten Wateroverlast				13.139	6.556	13.077	3.021	408	2.971
P360042	30	Vervangingsinvesteringen assets		4.700	1.881	4.700	-	129	-
P360052	5	Ontwikkeling voorspellingsmodellen voor wateroverlast en Ontwikkeling klimaat-adaptatiemodel		575	57	575	-	-	-
	5	Nieuwe projecten begroting - Assetmanagement (AT 5 jaar)		350	-	-	110	-	-
P502016	5	Ibrahym 3.0		280	120	280	210	112	210
P503003	5	Tractiemiddelen 2019-2022		325	-	-	-	-	-
P503004	15	Uitbreiding meetnet		100	2	100	-	-	-
P503005	10	Vervangen meetapparatuur		200	237	237	-	-	-
	5	Ontwikkeling voorspellingsmodellen (MJPC MV4)		-	-	100	-	-	-
Projecten Vervanging en aanpassing assets				6.530	2.297	5.992	320	241	210
P360050	5	#Waterbeheerprogramma (WBP) 2022-2027		24	8	8	-	-	-
P360051	6	Watersysteemtoets 2019		88	-	40	-	-	-
	30	Nieuwe projecten begroting - Overig (AT 30 jaar)		100	-	-	-	-	-
	5	KD011 - Uitwerking SESA beekdalbrede toepassing		50	-	-	-	-	-
P504001	0	Bebording zwemwater		25	2	25	-	-	-
Projecten overig				287	9	73	-	-	-
PROGRAMMA KLIMAATADAPTATIE				37.301	17.172	34.020	15.598	1.888	15.088

* Ten behoeve van de actualiteit zijn de cijfers in bovenstaande tabellen (realisatie en prognose) aangepast aan de laatst bekende inzichten.

3 programma Waterkwaliteit en ecologie

de basis voor een gezonde leefomgeving

Wat willen we bereiken?

3. Eigen KRW-opgave in 2027 uitgevoerd

In 2027 hebben we in ieder geval onze eigen KRW-opgave (Kader Richtlijn Water) uitgevoerd. We verwachten van de andere partners (gemeenten, landbouw, industrie en natuurbeheerders) dat ook zij in deze periode hun rol pakken en maatregelen uitvoeren.

Ook buiten de KRW-waterlichamen werken we aan de doelen voor een gezonde waterecologie. Het oppervlaktewater en grondwater zijn schoon en het overgrote deel van de natuurbeken is natuurlijk ingericht en ruim beschaduwde en wordt natuurvriendelijk onderhouden, met behoud van de afvoerfunctie.

Wat hebben we ervoor gedaan in 2022?

3.1 We pakken bronnen van watervervuiling aan

Wat gaan we ervoor doen?	3.1.1 Netwerk buurlanden opbouwen en in kaart brengen: Het opbouwen van een netwerk met onze buurlanden doen we door deel te nemen aan grensoverschrijdende projecten en platforms; zo worden wij ook zichtbaarder voor onze burens en partners. Het netwerk in kaart brengen en documenteren heeft als doel sleutelfiguren met voldoende mandaat te vinden om veranderingen teweeg te brengen en samenwerkingsmogelijkheden in beeld te krijgen.
Status	☒ ☐ ☐
Wat hebben we ervoor gedaan?	Het doorlopend proces van het versterken van het netwerk met de buurlanden zet zich voort. – Regelmatig worden er nieuwe contacten gelegd en bestaande

	<p>contacten onderhouden. Het uitwerken van de stakeholderanalyse verloopt gestaag. Er zijn infokaarten van de 20 grensoverschrijdende KRW waterlichamen opgezet die een overzicht geven over de waterkwaliteit en als 'praatplaat' fungeren voor zowel bestuurders als medewerkers binnen WL alsmede met partners uit Duitsland en België.</p>
<p>Wat gaan we ervoor doen?</p>	<p>3.1.2 Grensoverschrijdend werken: Deelname aan Werkgroep Buurlanden (binnen Programmabureau Maasregio) en gezamenlijk en/of intern onderzoeken van mogelijkheden voor euregionale subsidies, het leveren van input in (projectvoorbereiding van) grensoverschrijdende projecten, deelname aan (dan wel op de hoogte zijn van) verdere grensoverschrijdende werkgroepen, evenementen, en ontwikkelingen. We werken samen met de groep bestuurders vanuit het Regionaal Bestuurlijk Overleg Maas (RBOM) die bestuurlijk ambassadeurschap uitdragen.</p>
<p>Status</p> <p>Wat hebben we ervoor gedaan?</p>	<p>☒ ☐ ☐</p> <p>Het versterken van de samenwerking met verschillende organisaties en instanties binnen Nederland die zich ook bezig houden met grensontkennende samenwerking ontwikkelt zich verder. Dit bevordert de kennisuitwisseling en het gezamenlijk, versterkt optreden met één 'stem' naar de buurlanden.</p> <p>Het Grenswater Maas rendez-vous (12 mei) was een succesvolle bijeenkomst van partners uit het internationale Maasstroomgebied. Er zijn nieuwe contacten gelegd en bestaande contacten zijn aangehaald. De grensoverschrijdende factsheets m.b.t. de KRW oppervlaktewateren NL-DU en NL-VL zijn zo goed als klaar. De samenwerking met Duitsland wordt verder versterkt door middel van individuele overleggen met overheidsinstanties van Nordrhein Westfalen (NRW) en in bestaande gremia, commissies en werkgroepen.</p> <p>We hebben bestuurlijke kennismakingsgesprekken gehouden met enkele directeuren van de SPW. Met ambassadeur Kleiweg-De Zwaan, Provincie Limburg, en RWS-ZN trekken we gezamenlijk op richting Wallonië. Zo is een gesprek gevoerd met het Waals kabinet en hebben we onze regionale watervraagstukken op de agenda gezet van het gesprek tussen minister-president Rutte en minister-president Di Rupo.</p>
<p>Wat gaan we ervoor doen?</p>	<p>3.1.3 Initiatieven rond zwerfvuil: In 2021 is een zwerfvuilvanginstallatie geplaatst waarmee we zwerfvuil uit de Geleenbeek verwijderen. De werking wordt eind 2022 geëvalueerd en aanbevelingen gedaan voor toekomstige toepassing.</p>
<p>Status</p> <p>Wat hebben we ervoor gedaan?</p>	<p>☒ ☐ ☐</p> <p>De werking van de zwerfvuilvanginstallatie is geëvalueerd en de rapportage met aanbevelingen tot aanpassing is opgeleverd. De uitvoering van het vervolgtraject is belegd en hier wordt in 2023 invulling aan gegeven.</p>

Wat gaan we ervoor doen?	3.1.4 Het LIVES project loopt op 31 december 2021 af. In 2022 wordt een eindevaluatie uitgevoerd en een advies voor een mogelijk vervolgproject opgesteld.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ Het LIVES project is formeel afgesloten. De laatste administratieve en financiële handelingen zijn eind juni afgehandeld. De formele afsluiting en een besluit over een vervolg vinden in het najaar van 2022 plaats.
Wat gaan we ervoor doen?	3.1.5 We continueren het jaarlijkse onderzoek naar zwerfvuil in de Zuid-Limburgse wateren en leveren onze bijdrage aan de Maas Clean-up. Hierdoor werken we aan bekendheid en bewustwording rond zwerfafval, mede dankzij een grote impuls vanuit het bedrijfsleven en o.a. IVN.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ Het waterschap heeft deelgenomen aan de Maas Clean-up actie, die op World Cleanup Day wordt gehouden. Een aantal plekken langs de Maas en de beken zijn die dag opgeruimd.
Wat gaan we ervoor doen?	3.1.6 Tungelroyse Beek: We verkennen of er bereidheid is van andere partijen w.o. de provincie om gezamenlijk de verontreiniging van de bovenloop van de Tungelroyse Beek aan te pakken. Verkend wordt of het uitvoeren van een pilotproject met een (mergel)filter een adequate oplossing is voor deze zinkverontreiniging.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ Waterschap De Dommel start het proces m.b.t. het vernieuwen van de vergunning van Trafigura/Nyrstar. Hierbij wordt WL en andere stakeholders nauw betrokken. De provincie Limburg stelt zich op als trekker van de opgaven in dit gebied, waarbij WL de vinger aan de pols houdt, en door kennisinbreng en advies wordt geleverd waar dat aan de orde. PL overweegt nog welke vervolgstappen genomen worden.
Wat gaan we ervoor doen?	3.1.7 Screening Maasstroomgebied: In 2022 vindt de derde brede screening Maasstroomgebied plaats. Dit is een gezamenlijk project van de waterbeheerders in het Maasstroomgebied. Elke zes jaar wordt onderzoek gedaan naar stoffen die niet onder de reguliere monitoring vallen, zoals gewasbeschermingsmiddelen en opkomende stoffen. De samenstelling van het meetprogramma wordt afgestemd met de wensen uit de Schone Maaswaterketen (SMWK) omdat de focus bij 32SMWK op microverontreinigingen ligt. Het doel van de screening is een breder inzicht in de aanwezigheid van verschillende stoffen. Het onderzoek resulteert in een feitenrapport met resultaten van de uitgevoerde analyses.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ De Brede Screening is in uitvoering, de bemonsteringen van mei en juni zijn uitgevoerd. Er volgen nog bemonsteringen in augustus en september.

Wat gaan we ervoor doen?	3.1.8 Stimuleren gedragsverandering bij burgers en bedrijven op het gebied van waterkwaliteit: Door voorlichting en het stimuleren van gedragsverandering voorkomen we lozing van ongewenste stoffen en materialen in de riolering en verontreiniging van het grond- en oppervlaktewater. Wij communiceren via onze eigen kanalen en via het gezamenlijke platform Waterklaar. Ook in 2022 voeren we onder de vlag van 'Waterklaar' gezamenlijke publiekscampagnes uit (goed rioolgebruik, chemievrij onkruid, e.d.). Jaarlijks wordt samen met waterpartners gezamenlijk bepaald welk onderwerp aan bod gaat komen.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ Het stimuleren van gedragsverandering bij burgers op het gebied van waterkwaliteit heeft bij het gezamenlijke platform Waterklaar continu de aandacht. Voorjaar 2022 is ook een Limburg-brede publiekscampagne over waterkwaliteit uitgerold via Waterklaar

Wat gaan we ervoor doen?	3.1.9 Aanpak KRW overstorten: <ul style="list-style-type: none"> ○ We starten met het maken van een overzicht van de KRW-maatregelen bij overstorten in Q4 van 2022. We werken ernaar toe om in 2023 een Limburg breed inzicht te hebben in de voortgang van de realisatie van KRW-maatregelen voor overstorten. ○ We voeren per overstort een ecologische toets uit. Het resultaat van de toets bepaalt of er nog maatregelen nodig zijn. ○ We inventariseren knelpunten die de uitvoering van maatregelen kunnen belemmeren. ○ We brengen per gemeente de situatie in kaart en houden de informatie actueel. ○ We gaan met gemeenten in gesprek over het realiseren van de maatregelen en leggen de afspraken hierover vast. ○ We houden overzicht in de voortgang van het realiseren van maatregelen.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ We hebben in 16 van de 31 gemeenten de ecologische toets afgerond. In 5 gemeenten is de ecologische toets opgestart. De inventarisatie van de knelpunten bij de uitvoering van maatregelen door de gemeenten is eveneens gestart. Bij 5 gemeenten zijn de knelpunten en mogelijke meekoppelkansen in kaart zijn gebracht. Een dashboard is in ontwikkeling om de informatie die we ophalen overzichtelijk en toegankelijk te maken.

Wat gaan we ervoor doen?	3.1.10 Meesturen op lagere agrarische emissies: In 2022 worden, zoals beschreven in het Delta Plan Agrarisch Waterbeheer (DAW-plan), samen met de agrarische sector (o.a. LLTB) de volgende activiteiten uitgevoerd: <ul style="list-style-type: none"> ○ Bodemadviezen bij 160 bedrijven (BodemUp), ○ Erfemissiescans ter reductie van nutriënten in het oppervlakte en grondwater (60 bedrijven),
--------------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Meten van nutriënten met agrariërs ter bewustwording (10 deelgebieden), ○ Duurzame teeltadviezen voor mais, aardappelen en andere uitspoeling gevoelige teelten (in 2 pilots) ter verbetering van de waterkwaliteit. ○ We werken aan een pilot met twee typen moerasfilters achter drainage systemen ter reductie van nutriënten (lokale zuiveringsmethoden), ontwikkelen hierdoor kennis en doen ervaring op. ○ Via de proeftuinen (PPO Vredepeel en Wijnandsrade van de WUR) en HAS (bodemelectoraat) wordt kennis ontwikkeld en gedeeld ter verbetering van de waterkwaliteit. We brengen we hier kennis over het watersysteem in en sturen we op het bereiken van onze waterdoelen. ○ We volgen de uitwerking van de waterdoelen in het Gemeenschappelijke Landbouw Beleid (GLB) met bijbehorende subsidieregeling POP3+ actief en adviseren over toepassingsmogelijkheden. Via werkgroepen van de UvW dragen we hieraan bij. ○ Natuur Inclusieve Landbouw (NIL): transitie van de landbouw naar duurzame teeltsystemen ter verbetering van de waterkwaliteit en biodiversiteit. We nemen samen met de provincie en andere partijen deel aan externe projectcoalitie en brengen onze waterdoelen in. ○ Landbouwportaal: We adviseren over de uitwerking van een landbouwportaal bij de LLTB waar agrariërs terecht kunnen met vragen over duurzame teeltmethoden (DAW en NIL) en subsidies (GLB) en voor adviezen. Wij sturen daar op realisatie van waterdoelen zoals lagere emissie N & P (stikstof & fosfaat) en gewasbeschermingsmiddelen. ○ Bovengenoemde waterkwaliteitsmaatregelen worden opgepakt door de agrarische sector en uitgewerkt in enkele (1-3) gebiedsprocessen, afhankelijk van bijdragen van derden. Hier brengen we kennis en kunde in. Daarnaast dragen we bij aan cofinanciering van deze gebiedsprocessen indien voldaan wordt aan onze waterdoelen.
<p>Status</p> <p>Wat hebben we ervoor gedaan?</p>	<p> ☒ ☐ ☐ </p> <p><u>Het DAW-plan</u></p> <p>Dit plan wordt door de LLTB gecoördineerd en uitgevoerd samen met de agrarische sector. Wij leveren een financiële bijdrage en brengen kennis in.</p> <p>Stand van zaken:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bodemadviezen geven (Bodem UP) loopt inmiddels bij 123 bedrijven. Doel van 160 bedrijven wordt naar verwachting in 2022 niet volledig gerealiseerd. De reden is dat de LLTB zijn mensen ingezet heeft op de dossiers natuurinclusieve landbouw (NIL), de quick wins voor het Nationaal Landelijk Gebied (NPLG) en de maatwerk aanpak voor het 7e Nitraat Actie Programma (NAP). • Erfemissiescan: adviseurs zijn opgeleid door LLTB in samenwerking met WL (handhaving toezicht). De erfemissiescans worden uitgevoerd in gebieden waar we samen met de LLTB de POP3 subsidie voor investeringen hebben aangevraagd ter reductie van erfemissie.

De beschikking van de POP3 subsidie is in augustus in concept verstrekt. Na het aanleveren van informatie aan RVO zal de subsidie waarschijnlijk definitief worden toegekend. Dan wordt er gestart met de erfemissiescans.

- Meten is weten: Project is gestart in het voorjaar van 2022 in glastuinbouwgebieden en het stroomgebied van de Putbeek en Pepinusbeek (GLB pilot). In deze gebieden worden samen met de agrarische sector maatregelen bedacht en toegepast om grond- en oppervlaktewaterkwaliteit te verbeteren. Beide projecten zijn concreet in uitvoeren met ondernemers.
- Grondig boeren met Mais loopt al een aantal jaren. De resultaten zijn goed: agrariërs leren in dit traject hoe ze anders kunnen telen waardoor er minder stikstof en fosfaat uitspoelt naar grond- en oppervlaktewater. Voor grondig boeren met aardappels zijn de eerste pilots opgezet. Grondig boeren met groenten wordt waarschijnlijk in 2022 opgestart. Deze 3 projecten worden door de LLTB samen met WUR Proefboerderij Vredepeel uitgevoerd.

Pilot moerasfilters

De 2 locaties zijn bepaald. 1 bij de Kwistbeek in Maasbree (helofytenfilter) en 1 nabij de Peelbergen (woodchipfilter). Het moerasfilter in Maasbree is aangelegd. Bij de Peelbergen is de verwachte aanleg najaar 2022. Dit gebeurt in samenwerking met de WUR.

Bodemlectoraat HAS

Via dit bodemlectoraat zijn 3 studenten actief geweest met een onderzoek naar betere infiltratiemogelijkheden van regenwater in de bodem. Dit onderzoek is afgerond en de resultaten worden meegenomen binnen WIB. Evaluatie van het bodemlectoraat is in de zomer/najaar van 2022 en er wordt bekeken of dit geïntegreerd kan worden in het Natuurinclusieve Landbouw project.

GLB beleid en POP3+

Via een werkgroep van de UvW is inbreng geleverd voor het nieuwe GLB beleid. Voor 3 WL projecten is in december 2021 een POP3+ subsidie aanvraag gedaan. Deze zijn positief beschikt. Voor 2022 worden weer waterschapsprojecten ingediend voor de POP3+ subsidie. De mogelijke beschikking volgt in de winter van 2022.

Natuurinclusieve Landbouw (NIL)

De coalitie van een groot aantal partijen is gevormd. De LLTB coördineert. Het uitvoeringsprogramma is in het voorjaar van 2022 gereed gekomen. Startprojecten als organische stof lokaal verwerken (pilots met Bokashi), strokenteelt, agroforestry lopen. Agrariërs in de omgeving van Weert, Zuid-Limburg en Bergen zijn enthousiast. Er zijn KPI's ontwikkeld voor natuurinclusief

	<p>telen waar agrariërs zich aan kunnen meten. Uitvoeringsprojecten zijn gedefinieerd en er is budget aangevraagd via de quick wins die ingediend konden worden bij het ministerie van LNV van het NPLG. De Provincie Limburg heeft tijdens het bijensymposium op 11-7 bekend gemaakt alvast een voorschot ter beschikking te stellen van 1 M€.</p> <p><u>Landbouwloket</u> Dit project is gestart en wordt geïntegreerd in Natuurinclusieve Landbouw. Kadaster en LLTB coördineren.</p> <p><u>Gebiedsprocessen</u> De minister van LNV heeft aangegeven dat bepaalde doelen voor de KRW gerealiseerd kunnen worden via nationale Rijksmaatregelen. Daarnaast heeft hij aangegeven dat aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn in de regio en dat die in de regio ontworpen en uitgevoerd moeten worden. Dit is opgenomen in het Nationaal Programma Landelijk gebied (NPLG). Hier wordt een gebiedsgerichte aanpak (GGA's) voorgesteld. Ook is er een transitiefonds ter beschikking gesteld. De provincies hebben een coördinerende rol in deze aanpak. Wij hebben hier reeds bestuurlijk overleg over gevoerd met de provincie Limburg. Het plan van aanpak voor de GGA's dient 1 juli 2023 gereed te zijn. Ons voorstel is om via deze gebiedsgerichte aanpak gebieden integraal aan te pakken op de aspecten waterkwaliteit, wateroverlast en verdroging in één gebiedsproces. Vooruitlopend hierop zijn we op basis van onze metingen gebieden aan het verkennen om een gebiedsproces uit te voeren. Hierbij ligt de focus op nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen.</p>
--	--

Indicator	2022	1 mei	1 sep	31 dec	Einddoel	Jaar
Waterkwaliteit en ecologie						
3.1 We pakken bronnen van watervervuiling aan						
1. % KRW-overstorten dat is teruggebracht naar een overstortfrequentie afgestemd op de kwetsbaarheid van het ontvangende water	47%	47%	47%	...%	100%	2027
2. % aan rwzi's dat voldoet aan het Limburgs Effluentbeleid	44%	71%	71%	...%	100%	2027

Toelichting

1. We hebben 400 van onze 970 overstorten in beeld gebracht. Daarvan is ca 47 % gewaardeerd als ecologisch acceptabel en voldoet daarmee aan de KRW-doelstelling. Voor 100 overstorten is de ecologische toets zo goed als afgerond en voor 100 overstorten is de ecologische toets opgestart.

2. Het onderzoek naar de benodigde maatregelen, kosten en doelmatigheid loopt. WBL en WL trekken hier samen in op. In het project systeemsporang Geleenbeek wordt concreet gemaakt welke de meest doelmatige maatregelen, passend binnen de totaalopdracht. Eind 2022 worden de resultaten verwacht. Op basis hiervan worden de benodigde maatregelen voor de resterende RWZI's gepland en uitgevoerd.

3.2 We geven beken en beekdalen een natuurlijke inrichting

Wat gaan we ervoor doen?	<p>3.2.1 In onderstaande tabel zijn de lopende projecten opgenomen met een fase aanduiding op hoofdlijnen:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2" style="background-color: #00A0C0; color: white;">Beekherstelprojecten</th> </tr> <tr> <th style="background-color: #00A0C0; color: white;">Project naam:</th> <th style="background-color: #00A0C0; color: white;">Fase (sept 2021):</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>Herinrichting Geul benedenstrooms Valkenburg</td><td>In uitvoering</td></tr> <tr><td>Herinrichting Kanjel en Gelei</td><td>In uitvoering</td></tr> <tr><td>Tielebeek bovenloop</td><td>In uitvoering</td></tr> <tr><td>Gebiedspilot Kwistbeek</td><td>In uitvoering</td></tr> <tr><td>Groote Molenbeek – voormalige zoutloods</td><td>In uitvoering</td></tr> <tr><td>Aanpak lekverlies Middelsgraaf te Susteren</td><td>In uitvoering</td></tr> <tr><td>Herinrichting Venraysch Broek en De Spurkt</td><td>In uitvoering</td></tr> <tr><td>Corio Glana Highlight 20 fase 1</td><td>In uitvoering</td></tr> <tr><td>Ontkluizing Keutelbeek Beek Fase 1B</td><td>In uitvoering</td></tr> <tr><td>Caumerbeek Middenloop Buffer De Dem</td><td>In uitvoering</td></tr> <tr><td>Geleenbeek Oude Maas</td><td>Voorbereiding</td></tr> <tr><td>Corio Glana Highlight 20 fase 2</td><td>Voorbereiding</td></tr> <tr><td>Herinrichting Molenbeek van Lottum</td><td>Voorbereiding</td></tr> <tr><td>Wylrebeek beekmonding</td><td>Voorbereiding</td></tr> <tr><td>Vispassage Epermolen</td><td>Voorbereiding</td></tr> <tr><td>Meilossing, afronding herinrichting</td><td>Voorbereiding</td></tr> <tr><td>Vismigratieknelpunt zand- en vuilvang Groote Molenbeek</td><td>Voorbereiding</td></tr> <tr><td>Herinrichting Huilbeek</td><td>Voorbereiding</td></tr> <tr><td>Maasmonding Wolterskamp</td><td>Voorbereiding</td></tr> <tr><td>Herinrichting Castenrayse vennen</td><td>Voorbereiding</td></tr> <tr><td>Herinrichting Aa</td><td>Voorbereiding</td></tr> <tr><td>Herinrichting benedenloop Kwistbeek</td><td>Voorbereiding</td></tr> <tr><td>Herinrichting benedenloop Lingsforterbeek</td><td>Voorbereiding</td></tr> <tr><td>Herinrichting benedenloop Wellse Molenbeek</td><td>Voorbereiding</td></tr> <tr><td>Herinrichting Thornerbeek</td><td>Voorbereiding</td></tr> <tr><td>Corio Glana Highlight 16 + 17</td><td>Voorbereiding</td></tr> <tr><td>Ontkluizing Keutelbeek Geleen</td><td>Voorbereiding</td></tr> <tr><td></td><td></td></tr> <tr> <th colspan="2" style="background-color: #00A0C0; color: white;">Overige projecten:</th> </tr> <tr> <th style="background-color: #00A0C0; color: white;">Project:</th> <th style="background-color: #00A0C0; color: white;">Fase (sept 2021):</th> </tr> <tr><td>Aanleg Hoogwaterbescherming Slenaken</td><td>In uitvoering</td></tr> <tr><td>WB21-toets 2015</td><td>In uitvoering/Voorbereiding</td></tr> <tr><td>Broekhuizerbroek</td><td>Voorbereiding</td></tr> <tr><td>Waterbloem</td><td>Voorbereiding</td></tr> <tr><td>Peelkanalen</td><td>Voorbereiding</td></tr> <tr><td>Griendtsveen</td><td>Voorbereiding</td></tr> <tr><td></td><td></td></tr> </tbody> </table>	Beekherstelprojecten		Project naam:	Fase (sept 2021):	Herinrichting Geul benedenstrooms Valkenburg	In uitvoering	Herinrichting Kanjel en Gelei	In uitvoering	Tielebeek bovenloop	In uitvoering	Gebiedspilot Kwistbeek	In uitvoering	Groote Molenbeek – voormalige zoutloods	In uitvoering	Aanpak lekverlies Middelsgraaf te Susteren	In uitvoering	Herinrichting Venraysch Broek en De Spurkt	In uitvoering	Corio Glana Highlight 20 fase 1	In uitvoering	Ontkluizing Keutelbeek Beek Fase 1B	In uitvoering	Caumerbeek Middenloop Buffer De Dem	In uitvoering	Geleenbeek Oude Maas	Voorbereiding	Corio Glana Highlight 20 fase 2	Voorbereiding	Herinrichting Molenbeek van Lottum	Voorbereiding	Wylrebeek beekmonding	Voorbereiding	Vispassage Epermolen	Voorbereiding	Meilossing, afronding herinrichting	Voorbereiding	Vismigratieknelpunt zand- en vuilvang Groote Molenbeek	Voorbereiding	Herinrichting Huilbeek	Voorbereiding	Maasmonding Wolterskamp	Voorbereiding	Herinrichting Castenrayse vennen	Voorbereiding	Herinrichting Aa	Voorbereiding	Herinrichting benedenloop Kwistbeek	Voorbereiding	Herinrichting benedenloop Lingsforterbeek	Voorbereiding	Herinrichting benedenloop Wellse Molenbeek	Voorbereiding	Herinrichting Thornerbeek	Voorbereiding	Corio Glana Highlight 16 + 17	Voorbereiding	Ontkluizing Keutelbeek Geleen	Voorbereiding			Overige projecten:		Project:	Fase (sept 2021):	Aanleg Hoogwaterbescherming Slenaken	In uitvoering	WB21-toets 2015	In uitvoering/Voorbereiding	Broekhuizerbroek	Voorbereiding	Waterbloem	Voorbereiding	Peelkanalen	Voorbereiding	Griendtsveen	Voorbereiding		
Beekherstelprojecten																																																																															
Project naam:	Fase (sept 2021):																																																																														
Herinrichting Geul benedenstrooms Valkenburg	In uitvoering																																																																														
Herinrichting Kanjel en Gelei	In uitvoering																																																																														
Tielebeek bovenloop	In uitvoering																																																																														
Gebiedspilot Kwistbeek	In uitvoering																																																																														
Groote Molenbeek – voormalige zoutloods	In uitvoering																																																																														
Aanpak lekverlies Middelsgraaf te Susteren	In uitvoering																																																																														
Herinrichting Venraysch Broek en De Spurkt	In uitvoering																																																																														
Corio Glana Highlight 20 fase 1	In uitvoering																																																																														
Ontkluizing Keutelbeek Beek Fase 1B	In uitvoering																																																																														
Caumerbeek Middenloop Buffer De Dem	In uitvoering																																																																														
Geleenbeek Oude Maas	Voorbereiding																																																																														
Corio Glana Highlight 20 fase 2	Voorbereiding																																																																														
Herinrichting Molenbeek van Lottum	Voorbereiding																																																																														
Wylrebeek beekmonding	Voorbereiding																																																																														
Vispassage Epermolen	Voorbereiding																																																																														
Meilossing, afronding herinrichting	Voorbereiding																																																																														
Vismigratieknelpunt zand- en vuilvang Groote Molenbeek	Voorbereiding																																																																														
Herinrichting Huilbeek	Voorbereiding																																																																														
Maasmonding Wolterskamp	Voorbereiding																																																																														
Herinrichting Castenrayse vennen	Voorbereiding																																																																														
Herinrichting Aa	Voorbereiding																																																																														
Herinrichting benedenloop Kwistbeek	Voorbereiding																																																																														
Herinrichting benedenloop Lingsforterbeek	Voorbereiding																																																																														
Herinrichting benedenloop Wellse Molenbeek	Voorbereiding																																																																														
Herinrichting Thornerbeek	Voorbereiding																																																																														
Corio Glana Highlight 16 + 17	Voorbereiding																																																																														
Ontkluizing Keutelbeek Geleen	Voorbereiding																																																																														
Overige projecten:																																																																															
Project:	Fase (sept 2021):																																																																														
Aanleg Hoogwaterbescherming Slenaken	In uitvoering																																																																														
WB21-toets 2015	In uitvoering/Voorbereiding																																																																														
Broekhuizerbroek	Voorbereiding																																																																														
Waterbloem	Voorbereiding																																																																														
Peelkanalen	Voorbereiding																																																																														
Griendtsveen	Voorbereiding																																																																														

	<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2" style="background-color: #00A0C0; color: white;">Nog te prioriteren:</th> </tr> <tr> <th style="background-color: #00A0C0; color: white;">Project:</th> <th style="background-color: #00A0C0; color: white;">Fase (sept 2021):</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Herinrichting Bosbeek (Meinweg)</td> <td>Verkenning</td> </tr> <tr> <td>Herinrichting Worm (NATO-depot – Rimborg)</td> <td>Verkenning</td> </tr> <tr> <td>Herinrichting Roggelsebeek en Bevelandsebeek</td> <td>Verkenning</td> </tr> <tr> <td>Hemelbeek (beekmonding)</td> <td>Verkenning</td> </tr> <tr> <td>Swalm (beekmonding)</td> <td>Verkenning</td> </tr> </tbody> </table>	Nog te prioriteren:		Project:	Fase (sept 2021):	Herinrichting Bosbeek (Meinweg)	Verkenning	Herinrichting Worm (NATO-depot – Rimborg)	Verkenning	Herinrichting Roggelsebeek en Bevelandsebeek	Verkenning	Hemelbeek (beekmonding)	Verkenning	Swalm (beekmonding)	Verkenning																												
Nog te prioriteren:																																											
Project:	Fase (sept 2021):																																										
Herinrichting Bosbeek (Meinweg)	Verkenning																																										
Herinrichting Worm (NATO-depot – Rimborg)	Verkenning																																										
Herinrichting Roggelsebeek en Bevelandsebeek	Verkenning																																										
Hemelbeek (beekmonding)	Verkenning																																										
Swalm (beekmonding)	Verkenning																																										
Status	<div style="display: flex; align-items: center; gap: 10px;"> </div> <p>In een aantal projecten heeft vertraging plaatsgevonden. Dit is onder andere het gevolg van vertraagde levertijden van materialen en discussie/vertraging omtrent navolging van de Flora en Faunawet in het kader van ontheffingsaanvragen bij de Provincie. Ambtelijk zijn de gesprekken hierover op managementniveau opgestart om dit proces wat meer vlot te trekken. Ook is er druk op de interne capaciteit (binnen meerdere clusters), met name op het vlak van ecologen en de gewenste aanhaking van adviseurs areaalbeheer, waardoor afstemming met de lijn en interne kwaliteitsborging soms hapert. Dit heeft effect op de continuïteit en kwaliteit van de projecten. Gesprekken hierover zijn gaande tussen de betreffende clusters om hiervoor gerichte oplossingen te vinden. Bovendien zorgt een aangescherpt grondbeleid voor een hogere capaciteitsvraag en langere procedures. Daarnaast is er sprake van stroeve samenwerking met projectpartners, die niet altijd dezelfde urgentie als het waterschap ervaren bij onze gezamenlijke projectopgaven. Ten slotte spelen er op dit moment onzekerheden rond de stijging van grondstof- en brandstofprijzen. Het risico bestaat dat de beschikbaar gestelde kredieten niet meer afdoende zijn om de projecten te realiseren.</p> <p>In onderstaande tabel staan de lopende projecten opgenomen met een fase aanduiding op hoofdlijnen:</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="2" style="background-color: #00A0C0; color: white;">Beekherstelprojecten</th> </tr> <tr> <th style="background-color: #00A0C0; color: white;">Project naam:</th> <th style="background-color: #00A0C0; color: white;">Fase (augustus 2022):</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>Herinrichting Geul benedenstrooms Valkenburg</td><td>In uitvoering</td></tr> <tr><td>Herinrichting Kanjel en Gelei</td><td>In uitvoering</td></tr> <tr><td>Tielebeek bovenloop</td><td>Gereed</td></tr> <tr><td>Gebiedspilot Kwistbeek</td><td>In uitvoering</td></tr> <tr><td>Groote Molenbeek – voormalige zoutloods</td><td>Gereed</td></tr> <tr><td>Aanpak lekverlies Middelsgraaf te Susteren</td><td>In uitvoering</td></tr> <tr><td>Herinrichting Venraysch Broek en De Spurkt</td><td>In uitvoering</td></tr> <tr><td>Corio Glana Highlight 20 fase 1</td><td>Gereed</td></tr> <tr><td>Ontkluizing Keutelbeek Beek Fase 1B</td><td>In uitvoering</td></tr> <tr><td>Caumerbeek Middenloop Buffer De Dem</td><td>In uitvoering</td></tr> <tr><td>Geleenbeek Oude Maas</td><td>In uitvoering</td></tr> <tr><td>Corio Glana Highlight 20 fase 2</td><td>Voorbereiding</td></tr> <tr><td>Herinrichting Molenbeek van Lottum</td><td>Voorbereiding</td></tr> <tr><td>Wylrebeek beekmonding</td><td>Voorbereiding</td></tr> <tr><td>Vispassage Epermolen</td><td>Voorbereiding</td></tr> <tr><td>Meilossing, afronding herinrichting</td><td>Gereed</td></tr> <tr><td>Vismigratieknelpunt zand- en vuilvang Groote Molenbeek</td><td>Voorbereiding</td></tr> <tr><td>Herinrichting Huilbeek</td><td>In uitvoering</td></tr> <tr><td>Maasmonding Wolterskamp</td><td>Voorbereiding</td></tr> </tbody> </table>	Beekherstelprojecten		Project naam:	Fase (augustus 2022):	Herinrichting Geul benedenstrooms Valkenburg	In uitvoering	Herinrichting Kanjel en Gelei	In uitvoering	Tielebeek bovenloop	Gereed	Gebiedspilot Kwistbeek	In uitvoering	Groote Molenbeek – voormalige zoutloods	Gereed	Aanpak lekverlies Middelsgraaf te Susteren	In uitvoering	Herinrichting Venraysch Broek en De Spurkt	In uitvoering	Corio Glana Highlight 20 fase 1	Gereed	Ontkluizing Keutelbeek Beek Fase 1B	In uitvoering	Caumerbeek Middenloop Buffer De Dem	In uitvoering	Geleenbeek Oude Maas	In uitvoering	Corio Glana Highlight 20 fase 2	Voorbereiding	Herinrichting Molenbeek van Lottum	Voorbereiding	Wylrebeek beekmonding	Voorbereiding	Vispassage Epermolen	Voorbereiding	Meilossing, afronding herinrichting	Gereed	Vismigratieknelpunt zand- en vuilvang Groote Molenbeek	Voorbereiding	Herinrichting Huilbeek	In uitvoering	Maasmonding Wolterskamp	Voorbereiding
Beekherstelprojecten																																											
Project naam:	Fase (augustus 2022):																																										
Herinrichting Geul benedenstrooms Valkenburg	In uitvoering																																										
Herinrichting Kanjel en Gelei	In uitvoering																																										
Tielebeek bovenloop	Gereed																																										
Gebiedspilot Kwistbeek	In uitvoering																																										
Groote Molenbeek – voormalige zoutloods	Gereed																																										
Aanpak lekverlies Middelsgraaf te Susteren	In uitvoering																																										
Herinrichting Venraysch Broek en De Spurkt	In uitvoering																																										
Corio Glana Highlight 20 fase 1	Gereed																																										
Ontkluizing Keutelbeek Beek Fase 1B	In uitvoering																																										
Caumerbeek Middenloop Buffer De Dem	In uitvoering																																										
Geleenbeek Oude Maas	In uitvoering																																										
Corio Glana Highlight 20 fase 2	Voorbereiding																																										
Herinrichting Molenbeek van Lottum	Voorbereiding																																										
Wylrebeek beekmonding	Voorbereiding																																										
Vispassage Epermolen	Voorbereiding																																										
Meilossing, afronding herinrichting	Gereed																																										
Vismigratieknelpunt zand- en vuilvang Groote Molenbeek	Voorbereiding																																										
Herinrichting Huilbeek	In uitvoering																																										
Maasmonding Wolterskamp	Voorbereiding																																										

Herinrichting Castenrayse vennen	In uitvoering
Herinrichting Aa	Voorbereiding
Herinrichting benedenloop Kwistbeek	Voorbereiding
Herinrichting benedenloop Lingsforterbeek	Voorbereiding
Herinrichting benedenloop Wellse Molenbeek	Voorbereiding
Herinrichting Thornerbeek	Voorbereiding
Corio Glana Highlight 16 + 17	Voorbereiding
Ontkluizing Keutelbeek Geleen	Voorbereiding
Herinrichting Bosbeek (Meinweg)	Voorbereiding
Herinrichting Worm (NATO-depot – Rimburch)	Verkenning
Herinrichting Roggelsebeek en Bevelandsebeek	Verkenning
Herinrichting Maasniederbeek bovenloop	Verkenning
Herinrichting Vlootbeek	Verkenning
Herinrichting Rode Beek Millen-Susteren	Verkenning
Herinrichting Geleenbeek Millen-Nieuwstadt	Verkenning
Herinrichting Oude Graaf	Verkenning
Herinrichting Groote Molenbeek Wittebrugweg	Verkenning
Hemelbeek (beekmonding)	Verkenning
Swalm (beekmonding)	Verkenning
Overige projecten:	
Project:	Fase (augustus 2022):
Aanleg Hoogwaterbescherming Slenaken	Gereed
WB21-toets 2015	In uitvoering/Voorbereiding
Broekhuizerbroek	Voorbereiding
Waterbloem	Voorbereiding
Peelkanalen	In uitvoering
Griendtsveen	In uitvoering
Raam Tungelroysebeek	Verkenning
Herstel kademuur Valkenburg	Voorbereiding
Herstel stapelmuur Schin op Geul	Voorbereiding

Wat gaan we ervoor doen?	3.2.2 Pilot integrale beekdalontwikkeling Groote Molenbeek/ Mariapeel: We ontwikkelen een besteksgereed plan voor de Groote Molenbeek Rieterdijk en de lagg-zone Kabroeksebeek. We maken afspraken met agrariërs om meer sub-irrigatie toe te passen. We monitoren grondwater en oppervlaktewater, waterkwaliteit en ecologie. We zetten de gebiedsprocessen voort bij de Kabroeksebeek en Rieterdijk. We evalueren het proces voortdurend en sturen bij indien nodig.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ De gebiedsprocessen lopen. Visie en maatregelen voor het doorstroommoeras Rieterdijk en laggzone Kabroeksebeek zijn gereed. We zijn nu bezig hiervoor projectopdrachten op te stellen. Financieel ontwikkelproces wordt verder vorm gegeven met behulp van een extern bureau. Risico voor vertraging subirrigatie is aanwezig door ontwikkelingen in Peel (GGA, beregeningsdiscussie).

Wat gaan we ervoor doen?	3.2.3 Pilot integrale beekdalontwikkeling Geul: We ontwikkelen een watersysteemvisie voor het beekdal inclusief de plateaus. Op deeltrajectniveau worden streefbeelden uitgewerkt voor de Geul door middel van de SESA.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ Uitwerking/ ontwikkeling SESA Geul is eind 2022 afgerond. Resultaat zijn streefbeelden en een maatregelenpakket per traject. Dit vormt de basis voor de pilot beekdalbrede aanpak Geul.
Wat gaan we ervoor doen?	3.2.4 SESA Methode: Toepassen en tegelijkertijd doorontwikkelen van de SESA-methode. In 2022 wordt de SESA-Geul afgerond. Tevens wordt gestart met toepassing van de methode op een nieuw stroomgebied.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ SESA Oostrumsebeek is afgerond. SESA Geul is eind 2022 gereed.
Wat gaan we ervoor doen?	3.2.5 Bouwen met Natuur: De volgende stap in de kenniscyclus Bouwen met Natuur (BmN) is het toepassen van de kennis door het inrichten van een pilot waarbij we BmN-maatregelen gaan toepassen. Ook stellen we een monitoringsprogramma op om effecten op o.a. ecologie, hydrologie (vasthouden van water, wateroverlast) en onderhoud in beeld te brengen. Daarnaast worden de principes geborgd bij de reguliere uitvoering van inrichtingsprojecten.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ Het principe van een pilot is in overleg met de betrokken portefeuillehouder losgelaten. De principes van Bouwen met Natuur passen we toe bij de reguliere uitvoering van herinrichtingsprojecten en dit brengen we in beeld.
Wat gaan we ervoor doen?	3.2.6 Beekmondingenconvenant: In de 2 ^e tranche van het Beekmondingconvenant met Rijkswaterstaat zijn Swalm en Hemelbeek beoordeeld. Op basis hiervan is geconcludeerd om deze uit te voeren in de 3 ^e tranche van het Beekmondingenconvenant. Deze worden uitgevoerd in de periode 2022-2027. Daarnaast zijn er een aantal projecten uit de 2 ^e tranche waarvan de uitvoering doorloopt in de 3 ^e tranche.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ In het kader van de 3e tranche van het Beekmondingenconvenant is gestart met de verkenning van de beekmonding Hemelbeek. Deze is gericht op uitvoering vóór 2027. Daarnaast loopt de voorbereiding en uitvoering van een aantal projecten uit de 2e tranche door. Deze opgaven liggen op planning. Het project Swalm wordt getrokken door RWS, WL draagt bij in de kosten. De beekmonding Thornerbeek is uit het Convenant gehaald in verband met koppeling aan de HWBP-opgave en bijbehorende planning voor uitvoering ná 2027. Er wordt nog onderzocht of een alternatieve beekmonding vanuit de opgaven van Aa & maas of WL kan worden toegevoegd aan het beekmondingenconvenant 3e tranche ter vervanging van de Thornerbeek.

Indicator	2022	1 mei	1 sep	31 dec	Einddoel	Jaar
Waterkwaliteit en ecologie						
3.2 We geven beken en beekdalen een natuurlijke inrichting						
km beekherstel *		--	--		75	2027

* In het WBP 2022-2027 is onderstaand aantal km's beekherstel opgenomen om voor 2027 uit te voeren.

KRW-beekherstel			
Naam	km	Naam	km
1 Geleenbeek	3	10 Bosbeek (Roerdal)	2,5
2 Middelsgraaf	0,8	11 Schelkensbeek	2,4
3 Rode Beek (Susteren)	5	12 Uffelsebeek	2,3
4 Everlose Beek	9	13 Haelensebeek	0,9
5 Roggelsebeek	8,1	14 Itterbeek en Thornerbeek	7,5
6 Vlootbeek-Benedenloop	4,5	15 Keutelbeek	1,2
7 Maasnielderbeek-bovenloop	3,7	16 Groote Molenbeek	2,7
8 Worm	3	17 Lingsforterbeek	1,3
9 Aalsbeek	2,7	18 Kwistbeek	1,7

Er lopen hiervoor een flink aantal verkenningen. In de tabel onder 3.2.1. is opgenomen welke projecten er lopen bij IPM1, IPM2 en IPM-verkenningen inclusief de bijbehorende status.

3.3 We bevorderen biodiversiteit

Wat gaan we ervoor doen?	3.3.1 Uitwerken bodembeleid: De kwaliteit van de (water)bodem is een belangrijk (kosten)aspect bij uitvoeringsprojecten van het waterschap. Het is daarom noodzakelijk dat gewerkt wordt volgens de meest actuele wet- en regelgeving. Hierdoor wordt voorkomen dat we onnodige risico's lopen en kunnen we onze rol naar de omgeving goed vervullen. Om medewerkers die betrokken zijn bij deze projecten te ondersteunen zijn factsheets bodembeleid opgesteld, die praktische antwoorden en handvatten bieden. Deze factsheets worden aangepast zodra de implicaties van de omgevingswet ten aanzien van de uitvoering helder zijn. Ook besteden we aandacht aan het borgen en verinnerlijken van deze kennis in de organisatie.
Status	☐ ☒ ☐
Wat hebben we ervoor gedaan?	In verband met de inwerkingtreding van de Omgevingswet is tijdelijk pas op de plaats gemaakt in verband met mogelijke consequenties (en eventuele aanpassingen van de factsheets) hiervan voor de actualiteit van de factsheet. Uiteindelijk is besloten hier niet langer op te wachten en verder te gaan. De genoemde roadshows zijn gepland voor najaar 2022.
Wat gaan we ervoor doen?	3.3.2 We zijn betrokken bij de overdracht van bodemtaken van provincie naar gemeenten (de zg. warme overdracht) om op deze wijze de belangen van het waterschap te borgen. Vanuit WL is het wenselijk dat in Provincie Limburg door gemeenten zoveel mogelijk op uniforme wijze het bodembeleid wordt ingevuld. Onderdeel van de warme overdracht in het kader van de omgevingswet betreft

	ook het onderwerp grondwaterkwaliteit, waarin we als WL een rol spelen. We nemen deel in de werkgroep grondwater van de Provincie en volgen actief het standpunt van de Unie van Waterschappen.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ De methodiek en opzet die gebruikt is om de factsheets bodem voor het waterschap op te stellen is overgenomen door de Limburgse gemeenten. Hierdoor zal in de hele provincie dezelfde werkwijze met betrekking tot bodem en grondverzet gebruikt worden.
Wat gaan we ervoor doen?	3.3.3 Soortbeschermingsplannen: We starten met de uitvoering van de maatregelen voortkomend uit de twee afgeronde soortbeschermingsplannen (Bronlibel en Beekprik). We starten in samenwerking met de provincie een soortbeschermingsplan voor een derde, nog te kiezen soort.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☐ ☒ ☐ De uitvoering van maatregelen voor Bronlibel worden momenteel voorbereid en financieel onderbouwd. De uitvoering van maatregelen voor de Beekprik worden verkend. De derde soort is inmiddels afgestemd met de Provincie Limburg en wordt de grote modderkruiper.
Wat gaan we ervoor doen?	3.3.4 Begin 2021 zijn de twee pilotopstellingen van de vispasseerbare stuw geëvalueerd en is een doorstart gemaakt naar de Pilot 2.0 (professionele stuw). In 2022 wordt deze pilot tussentijds geëvalueerd ter bepaling of deze opstelling een structurele innovatieve klimaatrobuuste maatregel kan zijn voor ons watersysteem. Hierbij zal waar nodig ook onderscheid worden gemaakt voor de geschiktheid in enerzijds omgevingsgerichte beken en anderzijds natuurbeken.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ De planning en uitvoering conform de voorjaarsrapportage is ongewijzigd.
Wat gaan we ervoor doen?	3.3.5 In 2022 zijn alle bij onderhoud en inspecteren betrokken medewerkers opgeleid door de cursus 'Zorgvuldig handelen flora en fauna wet natuurbescherming' en passen we deze kennis toe. Daarnaast werken we conform de in 2021 opgeleverde ecologische werkprotocollen. Nieuwe medewerkers worden hierover geïnstrueerd.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ De cursus is voor 90% van de medewerkers met een behaald certificaat afgerond. In Q4 is er nog een bezemklas voor de overige medewerkers. We werken volgens de opgestelde werkprotocollen en nieuwe medewerkers ontvangen een instructie tijdens hun inwerkprogramma. Dit is een doorlopend proces.

Wat gaan we ervoor doen?	3.3.6 We passen het Beverprotocol aan het nieuwe beverbeleid aan, dat naar verwachting begin 2022 door Gedeputeerde Staten (GS) wordt vastgesteld (in het Faunabeheerplan Bever). In het Beverprotocol wordt zowel het afwegingskader als de werkwijze vastgelegd die het waterschap hanteert bij het uitvoeren van beverbeheer.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☐ ☒ ☐ Het aanpassen van het beverprotocol heeft vertraging opgelopen. We verwachten het in Q1 van 2023 af te ronden.

Wat gaan we ervoor doen?	3.3.7 Voor de Japanse Duizendknoop stellen we een aanvalsplan op. Tijdens bestendig beheer en onderhoud van het watersysteem voorkomen we verdere verspreiding.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ Het opstellen van het aanvalsplan is in uitvoering. Oplevering volgt in Q4 2022. Daarnaast voorkomen we tijdens bestendig beheer en onderhoud van het watersysteem verdere verspreiding.

Wat gaan we ervoor doen?	3.3.8 In 2021 is ingestemd met een bestrijdingsplan voor de Grote Waternavel (DB besluit 2021-D27227). In 2021 zijn we gestart met bestrijding via het onderhoudscontract. In 2022 geven wij vervolg aan structurele bestrijding conform het bestrijdingsplan.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☐ ☒ ☐ De Europese aanbesteding heeft vertraging opgelopen. We verwachten voor het groeiseizoen van 2023 de aanbesteding afgerond te hebben. Het is WL gelukt subsidie te verkrijgen om o.a. de bestrijding van de Grote Waternavel te financieren. In Q4 van 2022 stellen we een plan op om resterende eigen middelen ten gunste van exotenbestrijding en bestendig beheer en onderhoud alsnog te benutten.

Indicator	2022	1 mei	1 sep	31 dec	Einddoel	Jaar
Waterkwaliteit en ecologie						
3.3 We bevorderen biodiversiteit						
1. vispasseerbare stuw geëvalueerd	ja	nee	nee	...	ja	2022
2. aantal vismigratiekelpunten verholpen	0	0	0	...	26	2027
3. bij onderhouden en inspecteren zijn alle betrokken medewerkers geïnstrueerd om zorgvuldig te handelen bij flora & fauna conform de Wet Natuurbeheer	100%	25%	90%	...%	100%	- ¹
4. geactualiseerd beverprotocol gereed	ja	nee	nee	...	ja	2022

Indicator	2022	1 mei	1 sep	31 dec	Einddoel	Jaar
5. aanvalsplan Japanse Duizendknoop gereed	ja	nee	nee	...	ja	2022
6. % grote Waternavel bestreden	20%	0%	25%	...	90%	2029

¹ geen einddatum, dient te allen tijde te voldoen.

Toelichting

1. Evaluatie nog niet afgerond.
2. Nog geen knelpunten opgelost.
3. 90% van de medewerkers is opgeleid.
4. Update beverprotocol is in uitvoering.
5. Aanvalsplan opgestart nog niet afgerond.
6. bestrijding wordt in 2022 op kleine schaal uitgevoerd door aannemers van de bestaande groencontracten.

3.4 We geven beken en beekdalen een natuurlijke inrichting

Wat gaan we ervoor doen?	3.4.1 We zijn voornemens de actualisatie van de zwemwaterprofielen uit te besteden in 2022.
Status	☒ ☐ ☐
Wat hebben we ervoor gedaan?	Momenteel wordt geïnventariseerd welk extern bureau de zwemwaterprofielen gaat actualiseren en in welke volgorde de zwemwaterprofielen geactualiseerd gaan worden.

Indicator	2022	1 mei	1 sep	31 dec	Einddoel	Jaar
Waterkwaliteit en ecologie						
3.4 We controleren de veiligheid van zwemwaterlocaties						
1. beoordeling zwemlocaties volgens zwemwaterrichtlijn 2006 (in #)						
o uitstekend	19	18	18	...	19	2027
o goed	0	0	0	...	0	2027
o aanvaardbaar	0	0	0	...	0	2027
o slecht	0	1	1	...	0	2027

Toelichting

1. Zwemwaterseizoen loopt van 1 mei tot 1 oktober.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie

(bedragen in €'s)

Programma Waterkwaliteit en ecologie	Begroting	Bijgestelde begroting	Realisatie	Prognose	Bijstelling
Kosten	3.088.200	3.088.200	612.262	3.127.400	39.200
Opbrengsten	-	-	-	-	-
Netto kosten exclusief doorberekende kosten en bijdrage WBL	3.088.200	3.088.200	612.262	3.127.400	39.200

- Goederen en diensten derden: bijraming uit het duurzaamheids- en innovatiefonds ten behoeve van een proef met maaisel van exoten en een voedselwebanalyse + € 49.200
- Goederen en diensten derden: diverse bij-/aframingen en overige mutaties binnen budgetten -/- € 10.000

Een gedetailleerde toelichting op de kostenbijstelling is opgenomen in paragraaf 8.1 en 8.2. In deze paragrafen worden alle bijstellingen per kostensoort toegelicht inclusief de aanduiding of het een structurele of incidentele bijstelling betreft en wordt aangegeven op welk programma deze bijstelling betrekking heeft.

Investerings*

(bedragen in €'s x 1.000)

PROJECT NUMMER	AT	OMSCHRIJVING	VK	UITGAVEN 2022			INKOMSTEN 2022		
				Begroting (VR)	Realisatie t/m 8-9-22	Prognose	Begroting (VR)	Realisatie t/m 8-9-22	Prognose
P360055	5	Implementatie soortenbeleid		50	-	50	19	-	19
P360059	30	Innovatieve uitvoeringspilot waterkwaliteitsverbetering landelijk gebied		68	100	150	-	-	-
	30	KD007 - Innovatieve/effectievere methodes doelrealisatie KRW.		150	-	150	-	-	-
PROGRAMMA WATERKWALITEIT EN ECOLOGIE				268	100	350	19	-	19

* Ten behoeve van de actualiteit zijn de cijfers in bovenstaande tabel (realisatie en prognose) aangepast aan de laatst bekende inzichten.

4 programma Zuiveren

geen afval, maar een bron van energie, grondstoffen en gezuiverd water

Zuiveren | Doelenboom | WBP 2022-2027

Wat willen we bereiken?

4. Schoon en ecologisch gezond water

In de planperiode 2022-2027 werken Waterschapsbedrijf Limburg en Waterschap Limburg samen aan de zuiveringstaak om te komen tot schoon en ecologisch gezond water.

Wat hebben we ervoor gedaan in 2022?

4.1 We maken van ongezuiverd water weer bruikbaar water

4.2 We maken het zuiveren energieneutraal en circulair

4.3 We gaan nieuwe vormen van samenwerking aan

De werkzaamheden voor deze doelen behoren tot de taakuitvoering van het WBL. Hiervoor verwijzen we naar de P&C cyclus van het WBL.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie

(bedragen in €'s)

Programma Zuiveren	Begroting	Bijgestelde begroting	Realisatie	Prognose	Bijstelling
Kosten	844.600	844.600	249.117	844.600	-
Opbrengsten	61.200	61.200	-	61.200	-
Netto kosten exclusief doorberekende kosten en bijdrage WBL	783.400	783.400	249.117	783.400	-

Bijstelling van de kosten en opbrengsten is niet noodzakelijk, deze worden conform begroting gerealiseerd.

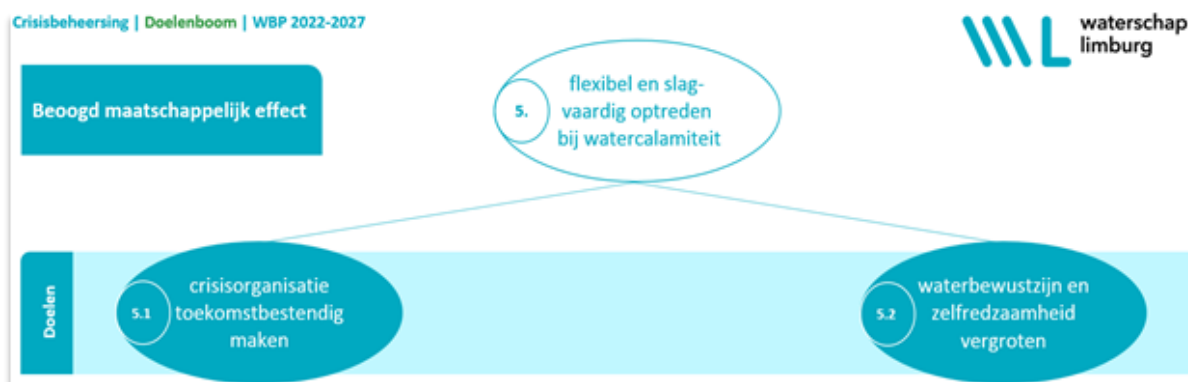
Investerings

(bedragen in €'s x 1.000)

n.v.t.

5 programma Crisisbeheersing

flexibel en slagvaardig optreden bij een watercalamiteit

Wat willen we bereiken?

5. Flexibel en slagvaardig optreden bij calamiteiten

De crisisorganisatie is een speciale organisatie die in actie komt wanneer sprake is van een (dreigende) calamiteit. De aard en omvang van de calamiteitscrisis en de grootte en impact van de gevolgen bepalen de omvang en benodigde capaciteit van de crisisorganisatie. Per calamiteit bekijken we hoe we flexibel en slagvaardig kunnen optreden.

Wat hebben we ervoor gedaan in 2022?

5.1 We maken onze crisisorganisatie toekomstbestendig

Wat gaan we ervoor doen?	5.1.1 We continueren ons beleidsplan 'OTO' (opleiden, trainen, oefenen) conform de aangepaste werkwijze zoals in 2021 is vastgesteld.
Status	☒ ☐ ☐
Wat hebben we ervoor gedaan?	Het OTO programma loopt volop en alle crisisrollen worden conform vastgesteld programma opgeleid en getraind. Alle trainingen lopen op schema.
Wat gaan we ervoor doen?	5.1.2 OTO programma voor DB leden. DB crisis en liaisonrollen.
Status	☒ ☐ ☐
Wat hebben we ervoor gedaan?	Het OTO programma voor DB en Liaison rollen loopt. Zowel intern als ook extern (op bezoek bij de veiligheidsregio's) zijn trainingen geweest en nog gepland.

Wat gaan we ervoor doen?	5.1.3 Verbeterpunten die uit de evaluaties “hoogwatercrisis juli 2021” komen worden opgepakt en uitgevoerd.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ De verbeterpunten zijn geclusterd in het meerjarenprogramma verbetermaatregelen crisismanagement. Hieruit zijn al punten opgepakt en zijn punten al gelabeld/gepland. Inmiddels is ook al een programmamanager ingehuurd en aan de slag. Later wordt dit nog aangevuld met capaciteit die expliciet gaat sturen op de maatregelen thuishorend binnen crisisbeheersing. Ook dit jaar capaciteit ingehuurd om de (toegekende) Interregcalls vorm te geven en de uitvoering hiervan op te starten en te faciliteren.
Wat gaan we ervoor doen?	5.1.4 We actualiseren en continueren de crisisrollen. Nieuwe crisisrollen krijgen nog een bezetting en de mutaties in de bestaande crisisrollen worden vorm gegeven.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ Al rollen zijn benoemd en ingevuld. Daar waar vacante plekken ontstaan door het afscheid van collega's, worden deze zo snel als mogelijk weer ingevuld. Conform crisisplan 2.0 zijn alle rollen ingevuld.
Wat gaan we ervoor doen?	5.1.5 We actualiseren onze bestrijdingsplannen. WL heeft vier hoofdcategorieën van bestrijdingsplannen. Hieronder hangen diverse bestrijdingsplannen. In 2022 gaan we twee hoofdcategorieën actualiseren, te weten ‘waterkwaliteit’ en ‘bedrijfscontinuïteitsmanagement’ (BCM). En in 2023 zijn de andere twee hoofdcategorieën (wateroverlast en Maashoogwater) aan de beurt.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ Waterkwaliteit is opgestart, BCM is nog lopend. Beide zijn in 2022 klaar.
Wat gaan we ervoor doen?	5.1.6 Medio 2021 is de opstart gemaakt met crisisplan 3.0. In 2022 stellen we het crisisplan 3.0 vast.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☐ ☒ ☐ De tussenkomst van de hoogwatercrisis juli 2021 heeft de tot stand koming van crisisplan 3.0 vertraagd. Dit kunnen wij niet meer opleveren in 2022. Zoals in de voorjaarsnota vermeld hebben wij Berenschot verzocht tot een analyse van crisisplan 2.0 afgezet tegen de bevindingen en verbeterpunten vanuit de hoogwatercrisis juli 2021. Deze aanbevelingen liggen er nu en worden na de zomer besproken. Op basis hiervan kan de vervolgstap genomen worden tot het geven van de opdracht voor het opstellen van crisisplan 3.0.

Wat gaan we ervoor doen?	5.1.7 We ontwikkelen het 'Geautomatiseerd Draaiboek Calamiteiten' (GDC) verder door. Dit draaiboek was voorheen beperkt tot hoogwater Maas. De scope wordt nu verbreed naar hoogwater calamiteiten.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ Het GDC is gereed. Na de zomer zijn er testen ingepland en een en ander wordt meegenomen in het OTO traject. De verbreding naar met name hoogwater watersystemen is nauw verbonden met de actiepunten uit het meerjarenprogramma 'verbetermaatregelen crisismanagement' waardoor implementatie en gebruik is voorzien vanaf 2023.

Wat gaan we ervoor doen?	5.1.8 Netcentrisch werken wordt opgestart met de in gebruik name van LCMS. Daarna volgen nog enkele andere tools om netcentrisch te kunnen werken.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ Het LCMS traject loopt volledig. Deze applicatie wordt bij alle calamiteiten gebruikt. Tevens bij incidenten waarbij het aannemelijk is dat de situatie kan verslechteren tot een calamiteit (droogte bijvoorbeeld). Verder verbind crisisbeheersing steeds meer crisisrollen onderling middels een appgroep. Alwaar snel info en vragen gedeeld kunnen worden.

Indicator	2022	1 mei	1 sep	31 dec	Einddoel	Jaar
Crisisbeheersing						
5.1 We maken onze crisisorganisatie toekomstbestendig						
1. mate waarin alle crisisrollen voor het gehele jaar een planning hebben, bestaande uit opleidingen, trainingen en oefeningen (in%)	100%	100%	100%	...%	100%	- ¹
2. mate waarin rollen in de crisisorganisatie zijn belegd (in %)	90%	100%	100%	...%	100%	2024 e.v.
3. aantal hoofdcategorieën waarin alle bestrijdingsplannen geactualiseerd zijn	2	0	2	...	4	2023
4. crisisplan 3.0 is vastgesteld	ja	nee	Nee	...	ja	2023
5. doorontwikkeling GDC klaar	ja	nee	Nee	...	ja	2022
6. netcentrisch werken;						
o LCMS geïmplementeerd	ja	ja	ja	...	ja	2022
o doorontwikkeling netcentrisch werken gereed	95%	95%	100%	...%	100%	2023

¹ geen einddatum, dient te allen tijde te voldoen.

Toelichting

1. Het OTO programma loopt, alle rollen hebben hun trainingen gehad of zijn ingepland.
2. Alle benoemde crisisrollen uit het plan 2.0 zijn ingevuld.
3. Loopt volgens planning. Eind 2022 zijn alle plannen gereed.
4. De toetsing aan de hand van het meerjarenprogramma verbeterpunten crisismanagement is gebeurd en deze worden nu beoordeeld alvorens de opdracht voor het opstellen van crisisplan 3.0 wordt gegeven.
5. Het GDC als tool is klaar voor gebruik en werkt 100% voor hoogwater Maas. Daar waar de aanbevelingen is om GDC ook te gebruiken voor het watersysteem, loopt het traject nog. Hiervoor is de inbreng nodig vanuit het meerjarenprogramma verbeterpunten crisismanagement..
6. LCMS is geïmplementeerd, doorontwikkeling is continu proces.

5.2

We delen informatie om waterbewustzijn en zelfredzaamheid te vergroten

Wat gaan we ervoor doen?	5.2.1 We stemmen regulier af met de beide Veiligheidsregio's in Limburg.
Status	☒ ☐ ☐
Wat hebben we ervoor gedaan?	In samenwerking met de veiligheidsrisico's en de waterpartners wordt er in verschillende projectgroepen gewerkt aan de aanbevelingen zoals deze uit de rode draad analyse zijn gekomen. Zo ook de werkgroep voor zelfredzaamheid van de burger te bevorderen
Wat gaan we ervoor doen?	5.2.2 We nemen deel aan OT/BT/COPI oefeningen geïnitieerd vanuit de Veiligheidsregio's.
Status	☒ ☐ ☐
Wat hebben we ervoor gedaan?	In samenspraak met beide veiligheidsrisico's hebben wij wederzijdse OTO plannings gedeeld. Daar waar mogelijk/wenselijk sluiten wij over en weer bij elkaars trainingen aan.
Wat gaan we ervoor doen?	5.2.3 We zoeken afstemming op gemeentelijk niveau (provincie breed) over het onderwerp 'Waterbewustzijn en zelfredzaamheid'.
Status	☒ ☐ ☐
Wat hebben we ervoor gedaan?	Onder regie van de veiligheidsregio worden alle gemeenten bezocht voor het opstellen van een gezamenlijke actielijst hoogwaterbestrijding. Uitvoering is voor eind 2022 100% gereed.
Wat gaan we ervoor doen?	5.2.4 Verbeterpunten komend vanuit de evaluaties "hoogwatercrisis juli 2021" uitvoeren.
Status	☒ ☐ ☐
Wat hebben we ervoor gedaan?	Om toe te zien dat dit traject blijft lopen is er een Programmamanager aangesteld. Op een later moment komt er ook nog aanvullende capaciteit bij die specifiek toeziet op de projecten voor crisisbeheersing.

Indicator	2022	1 mei	1 sep	31 dec	Einddoel	Jaar
Crisisbeheersing						
5.2 We delen informatie om waterbewustzijn en zelfredzaamheid te vergroten						
1. reguliere afstemming met beide veiligheidsregio's	ja	ja	ja	...	ja	- ¹
2. deelname aan OT / BT en COPI oefeningen geïnitieerd vanuit de veiligheidsregio's	ja	ja	ja	...	ja	- ¹
3. Hoogwater Maas draaiboek afgestemd met gemeentes	100%	20%	80%	...%	100%	- ¹

¹ geen einddatum, dient te allen tijde te voldoen.

Toelichting

- Er zijn diverse overleg momenten:
 - Twee wekelijks ketenpartner overleg
 - Periodiek hoogwater overleg
 - Periodiek droogte overleg
 - Werkgroepen overleg
 - Periodiek OTO overleg.
- Elkaars OTO agenda's zijn gekoppeld. BT, Directie en Liaison zijn dit voorjaar bij de veiligheidsregio geweest voor crisistraining . Instructeurs van de VR zijn bij WL geweest voor training aan bestuurders/directie.
- Bezoeken aan gemeenten lopen conform planning. In zuid Limburg zijn voor dit jaar alle bezoeken al geweest. Noord Limburg is lopend en gepland.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie

(bedragen in €'s)

Programma Crisisbeheersing	Begroting	Bijgestelde begroting	Realisatie	Prognose	Bijstelling
Kosten	660.600	661.600	1.144.408	762.700	101.100
Opbrengsten	-	-	-	-	-
Netto kosten exclusief doorberekende kosten	660.600	661.600	1.144.408	762.700	101.100

- Goederen en diensten derden: bijraming vanwege aanschaf nieuwe materialen voor calamiteitenbestrijding + € 88.100
- Goederen en diensten derden: diverse kleinere bijstellingen van budgetten + € 13.000

Een gedetailleerde toelichting op de kostenbijstelling is opgenomen in paragraaf 8.1 en 8.2. In deze paragrafen worden alle bijstellingen per kostensoort toegelicht inclusief de aanduiding of het een structurele of incidentele bijstelling betreft en wordt aangegeven op welk programma deze bijstelling betrekking heeft.

Investerings*

(bedragen in €'s x 1.000)

PROJECT NUMMER	AT	OMSCHRIJVING	VK	UITGAVEN 2022			INKOMSTEN 2022		
				Begroting (VR)	Realisatie t/m 8-9-22	Prognose	Begroting (VR)	Realisatie t/m 8-9-22	Prognose
P360047	30	Aanleg pompopstelplaatsen		10	0	23	-	-	-
P502018	5	WBI + sterkteberekeningen dijken calamiteiten		125	-	125	-	-	-
P505001	10	Vervanging pompen hoogwaterbestrijding/vergroten capaciteit		100	-	100	-	-	-
P505002	10	Aanschaf noodmaterialen interreg MARHETAK (MJPC N-1)		-	-	37	-	-	-
PROGRAMMA CRISISBEHEERSING				235	0	285		-	-

* Ten behoeve van de actualiteit zijn de cijfers in bovenstaande tabel (realisatie en prognose) aangepast aan de laatst bekende inzichten.

6 programma Bestuur en organisatie

werken aan een duurzame, innovatie- en toekomstgerichte organisatie

Wat willen we bereiken?

6. Een duurzame, innovatieve en toekomstgerichte organisatie

We werken steeds duurzamer door in al ons handelen rekening te houden met people (sociale effecten), planet (klimaat, natuur, milieu) en prosperity (waarde). We vernieuwen bestuurlijk en zijn proactief en betrouwbaar. We innoveren om vanuit vernieuwing en verbetering bij te dragen aan een optimaal, integraal, effectief en veilig waterbeheer. Met innovaties houden we onze koploperpositie vast in samenwerking met bedrijven, agrariërs, overheden en kennisinstellingen. We zijn ingericht conform de eisen gesteld door de Omgevingswet. We zijn zichtbaar en bekend in onze omgeving, passend bij onze positionering. Eén van de beste werkgevers van Nederland zijn en samenwerking met het onderwijs dragen bij aan onze behoefte aan slagkracht en innovatie. Ook een goed werkende, up-to-date en veilige ICT-omgeving maakt dat we voorbereid zijn op de ontwikkelingen die de digitale toekomst van een modern waterschap vraagt.

Wat hebben we ervoor gedaan in 2022?

6.1 We zijn een duurzame organisatie

Wat gaan we ervoor doen?	<p>6.1.1 Monitoring Waterbeheerprogramma 2022-2027: Het jaar 2022 is het eerste jaar van de planperiode van het nieuwe waterbeheerprogramma. In dit waterbeheerprogramma staan allerlei doelen en activiteiten.</p> <p>Om de effecten van deze activiteiten te kunnen volgen en bij te kunnen sturen stellen we in 2022 een monitoringsplan op dat antwoord geeft op vragen als “Wat willen we weten?”, “Wie wil dat weten?”, “Wat gaan we daarvoor meten?” en “Wie gaat er dan meten?”.</p>
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	<p>☐ ☒ ☐</p> <p>De doelenboom begint vorm te krijgen en met het opstellen van de Begroting 2023 zijn we al weer een stap verder in het uitzoeken hoe we de voortgang van de doelrealisatie kunnen meten. We verwachten eind dit jaar / begin volgend jaar een uitgewerkte doelenboom met prestatie indicatoren gereed te hebben.</p>
Wat gaan we ervoor doen?	<p>6.1.2 We evalueren het huidige meetprogramma en gebruiken de resultaten als input voor het op te stellen monitoringsplan. In 2022 starten we op basis hiervan met het ontwikkelen van dashboards per hoofdopgave die met behulp van indicatoren helpen afwijkingen en trends te signaleren, te analyseren of deze het behalen van doelen in gevaar brengen en bij te sturen met maatregelen als dat nodig is.</p>
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	<p>☒ ☐ ☐</p> <p>Het evalueren van wat we op dit moment al meten, is onderdeel van het traject ‘Opstellen van een monitoringsplan’ en de verdere uitwerking daarvan in de verschillende producten binnen de p&c cyclus (zie 6.1.1.).</p>
Wat gaan we ervoor doen?	<p>6.1.3 Assetmanagement: We stellen een nieuw strategisch assetmanagementplan 2.0 op.</p>
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	<p>☐ ☒ ☐</p> <p>In verband met de watercrisis en aansluitende herstelwerkzaamheden is het opstellen van het strategisch assetmanagementplan 2.0 doorgeschoven naar eind 2022, met een mogelijke uitloop naar 2023.</p>

Wat gaan we ervoor doen?	6.1.4 We werken verder aan het op orde brengen van de assetinformatie met het doorontwikkelen van het onderhoud- en beheersysteem Infor® EAM (Enterprise Asset Management). Dit doen we door Infor® EAM te gebruiken bij conditiemetingen van diverse assets.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ In Q3 en Q4 van 2022 evalueren we de voortgang.

Wat gaan we ervoor doen?	6.1.5 Voor de verdere doorontwikkeling van assetinformatie op langere termijn (data gedreven organisatie) stellen we een asset informatie strategie en roadmap asset informatie op.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ De roadmap assetinformatie en strategie zijn in concept opgesteld en zullen in de 2e helft van 2022 worden afgerond.

Wat gaan we ervoor doen?	6.1.6 We werken continu aan het verbeteren van onze assets en het oplossen van knelpunten.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ De uitvoering van de assetvervangingsinvesteringen 2022 loopt conform planning. Enkele belangrijke vervangingen zijn: <ul style="list-style-type: none"> • AVL Evertsoord; profielherstel inclusief kunstwerken. Nazorgfase. • Grauwveen1; profielherstel. Nazorgfase. • Everlose beek; profielherstel. Realisatiefase. • Lange Heide; vervangen gemaal. Realisatiefase. • Siberië; profielherstel en ontmantelen kunstwerken. Nazorgfase. • Peelloop; profielherstel. Nazorgfase. • Afwateringskanaal (fase 2). profielherstel. Nazorgfase. • Schepersbergs Peelke; profielherstel regenwaterbuffer. Nazorgfase. • Calamiteiten en werkmateriaal; revisie pompen. Realisatiefase. • Zijtak Helenavaart; profielherstel. Nazorgfase. • Levensduurverlengend onderhoud en vervanging van diverse afsluitmiddelen/duikers in regenwaterbuffers, geautomatiseerde vuilvangen, stuwen, meetlocaties e.d.. <p>Naast voornoemde zijn tal van assets in de planvormingsfase opgenomen. Tevens zijn er tal van vervangingen via derden in samenwerkingsprojecten gerealiseerd (of in voorbereiding), zoals bij:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Breinderwaterloop; profielherstel en vervangen kunstwerken. Gemeente Beekdalen. Nazorgfase. • Kabroeksebeek; profielherstel en vervangen kunstwerk. Gemeente Horst aan de Maas. Nazorgfase. • AVL Hegelsom – Langstraatlossing; vervangen stuwen. Gemeente Horst aan de Maas. Uitvoeringsfase.

	<ul style="list-style-type: none"> • Groenstergracht; aanpassing uitstroomvoorziening regenwaterbuffer. Gemeente Kerkrade. Nazorgfase. • Schelkensbeek; vervangen diverse kunstwerken. Gemeente Venlo. Uitvoeringsfase.
--	---

Wat gaan we ervoor doen?	6.1.7 We werken planmatig aan het bereiken van de strategische doelen uit 'Samen Duurzaam'. Deze doelen worden ook opgenomen in een dashboard.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☐ ☒ ☐ Strategische doelen zijn opgenomen in een dashboard. Voor een aantal doelen is een kritische prestatie indicator bepaald. Het is zaak om deze doelen te vertalen naar tactisch en operationeel niveau en hierop vervolgens te monitoren. Een organisatie breed monitoringsdashboard is in voorbereiding. Dit als onderdeel van het meerjarig uitvoeringsprogramma duurzaamheid. Aansluiten bij het traject Strategie Duurzaam Opdrachtgeverschap Waterschappen (DOW) is verstandig (samenwerking). Dit traject heeft vertraging Zie 6.1.10.

Wat gaan we ervoor doen?	6.1.8 Financieel beleid: We actualiseren de nota 'Activabeleid 2018' en de nota 'Reserves en voorzieningen 2017'.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☐ ☒ ☐ De actualisering van de nota 'reserves en voorzieningen 2017' is in voorbereiding en zal naar verwachting eind 2022 aan het bestuur worden aangeboden. De actualisatie van de nota 'Activabeleid 2018' moet vanwege een andere prioritering nog worden opgestart. Getracht zal worden om dit voor het einde van het jaar te realiseren.

Wat gaan we ervoor doen?	6.1.9 Onze kernactiviteit betreft het stimuleren, initiëren en faciliteren van interne- en externe innovaties. Om succesvol te innoveren en optimaliseren is samenwerking essentieel. Deze wordt actief opgezocht door relaties verder uit te bouwen gericht op meervoudige waardecreatie (multiple helix). Actief zoeken naar verbindingen tussen technologie, design en sociale innovatie gericht op value cases.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ Actieve samenwerking opzoeken is een continue proces. De Water Innovation Challenge is succesvol afgerond middels de finale d.d. 17-06-22. De prijswinnaars worden nu gefaciliteerd om de prijs te gebruiken ten behoeve van idee uitwerking. Dit als afgesproken prijs..

Wat gaan we ervoor doen?	6.1.10 In de twee aangewezen pilotregio's innovatie experimenteren we in beginsel nieuwe ontwikkelingen. Ook binnen onze eigen werkprocessen richten we ons op quick wins ten aanzien van duurzaamheid en maken we een meerjarig uitvoeringsprogramma duurzaamheid.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ Een van deze quick wins/no regret acties betreft het hanteren van de CO2-prestatieladder als CO2 reductie managementsysteem. "De waterschappen zien de CO2-prestatieladder als een krachtig instrument voor verduurzaming, inclusief de eigen bedrijfsvoering". Een externe audit gericht op certificering van trede 3 van deze CO2 prestatieladder heeft in Q3 plaatsgevonden. Deze audit was positief. Het certificaat wordt voor 01-09-2022 verwacht. Aansluiten bij het implementatie- uitvoeringsplan vanuit het traject Strategie Duurzaam Opdrachtgeverschap Waterschappen (DOW) heeft vertraging. We wachten op besluitvorming hierover bij de Unie van waterschappen.

Wat gaan we ervoor doen?	6.1.11 We werken aan energieneutraliteit zodat WL en WBL in 2025 energieneutraal zijn.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ Onze rol als projectpartner in de RES-regio's is voortgezet. DB-lid Jansen is bestuurlijk trekker voor het opstellen van een kader voor het prioriteren van initiatieven voor opwek van duurzame energie in het licht van de netcongestie. WBL werkt aan een nieuwe slibstrategie waarin ook mogelijkheden voor productie en levering van groen gas worden onderzocht. WL neemt deel aan een provinciale verdiepende studie naar de potentie van aquathermie. WBL is betrokken bij een initiatief in Limmel om warmte te winnen uit effluent.

Indicator	2022	1 mei	1 sep	31 dec	Einddoel	Jaar
Bestuur en organisatie						
6.1 We zijn een duurzame organisatie						
1. reductie van restafval t.o.v. 2018 ¹	p.m.	p.m.	-95%	2030
2. 70 % van het eigen energieverbruik dat we zelf produceren ¹	p.m.	p.m.	70%	2030
3. WL heeft 55% CO ₂ uitstoot gereduceerd t.o.v. 1990 ¹	p.m.	p.m.	100%	2030

¹ doelstellingen afkomstig uit Nota 'Samen Duurzaam', vastgesteld door het AB d.d. 10 maart 2021'.

Toelichting

1. Nulmeting moet nog plaatsvinden (onderdeel meerjarenprogramma duurzaamheid).
2. Uitgangspositie nog bepalen als onderdeel van het in voorbereiding zijnde meerjarenprogramma duurzaamheid.
3. Nulmeting gereed. Referentiejaar is 2018. Doelstelling vanuit de Nota "Samen Duurzaam" is overgenomen in de CO2 prestatieladder. Deze betreft in 2025 25% reductie t.o.v. referentiejaar 2018.

6.2 We zijn een innovatiegerichte organisatie

Wat gaan we ervoor doen?	6.2.1 In 2022 stellen we een innovatieagenda op.
Status	☒ ☐ ☐
Wat hebben we ervoor gedaan?	In Q2 is een voorstel gedaan hoe de innovatiefunnel te monitoren (student Fontys). Onderdeel hiervan is een innovatieagenda. Deze rapportagevorm is gebaseerd op de Technology Readiness Levels methodiek (uniformering met WBL) en naar verwachting in Q43 operationeel.
Wat gaan we ervoor doen?	6.2.2 We maken werk van bestuurlijke vernieuwing, waarin volop ruimte is voor samenspraak en (burger- en overheids)participatie.
Status	☒ ☐ ☐
Wat hebben we ervoor gedaan?	In Q2 is een voorstel gedaan hoe de innovatiefunnel te monitoren (student Fontys). Onderdeel hiervan is een innovatieagenda. Deze rapportagevorm is gebaseerd op de Technology Readiness Levels methodiek (uniformering met WBL) en naar verwachting in Q4 operationeel.
Wat gaan we ervoor doen?	6.2.3 We geven uitvoering aan het nieuwe strategisch assetmanagementplan 2.0 waarin de PDCA cyclus een belangrijk onderdeel is.
Status	☐ ☒ ☐
Wat hebben we ervoor gedaan?	In verband met de watercrisis en aansluitende herstelwerkzaamheden is het opstellen van het strategisch assetmanagementplan 2.0 doorgeschoven naar eind 2022, met een mogelijke uitloop naar 2023. Daarmee verschuift ook de start van de uitvoering van het strategisch assetmanagementplan 2.0 naar 2023. Echter, het merendeel van de acties uit het strategisch assetmanagementplan heeft een continu karakter en loopt gewoon door en volgen uit het vigerende strategisch assetmanagementplan 1.0.
Wat gaan we ervoor doen?	6.2.4 We voeren het project optimaliseren informatievoorziening (opgenomen in het Uitvoeringsprogramma VTH 2021 en 2022) uit.
Status	☐ ☒ ☐
Wat hebben we ervoor gedaan?	Deze actie moet nog worden opgestart. Met IDM hebben in Q1 verkennende gesprekken plaatsgevonden met het doel om tot een projectvoorstel te komen.

Indicator	2022	1 mei	1 sep	31 dec	Einddoel	Jaar
Bestuur en organisatie						
6.2 We zijn een innovatiegerichte organisatie						
1. aantal innovatieve en duurzame initiatieven uitgewerkt in pilots/deelnames	9	2	9		15	2025

Toelichting

- 9 initiatieven waaronder klimaat adaptieve legger en Fieldlab (TU Delft).

6.3 We zijn een toekomstgerichte organisatie

Wat gaan we ervoor doen?	6.3.1 Vanuit de roadmap informatievoorziening wordt er gestart met het realiseren van een informatieknooppunt welke noodzakelijk is om meer datagedreven te werken.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ Diverse projecten op het gebied van Informatievoorziening, ICT en Informatieveiligheid zijn in uitvoering(bijv. de aanbesteding van het informatieknooppunt, uitrol vervanging werkplek hardware, verbeteren digitale dienstverlening met een mijnomgeving en eerste stappen met de implementatie wet Open Overheid. Daarnaast wordt er nog gewerkt aan de doorontwikkeling van het zaakstelsel, de GEO en informatieveiligheidsprojecten en de doorontwikkeling van de architectuur. De projecten worden bewaakt vanuit de Roadmap IV 2022-2027.
Wat gaan we ervoor doen?	6.3.2 Er wordt een nieuw e-HRM systeem geïmplementeerd. Hiervoor is in 2021 met WBL een gezamenlijk aanbestedingstraject gevolgd. Het nieuwe systeem en gebruik daarvan draagt bij aan de verdere digitalisering, het verbeteren van toegankelijke data (o.a. t.b.v. HR-analytics) en het verder uniformeren van HR-processen van WL en WBL. Daarmee wordt de samenwerking verstevigd. In januari 2023 gaan we (operationeel) over naar van het nieuwe e-HRM systeem.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ De 1e implementatiefase van het nieuwe e-HRM systeem verloopt conform plan. Daarbij gaat het m.n. om de salarisadministratie, personeelsdossier, HR-selfservice (verlof, declaratie), verzuimmanagement en rapportages. Vanaf 2 januari 2023 is de liveovergang voor de medewerker van WL een feit. Dit via het (digitale) principe Anytime, Anywhere en Anyplace. De 2e implementatiefase start begin 2023, waarbij te denken aan personeelsplanning, werving & selectie en de gesprekscyclus. Voor deze zaken gebruiken we in 2023 afzonderlijke systemen, die daarvoor heden beschikbaar zijn. De realisatie van fase 2 staat gepland voor 1-1-2024.

Wat gaan we ervoor doen?	<p>6.3.3 Strategische personeelsplanning, waaronder formatie en bezetting inclusief meerjarige prognoses, verkenningen personele mobiliteit en de wervingsplanning maken onderdeel uit van een jaarlijkse cyclus. De opgaves van WL en de gesprekscyclus liggen hieraan ten grondslag. Om de personele bewegingen te bewerkstelligen zetten we in op strategisch personeelsmanagement met gebruikmaking van personele kaders en instrumenten. We spelen blijvend in op de ontwikkelingen, zodat we als organisatie wendbaar blijven en medewerkers duurzaam/vitaal inzetbaar.</p>
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	<p> ☒ ☐ ☐ </p> <p>De formatie en bezetting en daarbij behorende budgetten worden continu bijgehouden, zodat sturing mogelijk blijft. Daarop vindt de wervingsplanning plaats. In het kader van het beleid duurzame inzetbaarheid en vitaliteit is een jaarplan opgesteld, wat conform dat plan wordt uitgevoerd.</p>
Wat gaan we ervoor doen?	<p>6.3.4 Met de omgeving en voor de omgeving: We participeren in samenwerkingsverbanden geïnitieerd door omgevingspartijen die kunnen bijdragen aan het realiseren van de doelen van het waterschap.</p> <p>Het gaat hier met name om samenwerkingsverbanden met overheidspartijen, terrein behorende organisaties en belangenorganisaties op gebied van ruimtelijke ontwikkelingen. Daarnaast brengen we de belangen in bij ruimtelijke plannen van derden.</p>
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	<p> ☒ ☐ ☐ </p> <p>Vanuit het programma Waterveiligheid en Ruimte Limburg, waarin WL participeert, worden deze samenwerkingsbestanden geïnventariseerd en is een structurele samenwerking met gemeenten en overige waterpartners op communicatief gebied geïnitieerd. Communicatie en participatie worden in de diverse programma's binnen WL intensief ingezet om zo bij te dragen aan de kerntaken van het waterschap. De watercrisis van 2021 heeft hier een nog grotere versnelling in aangebracht. Daarnaast:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. We adviseren gemeenten tav omgevingsvisies om onze waterbelangen onder de aandacht te brengen (themagroep omgeving); 2. We vertegenwoordigen de belangen van waterschap limburg ten aanzien van GRP (Gemeentelijke Rioleringsplannen) en BRP (Basis Rioleringsplannen): adviseurs stedelijk K&O en BRM (areaal); 3. We maken structureel onderdeel uit van samenwerkingsverbanden met partners: Waterpanel Noord (Limburgse Pelen - Venlo Venray), Maas en Mergelland, Westelijke Mijnstreek, Parkstad; 4. We hebben structureel overleg met onze partners (TBO's en LLTB) en brengen onze waterbelangen in en onder de aandacht. We adviseren dmv plantoetsing aan ruimtelijke plannen en beleid omtrent ruimtelijke zaken van derden.

Wat gaan we ervoor doen?	<p>6.3.5 In 2021 is het corporate communicatiekader “Communiceren met impact” vastgesteld. Dit plan wordt verder uitgewerkt in deelplannen die grotendeels in 2022 uitgewerkt zijn. De deelplannen zullen onder andere ingaan op gedragsbeïnvloeding en het meetbaar maken van onze impact in de omgeving. Dit doen we onder andere door de inzet van 2 metingen per jaar, het instellen van een waterraad, het structureel inzetten van omgevingsanalyses en online monitoring. Het doel is om de propositiebekendheid van waterschap Limburg te vergroten.</p>
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	<p> ☒ ☐ ☐ </p> <p>De deelplannen zijn nog in ontwikkeling, mede door de watercrisis en de communicatieve en personele uitdagingen van het afgelopen jaar. Er zijn nog geen metingen uitgevoerd. Wel is er een oproep gedaan tot deelname aan de waterraad en deze is momenteel in oprichting. Het creatief concept dat een gezicht zal geven aan het corporate kader, zal eind 2022 gestalte krijgen. Voor de introductie hiervan zal er een 0-meting plaatsvinden, zodat meetbaar is welk effect het creatief concept heeft op de propositiebekendheid van het waterschap. Aan de omgevingsanalyses en online monitoring wordt gewerkt.</p>
Wat gaan we ervoor doen?	<p>6.3.6 Om het watersysteem toekomstbestendig te maken, water daar op te vangen waar het valt en de waterkwaliteit te verbeteren is meer inzet van andere partijen nodig met name op gebied van ruimtelijk beleid. Door in een vroege planfase deel te nemen aan ruimtelijke visies en plannen van andere overheden worden de doelen en belangen van het waterschap beter ingebracht en geborgd.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ We brengen onze belangen (waterkwaliteit, klimaatadaptatie (waterbeschikbaarheid en wateroverlast) en hoogwaterveiligheid) in alle omgevingsvisies van gemeenten in via de in 2019 vastgestelde ‘Bouwstenen voor water en klimaat in omgevingsvisies’. ○ We brengen onze belangen in de in 2022 op te stellen beleidsrijke aanpassing van de Provinciale omgevingsverordening in. ○ We inventariseren welke belangen wij hebben bij het opstellen van omgevingsplannen in de vorm van aanbevelingen en gaan in 2022 in gesprek met gemeenten hierover We nemen deel aan complexe gebiedsprocessen waar het waterschap eigen doelen wil halen (Swentibold, VDL Nedcar). ○ We nemen deel aan het NOVI-gebied de Peel en NOVI-gebied Zuid Limburg.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	<p> ☒ ☐ ☐ </p> <p>We zijn bij verschillende plannen en in samenwerkingsvormen actief:</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Sinds 2019 worden de gemeenten door WL samen met WML proactief benaderd om input te leveren aan hun omgevingsvisie. Er zijn inmiddels 10 gemeentelijke omgevingsvisies vastgesteld waar WL input heeft geleverd die goed is opgenomen.

	<p>Op 1 visie hebben we een formele zienswijze ingediend.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Het waterschap heeft een adviserende rol bij omgevingsplannen. Deze is gebaseerd op het uitgangspunt in de omgevingswet dat de gemeenten met mede-overheden moeten afstemmen. Het waterschap heeft werkdocument 'Aanbevelingen omgevingsplannen' opgesteld. Deze zullen door het waterschap bij vragen over omgevingsplannen ingebracht worden. Daarnaast vormt dit inbreng voor Bouwstenen omgevingsplannen (zie Programma klimaatadaptatie 2.1.18). ○ In de complexe gebiedsprocessen waarbij WL betrokken is slagen we er in om de waterschapsbelangen voldoende onder de aandacht te brengen en als volwaardig onderdeel in het planproces op te nemen. PIO Swentibold wordt als gebiedsproces beëindigd, de projectdoelen worden in andere gremia geborgd. De uitbreiding van VDL Nedcar laat meermaals planwijzigingen zien die om een nieuwe of aangepaste vergunning vragen. Voor het verleggen van de provinciale weg N276 loopt het ontwerpproces voor een nieuwe brug over de Geleenbeek; de wensen van het waterschap worden hierin voldoende geborgd. ○ NOVI de Peel krijgt een belangrijke rol in het nieuwe Nationaal Programma Landelijk Gebied, dat is aangekondigd in het nieuwe coalitieakkoord van het kabinet-Rutte IV. De aangesloten organisaties in het NOVI-gebied de Peel - het Rijk, de Provincies en de Waterschappen - ondertekenen voor de zomer een samenwerkingsovereenkomst. ○ Voor NOVI-gebied Zuid-Limburg is eind 2021 een Startagenda vastgesteld. Vanuit het NOVI-gebied zal samengewerkt worden met het Programma Waterveiligheid en Ruimte om inbreng te leveren vanuit de ruimtelijke opgaven.
--	--

Wat gaan we ervoor doen?	6.3.7 Daarnaast stellen we integrale beleidskaders op om voor onszelf en voor de omgeving helder en eenduidig beleid te voeren. In 2022 stellen we het beleidskader 'Recreatief medegebruik' op.
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	☒ ☐ ☐ In het beleidsproces recreatief medegebruik is de inventarisatiefase afgerond. De eerste beleidsvoorstellen zijn/worden besproken met DB en daarna uitgewerkt in een conceptnota. Consultatie van AB en van externen volgt nadat intern duidelijk is wat we de omgeving willen gaan bieden, bijvoorbeeld ruimere mogelijkheden voor recreatie of meer consolidatie van de huidige.

Informatieveiligheid en Privacy

Vanaf de begroting 2022 (de voorjaarsrapportage) is expliciet aandacht voor Informatieveiligheid en Privacy in relatie tot de P&C cyclus.

Wat gaan we ervoor doen?	<p>6.3.8 Eind 2021 heeft de landelijke BIO en AVG audit plaatsgevonden bij de waterschappen. Waterschap Limburg scoort gemiddeld het gewenste resultaat van niveau 3 op de volwassenheid schaal van 1 t/m 5. Eind 2023 moeten de waterschappen voldoen aan volwassenheidsniveau 4.</p> <p>Waterschap Limburg heeft uit de audit een aantal aandachtspunten meegekregen waar de komende 2 jaar hard aan gewerkt moet worden. Om dit niveau 4 te halen dient de gehele lijnorganisatie actief met informatieveiligheid als privacy aan de slag te gaan. In 2022 werken we verder aan bewustwording, de PDCA cyclus en het risicomanagement op het gebied van informatieveiligheid en privacy. Ook wordt de samenwerking met andere waterschappen en het CERT-WaterManagement op deze vakgebieden verder doorontwikkeld.</p>
Status Wat hebben we ervoor gedaan?	<div style="display: flex; align-items: center; gap: 10px;"> ☒ ☐ ☐ </div> <p>In januari 2022 zijn we gestart met een (verplichte) bewustwordingstraining voor alle gebruikers van het Waterschap op gebied informatieveiligheid en privacy. Daarnaast zijn er aanvullende technische en organisatorische maatregelen getroffen voor onze ICT omgeving te beschermen tegen mogelijke cyberaanvallen en de impact van een cyberaanval te verkleinen. Tevens is er een start gemaakt met het invulling geven aan de verbeterpunten uit de audits van WL en WBL. Samen met de crisisorganisatie oefenen we ook op incidenten. Directie en portefeuillehouder worden geïnformeerd via het securityboard WL en WBL en het Dagelijks Bestuur ontvangt halfjaarlijks een bestuursrapportage over informatiebeveiliging en privacy binnen WL.</p>

Indicator	2022	1 mei	1 sep	31 dec	Einddoel	Jaar
Bestuur en organisatie						
6.3 We zijn een toekomstgerichte organisatie						
1. % beschikbaarheid applicaties en ICT-infrastructuur	95%	99,7%	99,7%	...%	95%	- ¹

¹ geen einddatum, dient te allen tijde te voldoen.

Toelichting

1. De beschikbaarheid ICT is 99,7%.

Wat heeft het gekost?

Exploitatie

(bedragen in €'s)

Programma Bestuur en Organisatie	Begroting	Bijgestelde begroting	Realisatie	Prognose	Bijstelling
Kosten	74.594.400	74.780.842	52.741.323	76.136.442	1.355.600
Opbrengsten	6.548.300	6.548.300	2.438.063	6.580.300	32.000
Netto kosten exclusief doorberekende kosten en bijdrage WBL en BsGW	68.046.100	68.232.542	50.303.260	69.556.142	1.323.600

- Kapitaallasten: integrale herrekening kapitaallasten + € 37.400
- Personeelslasten: organisatieontwikkeling + € 100.000
- Personeelslasten: diverse bijstellingen binnen de personeelsbudgetten + € 182.000
- Goederen en diensten derden: hard- en softwarekosten o.a. als gevolg van toename aantal gebruikers + € 494.700
- Goederen en diensten derden: leaseauto's, uitbreiding wagenpark + € 150.000
- Goederen en diensten derden: onderhoudskosten loodsen en aanpassing beveiliging calamiteitenloods + € 104.900
- Goederen en diensten derden: bijraming uit het duurzaamheids- en innovatiefonds + € 73.800 ten behoeve van de footprintchallenge, 2^e fase gebiedsproces Lollebeek en het plaatsen van bodemvochtsensoren in de dijk bij Beesel
- Goederen en diensten derden: diverse (kleinere) bijstellingen van budgetten binnen het programma Bestuur en organisatie + € 212.800

Een gedetailleerde toelichting op de kostenbijstelling is opgenomen in paragraaf 8.1 en 8.2. In deze paragrafen worden alle bijstellingen per kostensoort toegelicht inclusief de aanduiding of het een structurele of incidentele bijstelling betreft en wordt aangegeven op welk programma deze bijstelling betrekking heeft.

Investerings**(bedragen in €'s x 1.000)*

PROJECT NUMMER	AT	OMSCHRIJVING	VK	UITGAVEN 2022			INKOMSTEN 2022		
				Begroting (VR)	Realisatie t/m 8-9-22	Prognose	Begroting (VR)	Realisatie t/m 8-9-22	Prognose
P501005	20	#Verbouwing locatie Horst		-	23	23	-	-	-
P501008	15	CV installatie locatie Sittard		-	-	110	-	-	-
P502014	5	Roadmap Informatievoorziening 2017-2021		333	309	333	-	-	-
P502019	5	Roadmap Informatievoorziening 2022-2027		650	124	650	-	-	-
P502020	5	Implementatie e-HRM		-	114	363	-	-	-
P502106	5	Inventarisatie kunstwerken geprogrammeerd onderhoud		-	-	40	-	-	-
	10	Projecten facilitair 2020/2021 ev.		75	-	-	-	-	-
	5	Implementatie e-HRM 2022/2023		363	-	-	-	-	-
PROGRAMMA BESTUUR EN ORGANISATIE				1.421	570	1.519	-	-	-

* Ten behoeve van de actualiteit zijn de cijfers in bovenstaande tabel (realisatie en prognose) aangepast aan de laatst bekende inzichten.

Najaarsrapportage 2022 - financieel

waterschap
limburg

7 Kredietvoting en -verlening

In de voorgaande hoofdstukken zijn per programma (paragraaf 'Wat heeft het gekost?') de jaargebonden netto investeringsuitgaven (uitgaven en inkomsten) voor 2022 getotaliseerd weergegeven.

Naast de jaarlijkse netto investeringsuitgaven zijn in de begroting 2022 per investeringsproject ook de beschikbaar gestelde kredieten opgenomen (bijlage J, investeringsoverzicht). Deze kredieten zijn noodzakelijk om gelegitimeerd (i.e. rechtmatig) uitgaven van investeringsprojecten te mogen doen. Binnen de kredieten mogen uitgaven over meerdere jaren worden verantwoord. We noemen kredieten daarom jaaroverschrijdend.

Procedure investeringskredieten:

1. Bij de vaststelling van de Begroting is door het algemeen bestuur (AB) per programma een krediet gevoteerd. Dit kan in de voorjaars- en/of najaarsrapportage worden bijgesteld.
2. Het dagelijks bestuur (DB) mag voor een individueel investeringsproject binnen een programma een krediet verlenen.
3. In de jaarrekening wordt door het AB het saldo van het gevoteerde krediet per programma ingetrokken. Dit saldo betreft de niet door het DB verleende kredieten in het verslagjaar.

Conform de 'verordening ex artikel 108 beleids- en verantwoordingfunctie Waterschap Limburg' (art. 6 en 7) wordt over de door het DB verleende kredieten in de voor- en najaarsrapportage evenals de jaarrekening gerapporteerd aan het AB. Aan deze verplichting wordt onderstaand voldaan. Op grond van de huidige inzichten is bijstelling van het door het AB gevoteerde krediet noodzakelijk:

Netto kredietvoting/-verlening per programma	AB 2022			DB 2022	Bijstelling AB
	Begroting	Gewijzigde begroting	Prognose		
Hoogwaterbescherming Maasvallei	10.400.000	10.400.000	10.889.700	150.000	489.700
Klimaatadaptatie	38.300.000	38.300.000	38.300.000	19.665.500	-
Waterkwaliteit en ecologie	250.000	250.000	250.000	-	-
Crisisbeheersing	250.000	360.000	410.000	360.000	50.000
Bestuur en Organisatie	700.000	1.765.000	1.775.000	1.773.000	10.000
Totaal netto kredietvoting / -verlening	49.900.000	51.075.000	51.624.700	21.948.500	549.700

Onderstaand worden de door het DB beschikbaar gestelde krediet per programma toegelicht. Ook wordt per programma een bijstelling in de kredietvoting door het AB opgenomen, indien relevant en/of noodzakelijk.

7.1 Programma Hoogwaterbescherming Maasvallei

Kredietverlening (DB)

- Inventarisatie kunstwerken geprogrammeerd onderhoud (uitgaven + € 150.000).

Assetmanagement ontwikkelt zich binnen Waterschap Limburg aan de hand van het Assetmanagement-beleid en het Strategisch Assetmanagementplan (SAMP). Eén van de acties uit het Strategisch Assetmanagementplan is het vervangen van technisch afgeschreven assets binnen watersysteem en waterkeringen. Voor professioneel assetmanagement is de objectinformatie en het bijbehorende gegevensbeheer nog onvoldoende op orde. Voor de kortere termijn is behoefte om informatie te verzamelen over het jaar van aanleg, onderhouds- en bedieningsplicht en materiaalsoort van de kunstwerken.

Kredietvotering (AB)

Bijstelling kredietvotering +€ 489.700

De solidariteitsbijdrage Hoogwaterbeschermingsprogramma 2022 die door het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat is vastgesteld is hoger uitgevallen dan waarmee in de kredietvotering van de begroting 2022 rekening was gehouden. Hierdoor is ten behoeve van de solidariteitsbijdrage van het Hoogwaterbeschermingsprogramma een bijstelling van het raamkrediet met € 489.700 door het AB noodzakelijk.

7.2 Programma Klimaatadaptatie

Kredietverlening (DB)

- Water in Balans, diverse projecten (uitgaven + € 6.394.000).
Het krediet van het project Hegge (WiB projecten tranche 1) is verhoogd. Voor de diverse WiB projecten uit de tweede Tranche (Einighausen, Hekerbeekdal, Mechelderbeekdal, Wijnandsrade, Lemiers en Oud Lemiers) is krediet verleend om de geplande uitgaven zoals opgenomen in de begroting 2022 te kunnen doen. Inzake het Werkplan 2022-2025 voor programma Water in Balans "Samen balanceren" worden in 2022 negen nieuwe projecten opgestart en is krediet verleend. Het betreft de projecten Beek, Valkenburg, Eygelshoven, Noorbeekdal, Spaubeek, Sibbergrubbe, Eys, Voerendaal en Bocholtz/Simpelveld. Gedurende de verkenningsfase wordt de raming per project geactualiseerd, waarna per project aanvullende krediet wordt aangevraagd.
- Molenbeek van Lottum – Siebersbeek (uitgaven + € 620.000, inkomsten + € 437.000).
De Molenbeek van Lottum wordt gezien als een belangrijke watergang voor stroming minnende vissoorten en als een stepping stone langs de Maas voor de verdere verspreiding van deze soorten in Noord-Limburg. In de huidige situatie is de beek echter niet visoptrekbaar door de huidige inrichting van de Maas monding en de aanwezigheid van beverdammen. Waterschap Limburg, Rijkswaterstaat, Stichting Limburgs Landschap en Gemeente Horst aan de Maas zijn voornemens om dit knelpunt samen op te lossen. De voorbereidingen met de partners zijn zover gevorderd, dat de vergunningprocedures worden gestart, teneinde in het najaar van 2022 de uitvoering van het werk te kunnen starten. In het kader van het Beekmondigenconvenant draagt Rijkswaterstaat bij in de kosten. De gemeente Horst aan de Maas draagt bij in de kosten van de verplaatsing en nieuwbouw van de fietsbrug.

- WB 21 toets (aanvullend uitgaven + € 1.000.000 en inkomsten + € 750.000)
In september 2016 werd de watersysteemtoets 2015, zoals bedoeld in “Waterbeheer 21e eeuw”, afgerond. De totale kosten voor het opheffen van die knelpunten werden ingeschat op 4 miljoen euro. Vervolgens werd in september 2016 een krediet verleend van € 2.030.000 voor het project “WB21 toets 2015”. Insteek was destijds om met dit krediet aan de slag te gaan en gedurende het project te inventariseren of en wanneer aanvullend krediet nodig was. Dit is thans aan de orde. Om de laatste knelpunten (Barrier-Klimmen, Leukderbeek, Winnerstraatlossing / Eindhovensebaan, Peelloop, Vrakker) te kunnen afronden is een aanvullend krediet nodig. De inkomsten betreffen de bijdrage vanuit het partnercontract 2016-2021.
- Nieuw Limburgs Peil Streefbeeld SESA Geul (uitgaven + € 100.000)
Het betreft de analyse van de biotische en abiotische cyclus, het opstellen van maatregelenpakketten en het opstellen van streefbeelden voor de deeltrajecten van het stroomgebied van de Geul.
- Herinrichting beekmonding Hemelbeek (uitgaven + € 355.000, inkomsten € 175.000).
In het Beekmondingenconvenant 2016-2021 (2e tranche) met Rijkswaterstaat en Waterschap Aa en Maas is de Hemelbeek opgenomen als onderzoeksproject. In 2020 zijn voor de Hemelbeek de knelpunten en de (nog) te behalen winst voor de KRW en eco-hydrologische watersysteemdoelen nader beschouwd. Het onderzoek toont dat de nut en noodzaak er is om de geomorfologische en vismigratieknelpunten bij de monding van de Hemelbeek aan te pakken. Bovendien maakt de Hemelbeek deel uit van het KRW-waterlichaam Maas, waarbij de Hemelbeek in ieder geval voor de parameter vis niet voldoet aan het gewenst ecologisch potentieel (GEP). De Hemelbeek is daarom opgenomen als deelproject in het Beekmondingenconvenant 2022-2027 (3e tranche). En wordt derhalve een bijdrage in de kosten ontvangen.
- Herinrichting beekmonding Swalm (uitgaven + € 500.000).
De Swalm mondde oorspronkelijk uit in de Maas die tegen de Donderberg aan liep. Met de kanalisatie van de zandmaas is de huidige loop van de Maas aangelegd. Ook is de zuidelijke helft van de afgesneden Maas(meander) gedeeltelijk gedempt. De Dode Maas is een restant van de afgesneden Maasmeander. Door deze wijzigingen is de monding van de Swalm in de resterende geul (“Brede Geul”) komen te liggen.
Door de aanleg van stuw Belfeld (aanleg gereed in 1926) is het waterpeil in de Maas ter hoogte van de monding van de Swalm verhoogd en de monding gestuwd geraakt. Hierdoor is de stroomsnelheid in de benedenloop van de Swalm permanent afgenomen en zijn diverse knelpunten ontstaan. Rijkswaterstaat (RWS) voert de werkzaamheden uit die moeten leiden tot oplossing van de knelpunten. Het waterschap draagt bij in de kosten, middels een bijdrage aan RWS.
- Diverse projecten watersysteem (aanvullend uitgaven + € 2.124.500).
15 December 2020 werden individuele voorbereidingskredieten toegekend aan diverse projecten. Totaal werd € 18,9 miljoen verleend voor de verkennings- en de planuitwerkingsfase van 25 individuele projecten. Inmiddels zijn we ruim een jaar verder.

De projecten zijn door de IPM-teams Watersystemen verder gebracht in het proces richting planvaststelling. Nieuwe inzichten op het gebied van techniek, omgeving, contract, conditionerende onderzoeken en benodigde ruimte zijn verwerkt in de voorlopige ontwerpen, de plannen en de ramingen. Ook langere doorlooptijden als gevolg van afstemming met de omgeving spelen een rol bij de behoefte aan aanvullend voorbereidingskrediet. Het betreft aanvullend krediet voor de projecten 'Natte natuurplek Broekhuizerbroek', 'Grote Molenbeek bypass zand- en kruidvang', 'Vispassage Epermolen', 'Corio Glana Highlight 20 fase 2', 'Ontkluizing Keutelbeek Geleen', 'Geleenbeek Oud-Roosteren A2', 'Geleenbeek Katsbek Nieuwstadt Oud-Roosteren' en 'Geleenbeek VDL Nedcar'.

- Water in Balans; Mechelderbeekdal - Buffer Vijlenstraat- (aanvullend uitgaven + € 350.000).
Het Ontwerp Projectplan Waterwet buffer Vijlenstraat is een Snel aan de Slag project en maakt onderdeel uit van project Mechelderbeekdal, tranche 2 van het programma Water in Balans. We hebben de opgave om Mechelen te beschermen tegen wateroverlast bij een situatie van T25. Dat betekent dat maatregelen moeten worden getroffen voor het verwerken van bruto orde grootte 53.000 m³ water.
Waterschap Limburg is bezig met een Integrale Verkenning van het Mechelderbeekdal, om over ca. 1,5 jaar te komen tot een Voorkeursvariant met oplossingen voor wateroverlast langs de lijn van de 6 bekende knoppen. Vooruitlopend hierop werken we samen met de gemeente Vaals aan het no regret Snel aan de Slag project Vijlenstraat. Samen treffen we maatregelen tegen wateroverlast in het WIB knelpunt Mechelen, met als belangrijke bijvangst minder wateroverlast in lokale gemeentelijke knelpunten in de omgeving van het projectgebied Vijlenstraat. De gemeente stelt haar eigendom ter beschikking aan het waterschap om de buffer te realiseren. De gemeente draagt zorg voor een goede geleiding van water naar de buffer door aanpassingen aan de Vijlenstraat (wegverkanting en grotere duiker in de Mechelderbeek).
- Water in Balans; Tranche 2 – 11 projecten- (aanvullend uitgaven + € 9.584.000)
De kredietverlening heeft betrekking op de volgende projecten van de Investeringslijst (Bijlage J, projecten Wateroverlast) Water in Balans: Beek, Bocholtz & Simpelveld, Einighausen, Eyselshoven, Eys, Hekerbeekdal, Lemiers & Oud-Lemiers, Noorbeekdal, Spaubeek, Valkenburg (incl. Sibbergrubbe) en Voerendaal. Het eerder verstrekte (start)krediet voor deze 11 projecten van € 4.854.000 wordt door middel van voorliggend voorstel aangevuld om de voorbereidingsfase van deze projecten volledig te kunnen doorlopen.

Kredietvoting (AB)

Bijstelling kredietvoting: n.v.t.

7.3 Programma Waterkwaliteit en ecologie

Kredietverlening (DB)

n.v.t.

Kredietvoting (AB)

Bijstelling kredietvoting: n.v.t.

7.4 Programma Crisisbeheersing

Kredietverlening (DB)

- Uitwerken gegevens WBI (uitgaven + € 360.000)

Via het lopende programma Wettelijke Beoordeling (WBI/LBO1) van onze primaire waterkeringen komt actuele informatie beschikbaar over de status van de dijk ten opzichte van de wettelijke norm. Met één aanvullende stap is het resultaat van het programma WBI om te vormen naar informatie over de actuele sterkte bij optredende hoogwaters. Deze stap is in de Kadernota 2019-2023 al benoemd als WBI+. Het WBI+ heeft als doel om de informatie uit de WBI-beoordeling zodanig uit te werken, dat deze gebruikt kan worden voor de zorgplicht en de crisisbeheersing in het bijzonder. Het model hoogwaterinformatie omgeving (HIO) biedt informatie ten tijde van hoogwater. Het HIO kan met hulp van WBI+ gegevens geactualiseerd en daarmee betrouwbaarder worden. De informatie die toegevoegd wordt via WBI+ kan direct worden gebruikt voor het beantwoorden van vragen als 'kan de dijk deze waterstand aan' en 'waar gaat het (als eerste) mis?'.

Kredietvotering (AB)

Bijstelling kredietvotering + € 50.000

In de kredietvotering van de begroting 2022 is geen rekening gehouden met een kredietverlening voor het project 'noodmaatregelen' (N1 van het MJP verbetermaatregelen crisismanagement) die in het 4^e kwartaal zal worden geeffectueerd. Dit betreft een netto-investering van € 50.000 gelet op de toegezegde Interreg subsidie (90%). Omdat het gelet op de Interreg subsidie noodzakelijk is om de aanbesteding dit jaar nog in de markt te zetten is een bijstelling van het raamkrediet door het AB noodzakelijk.

7.5 Programma Bestuur en organisatie

Kredietverlening (DB)

- Roadmap informatievoorziening 2022 en 2023 (uitgaven + € 1.300.000).

De Roadmap Informatievoorziening 2022-2027 is gebaseerd op de doelstellingen van Waterschap Limburg, aangevuld met verplichtingen uit wet- en regelgeving. De visie en de strategie voor het waterbeheer hebben betrekking op een periode van meerdere jaren. Dit geldt ook voor de Roadmap Informatievoorziening. We werken met de Roadmap Informatievoorziening aan de centrale informatievoorziening voor het waterschap van morgen. De thans aan de orde zijnde kredietverlening betreft de eerste twee jaren van de Roadmap Informatievoorziening 2022-2027.

- Implementatie e-HRM (uitgaven + € 363.000).

In 2021 hebben WL en WBL een gezamenlijk aanbestedingstraject gevolgd om te komen tot hetzelfde e-HRM-systeem. Beide organisaties hebben geconstateerd dat dit van belang is in het kader van een nauwere samenwerking.

WBL is in 2021 gestart met de implementatie van de 1^e fase (m.n. de salaris- en personeelsadministratie) i.v.m. de livegang per 1 januari 2022.

WL dient in 2022 te implementeren, om per 1 januari 2023 live te kunnen gaan met het nieuwe systeem. Zowel WL als WBL dienen de 2^e fase (modules zoals werving & selectie, arbeidsverzuim, gesprekscyclus, strategische personeelsplanning en rapportages) in 2022 te implementeren. WL heeft zeer weinig voorbereidingstijd gehad en streeft in 2022 naar een zo volledig mogelijke implementatie (fase 1 en 2). In verband met te maken keuzes is een uitloop naar 2023 op onderdelen niet uitgesloten. Daartoe volgt, indien aan de orde, een afzonderlijk voorstel.

- Vervangen CV installatie locatie Sittard (uitgaven + € 110.000).

De cv-installatie op locatie Sittard is volledig afgeschreven en in dusdanige technische staat dat deze vervangen moet worden voor de winter 2022/2023. Tevens wordt een voorbereiding gemaakt om een warmtepomp aan te sluiten. Hierdoor wordt al voorbereid op de toekomst zodat een forse besparing op gasverbruik mogelijk wordt. De nieuwe cv-ketels zijn bovendien klaar voor het bijmengen van waterstof, mocht dit in de toekomst nodig zijn met betrekking tot duurzaamheid en de gasmarkt.

Kredietvoting (AB)

Bijstelling kredietvoting +€ 10.000

In de kredietvoting van de begroting 2022 was rekening gehouden met kredietverlening ten behoeve van de vervanging CV installatie locatie Sittard ten bedrage van € 100.000 waardoor bijstelling door het AB noodzakelijk is.

7.6 Kredietaanpassing bevoegdheid Secretaris Directeur

In de 'Regeling budgetbeheer en financieel mandaat Waterschap Limburg 2017' is de Secretaris Directeur bevoegd tot het verhogen van de uitgaven binnen het verleende investeringskrediet indien deze worden gecompenseerd door hogere inkomsten, waardoor een en ander budgettair neutraal verloopt (artikel 6 Verhogingen investeringsuitgaven en -inkomsten binnen een verleend krediet).

Tot en met augustus 2022 heeft de Secretaris Directeur één maal gebruik gemaakt van deze bevoegdheid:

- Corio Glana Highlight 20 fase 1 (uitgaven en inkomsten + € 1.000.000)

Bij het aanvragen van het krediet voor project Corio Glana Highlight 20 fase 1 is rekening gehouden met de verrekening van voorbereidingskosten en grondkosten met gemeente Sittard-Geleen. Hierbij is wel alleen rekening gehouden met het saldo dat voor rekening komt van het waterschap (40%). In werkelijkheid zijn de meeste voorbereidingskosten door het waterschap voorgefinancierd (100%) en wordt de bijdrage van de gemeente (60%) middels inkomsten geboekt. De verrekenings-systematiek heeft in de praktijk dus anders heeft uitpakket dan oorspronkelijk in kredietvoorstel was voorzien. Daardoor stijgen zowel de uitgaven als de inkomsten met hetzelfde bedrag.

8 Begroting naar kosten-/opbrengstensoorten

In de tussentijdse rapportage ligt de nadruk op de bijstelling, het verschil tussen de prognose en de begroting. De bijstelling van lagere kosten en hogere opbrengsten is **groen** ingekleurd, omdat dit een positief effect heeft op het exploitatieresultaat 2022. Hogere kosten en lagere opbrengsten hebben een negatief effect op het exploitatieresultaat 2022 en zijn **rood** ingekleurd.

Rekening houdend met het bovenstaande kunnen de kosten en opbrengsten als volgt worden weergegeven.

Omschrijving	Begroting	Bijgestelde begroting	2022		
			Realisatie	Prognose	Bijstelling
41 Rente en afschrijvingen	20.204.000	19.546.500	18.409.806	19.583.900	37.400
42 Personeelslasten	40.968.900	41.608.042	24.479.310	42.060.342	452.300
43 Goederen en diensten van derden	31.847.300	32.947.450	19.308.683	34.899.000	1.951.550
4310 Goederen en diensten van derden WBL	79.984.400	79.984.400	59.988.240	79.984.400	0
4310 Goederen en diensten van derden BsGW	4.380.900	4.380.900	3.285.688	4.380.900	0
44 Bijdragen aan derden	752.900	712.640	239.225	1.732.640	1.020.000
4501 Toevoegingen aan voorzieningen	1.826.700	1.826.700	1.826.700	1.716.700	-110.000
4502 Duurzaamheid en innovatie	800.000	800.000	0	606.750	-193.250
Totaal kosten exclusief onvoorzien	180.765.100	181.806.632	127.537.652	184.964.632	3.158.000
81 Financiële baten	1.843.000	1.843.000	2.286.770	2.287.000	444.000
82 Personele baten	290.600	290.600	229.312	290.600	0
83 Goederen en diensten aan derden	630.600	630.600	331.646	676.100	45.500
84 Bijdragen van derden	662.700	662.700	72.000	673.100	10.400
85 Waterschapsbelastingen	166.462.900	166.462.900	166.176.120	166.462.900	0
86 Interne verrekeningen	5.885.900	5.885.900	2.173.221	5.885.900	0
Totaal opbrengsten	175.775.700	175.775.700	171.269.069	176.275.600	499.900
4502 Onvoorzien	385.600	0	0	0	0
Exploitatieresultaat; opbrengsten -/- kosten	-5.375.000	-6.030.932		-8.689.032	2.658.100

De voorgestelde bijstellingen laten per saldo een nadeel zien van € 2.658.100. In de voorjaarsrapportage 2022 werd voor dit jaar nog uitgegaan van een negatief exploitatieresultaat van € 6.030.932. Na verwerking van de effecten uit de najaarsrapportage loopt het (geprognosticeerde) tekort verder op tot een bedrag van € 8.689.032.

De bijstelling van de kosten en opbrengsten onderverdeeld naar incidenteel en structureel is als volgt:

Omschrijving	Bijstelling	Incidenteel	Structureel
Kosten	3.158.000	2.478.000	680.000
Opbrengsten	499.900	499.900	0
Opbrengsten -/- kosten	-2.658.100	-1.978.100	-680.000

De structurele doorwerking naar 2023 en volgende jaren bedraagt € 680.000. Met het effect hiervan is rekening gehouden bij het opstellen van de meerjarenbegroting 2023.

8.1 Kosten

In onderstaande tabellen worden de voorgestelde bijstellingen (op hoofdlijnen) per kostensoort nader toegelicht. Daarbij wordt ook aangegeven of de bijstelling van incidentele of structurele (I / S) aard is.

Rente en afschrijvingen

Toelichting rente en afschrijvingen	Bijstelling €	I / S	Programma
<ul style="list-style-type: none"> Bijstelling kapitaallasten <p>Betreft integrale herrekening van kapitaallasten projecten. Per saldo een incidentele toename van € 37.400.</p>	+ 37.400	I	B&O
Totaal rente en afschrijvingen	+ 37.400 0	I S	

Personeelslasten

Toelichting personeelslasten	Bijstelling €	I / S	Programma
<p>De belangrijkste bijstellingen hebben betrekking op:</p> <ul style="list-style-type: none"> Personeel van derden Waterrobuust Organisatieontwikkeling 	+ 132.500 + 100.000	I I	Klimaatadaptie B&O
<p>Daarnaast zijn er diverse budgettair overboekingen binnen de personeelsbudgetten, dit in verband met flexibele inzet van personeel. Deze leiden per saldo tot € 219.800 hogere personeelslasten. De dekking hiervan komt uit een verlaging van budgetten binnen de overige kostensoorten (o.a, verlaging dotatie voorzieningen € 130.100 en vrijval budgetten voor overige goederen en diensten € 93.000).</p>	+ 464.900 -/- 245.100	I/S I/S	B&O
Totaal personeelslasten	+362.300 +90.000	I S	

Goederen en diensten van derden

Toelichting goederen en diensten van derden	Bijstelling €	I / S	Programma
Kosten waterrobuust	+ 1.126.900	I	Klimaatadaptie
<p>911 Hard- en software</p> <p>Als gevolg van een toename van het aantal gebruikers nemen ook de kosten van hard- en software en het gebruik van licenties toe.</p>	+ 494.700	I/S	B&O

Toelichting goederen en diensten van derden	Bijstelling €	I / S	Programma
914 Kosten wagenpark Het wagenpark is gegroeid en telt momenteel 92 bedrijfswagens. Als gevolg van de hogere brandstofprijzen, kosten schadeherstel stijgen ook de kosten van beheer en onderhoud van dit wagenpark.	+ 150.000	S	B&O
913 Huisvesting De onderhoudskosten van de loodsen stijgen als gevolg van hogere prijzen onderhoud, personeelskosten en hogere indexeringen. Daarnaast is de beveiliging van de calamiteitenloods aangepast in verband met toegang voor de contractaannemer	+ 104.900	I/S	B&O
Diverse kostenverhogingen worden vanwege het innovatieve karakter gedekt vanuit het budget voor duurzaamheid en innovatie en verlopen derhalve budgettair neutraal. Het betreft o.a.: <ul style="list-style-type: none"> • Proef om maaisel met exoten te verwerken tot Bokashi. • Footprint challenge voor de watersector. • eDNA voedselwebanalyse in stromende wateren. • 2^e fase gebiedsproces Lollebeek faciliteren. • Bodemvochtsensoren in dijk bij Beesel. 	+ 25.000 + 5.300 + 24.200 + 48.100 + 20.400	I I I I I	Waterkwaliteit B&O Waterkwaliteit B&O B&O
Calamiteitenbestrijding Bijraming vanwege aanschaf nieuwe materialen (waterschotten, kleine containers en leidingdrempels) voor de calamiteitenbestrijding en snelle interventie bij wateroverlast.	+ 88.100	I	Crisisbeheersing
Overige Diverse bij- en aframingen en overige mutaties binnen budgetten. Per saldo leidt dit tot een voordeel van € 136.050	-/- 136.050	I/S	Diverse programma's
Totaal goederen en diensten van derden	+ 1.291.550 + 660.000	I S	

Bijdragen aan derden

Toelichting bijdragen aan derden	Bijstelling €	I / S	Programma
Waterrobuust: bijdragen aan derden	+ 1.000.000	I	Klimaatadaptie
Bijdrage promotieonderzoek universiteit Wageningen. Dekking ten laste van het budget voor duurzaamheid en innovatie.	+ 20.000	I	Hoogwaterbescherming
Totaal bijdragen aan derden	+1.020.000	I S	

Toevoegingen aan voorzieningen / duurzaamheid en innovatie

Toelichting toevoegingen aan voorzieningen	Bijstelling €	I / S	Programma
<p>Op grond van het afwegingskader zijn middelen vanuit het budget voor duurzaamheid en innovatie beschikbaar gesteld en overgeheveld naar een budget binnen de programma's:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dekking salariskosten junior medewerker € 12.800 2. Energiescan kantoor Roermond en loods Horst € 8.300 3. Brainstormsessie € 14.150 4. Proef om maaisel met exoten te verwerken tot Bokashi € 25.000. 5. Footprint challenge voor de watersector € 5.300. 6. eDNA voedselwebanalyse in stromende wateren € 24.200. 7. 2^e fase gebiedsproces Lollebeek faciliteren € 48.100. 8. Bodemvochtsensoren in dijk bij Beesel € 20.400. 9. Digital twin Waterbeheer € 15.000 10. Bijdrage promotieonderzoek universiteit Wageningen € 20.000 	-/-193.250	I	n.v.t.
Verlaging van de dotatie voorziening waterkeringen ten behoeve van inzet personeelslasten.	-/- 110.000	I/S	
Totaal toevoegingen aan voorzieningen	-/- 233.250 -/- 70.000	I S	

8.2 Opbrengsten

Financiële baten

Toelichting financiële baten	Bijstelling €	I / S	Programma
<ul style="list-style-type: none"> • Dividend <p>Over 2021 is meer dividend uitgekeerd door de NBB dan waarmee rekening is gehouden.</p>	+ 457.500	I	n.v.t.
<ul style="list-style-type: none"> • Rente rekening courant <p>In verband met een positieve liquiditeitspositie (overliquiditeit) van het waterschap is de financiering middels kasgeldeningen, die een negatieve rente ofwel een renteopbrengst genereren, in 2022 beperkt gebleven. Hierdoor is het noodzakelijk om de post 'renteopbrengst rekening-courant', af te ramen.</p>	-/- 13.500	I	B&O
Totaal financiële baten	+ 444.000	I S	

Goederen en diensten aan derden

Toelichting goederen en diensten aan derden	Bijstelling €	I / S	Programma
Betreft het bijramen van de opbrengsten doorbelasting aan WBL/BsGW	+ 45.500		
Totaal goederen en diensten aan derden	+ 45.500	I S	

Bijdragen van derden

Toelichting bijdragen van derden	Bijstelling €	I / S	Programma
<ul style="list-style-type: none"> Landmeetkundige inwinning Ooijen-Wanssum Provinciale bijdrage in de kosten van de resterende landmeetkundige inwinning project Ooijen-Wanssum.	+ 10.400	I	Klimaatadaptie
Totaal bijdragen van derden	+ 10.400	I S	

9 Reserves en voorzieningen

In de voorschriften is opgenomen dat onttrekkingen aan overige bestemmingsreserves en voorzieningen expliciet dienen te worden toegelicht in de begroting en gerapporteerd in de tussentijdse rapportages.

9.1 Onttrekkingen aan overige bestemmingsreserves

Bestemmingsreserve calamiteiten watersysteembeheer

Doel bestrijding van de kosten van calamiteiten (o.a. hoogwater, wateroverlast, droogte etc.).
Omvang Per 1 januari 2022 € 0.
Onttrekking Uitgaven in 2022: € 0.

Bestemmingsreserve riool overstorten

Doel het bevorderen van gemeentelijke projecten die als doel hebben de belasting van afvalwater op het huidige oppervlaktewater- en zuiveringssysteem terug te brengen.
Omvang Per 1 januari 2022 € 3.491.749.
Onttrekking Uitgaven in 2022: € 133.000.

Bestemmingsreserve risicovolle beplanting waterkering/achterstallig onderhoud

Doel het verwijderen van risicovolle beplantingen op waterkeringen die de primaire taak van de keringen zouden kunnen belemmeren/uitvoeren achterstallig onderhoud.
Omvang Per 1 januari 2022 € 303.016.
Onttrekking Uitgaven in 2022: € 0.

Bestemmingsreserve waterkwaliteit/Nieuw Limburgs Peil Next Generation

Doel integrale, gebiedsgerichte analyse en aanpak van knelpunten op het vlak van waterkwaliteit, waterkwantiteit, ruimtegebruik en grondgebruik. Het accent ligt hierbij op het oppervlaktewater- en grondwaterkwaliteit.
Omvang Per 1 januari 2022 € 310.713.
Onttrekking Uitgaven in 2022: € 0.

Bestemmingsreserve IBRAHYM waterkwaliteitsmodellering

Doel het huidige modelinstrumentarium moet geschikt gemaakt worden voor toepassing toestand beschrijven, effectvoorspelling maatregelen) in IBRAHYM ten behoeve van de waterkwaliteitsmodellering.
Omvang Per 1 januari 2022 € 69.000.
Onttrekking Uitgaven in 2022: € 0.

Bestemmingsreserve netcentrisch werken

Doel	opzetten en implementeren van netcentrisch werken. Dit is een vorm van informatiemanagement binnen organisaties waarbij bestuurders en diensten gelijktijdig over een eenduidig beeld van een (calamiteiten-)situatie beschikken. Daardoor kunnen beslissingen (intern en extern) sneller en beter worden genomen en kunnen werkzaamheden effectiever worden uitgevoerd.
Omvang	Per 1 januari 2022 € 45.988.
Onttrekking	Uitgaven in 2022: € 0.

Bestemmingsreserve subsidies afkoppelen regenwater

Doel	stimuleren woningeigenaren om de regenwaterafvoer af te koppelen van het riool. Water dat schoon is, hoeft o.a. met het oog van kostenbesparing niet behandeld te worden op een zuiveringsinstallatie.
Omvang	Per 1 januari 2022 € 849.695.
Onttrekking	Uitgaven in 2022: € 571.643.

Bestemmingsreserve stimulering verbetering watersystemen; overstortregeling

Doel	stimulering gemeenten tot aanpak van de gemeentelijke overstorten die lozen op ons watersysteem.
Omvang	Per 1 januari 2022 € 257.922.
Onttrekking	Uitgaven in 2022: € 0.

Bestemmingsreserve assetmanagement watersysteem

Doel	De reserve heeft ten doel om een buffer te vormen voor de (eerste) kosten voor de uitvoering van het assetmanagement in het watersysteem. Assetmanagement betreft het verantwoord beheer van waterschapseigendommen rondom de openbare lichamen waar het waterschap een verantwoordelijkheid heeft als eigenaar. Het betreft onder ander onderhoudspaden, buffers, retentiebekkens, vistrappen, boerenstuwen en passieve kunstwerken.
Omvang	Per 1 januari 2022 € 359.596.
Onttrekking	Uitgaven in 2022: € 0.

Bestemmingsreserve klimaat adaptieve peil gestuurde drainage

Doel	stimulering ombouw van traditionele drainage naar peil gestuurde drainage. Drainage heeft tot doel om pieken in de grondwaterstand te verlagen. Bij peil gestuurde drainage ontstaat de mogelijkheid om de afvoer en daarmee het peil te sturen.
Omvang	Per 1 januari 2022 € 88.767.
Onttrekking	Uitgaven in 2022: € 0.

Bestemmingsreserve Lectoraat bodem

Doel	Realisatie van de doelen van het 'lectoraat bodem' (samenwerking tussen HAS-Venlo en het waterschap), zoals verwoord in het Lectoraatplan 'een gezonde plant op een vitale, duurzame bodem' en het uitvoeren van praktijkproeven en implementeren van teelt technische maatregelen.
Omvang	Per 1 januari 2022 € 55.976.
Mutatie	Uitgaven in 2022 € 34.408.

Bestemmingsreserve LIVES

Doel	De oevers van de Maas en de zijrivieren / beken op een grensoverschrijdende manier effectief schoon maken en schoon houden.
Omvang	Per 1 januari 2022 € 106.667.
Mutatie	Uitgaven in 2022: € 0.

Bestemmingsreserve Stimuleringsregeling landbouw

Doel	Het vasthouden van water op de plateaus en hellingen in het heuvelland, door het infiltreren van water in de bodem en het remmen van oppervlakkige afstroming
Omvang	Per 1 januari 2022 € 600.000.
Mutatie	Uitgaven in 2022: € 43.687.

Bestemmingsreserve Organisatieontwikkeling

Doel	Ontwikkelen en versterken van de innovatie en uitvoeringskracht van WL, einddatum 2022.
Omvang	Per 1 januari 2022 € 115.337.
Mutatie	Uitgaven in 2022 € 0.

Bestemmingsreserve Onderhoudscontracten

Doel	Op een verantwoorde wijze uitvoering geven aan het onderhoudsbeleid van Waterschap Limburg.
Omvang	Per 1 januari 2022 € 1.351.787.
Mutatie	Uitgaven in 2022: € 288.819.

Bestemmingsreserve restpunten Ooijen Wanssum

Doel	Restpunten gebiedsontwikkeling Ooijen-Wanssum uitvoeren.
Omvang	Per 1 januari 2022 € 163.000.
Mutatie	Uitgaven in 2022: € 2.751.

9.2 Onttrekkingen aan voorzieningen

Voorziening pensioen- en uitkeringsverplichtingen

Doel	Aan de verplichting kunnen voldoen van de pensioenen van nog actieve en niet-actieve bestuursleden die nog geen bestuurderspensioenen ontvangen.
Omvang	Afhankelijk van jaarlijks ontvangen actuariële opgave. Per 1 januari 2022 € 4.638.227.
Onttrekking	Begroot in 2022: € 300.000. Realisatie in 2022: € 127.720.

Voorziening persoonsgebonden basisbudget (PBB)

Doel	In de waterschaps-cao is opgenomen dat iedere medewerker vanaf 2021 een persoonsgebonden budget (PBB) heeft om in te zetten voor zijn eigen opleiding, ontwikkeling, loopbaan en vitaliteit van € 6.000 over een periode van 5 jaar . Met ingang van 2021 wordt hiervoor jaarlijks € 1.200 per medewerker in de begroting opgenomen. Omdat raming en realisatie niet parallel lopen worden niet aangewende gelden gestort in een voorziening.
Omvang	Per 1 januari 2022 € 660.933, inclusief toevoeging conform begroting 2022.
Onttrekking	Begroot in 2022: € 350.000. Realisatie in 2022: € 91.514.

Voorziening vitaliteit persoonsgebonden basisbudget (PBB)

Doel	Met ingang van 2021 kan het PBB worden ingezet voor vitaliteit. Om inzicht en overzicht te hebben en houden is voor de jaarlijkse mutaties een aparte voorziening ingesteld.
Omvang	Per 1 januari 2022 € 157.731.
Onttrekking	Begroot in 2022: € 0. Realisatie in 2022: € 0.

Voorziening onderhoud waterkrachtcentrale ECI

Doel	Het effectief en doelmatig onderhouden van het gebouw in installaties van bedrijfspand ECI 4A te Roermond voor 2017-2026 op basis van een meerjarenonderhoudsplan (MJOP). De totale kosten van dit plan bedragen € 193.000.
Omvang	Per 1 januari 2022 € € 92.622, inclusief toevoeging conform begroting 2022.
Onttrekking	Begroot in 2022: € 11.735. Realisatie in 2022: € 0.

Voorziening onderhoud bedrijfspand Rijksweg Noord Sittard

Doel	Het effectief en doelmatig onderhouden van het gebouw en installaties van bedrijfspand Rijksweg Noord 305 te Sittard voor 2015-2024 op basis van een meerjarenonderhoudsplan (MJOP). Totale kosten van dit plan € 494.000: € 464.000, aangevuld met € 30.000 voor energiebesparende maatregelen aan technische installaties.
Omvang	Per 1 januari 2022 € 106.885.
Onttrekking	Begroot in 2022: € 14.637. Realisatie in 2022: € 0.

Voorziening onderhoud (Hoogwater)loods Horst

Doel	het effectief en doelmatig onderhouden van het gebouw en installaties van de (hoogwater)loods in Horst op basis van een meerjarenonderhoudsplan (MJOP).
Omvang	Per 1 januari 2022 € 30.079.
Onttrekking	Begroot en realisatie in 2022: € 0.

Voorziening onderhoud waterkeringen (Noord- en Midden Limburg)

Doel	onderhouden van de waterkeringen op basis van het meerjarenonderhoudsplan.
Omvang	Per 1 januari 2022 € 4.840.088 inclusief toevoeging conform begroting 2022.
Onttrekking	Begroot in 2022: € 2.041.000. Realisatie in 2022: € 97.783.

Voorziening natschade peilopzet Maas

Doel	in 2010 heeft het waterschap een bedrag ontvangen van Rijkswaterstaat van € 1,5 miljoen. Dat bedrag is bedoeld voor de afhandeling door het waterschap van schadeclaims die het gevolg zijn van verhoging van het waterpeil van de Maas traject Sambeek-Grave. Mogelijkheid tot het indienen van claims bestaat voor een periode van 20 jaar ná de peilopzet met een uitloop termijn van 5 jaar. De laatste peilopzet heeft in 2015 plaatsgevonden wat betekent dat de indieningstermijn kan lopen tot 2040. Indien op termijn blijkt dat de voorziening ontoereikend is, dan zal Rijkswaterstaat het verschil eveneens voor haar rekening nemen.
Omvang	Per 1 januari 2022 €1.303.233.
Onttrekking	Begroot in 2022: € 100.000. Realisatie in 2022: -/- € 18.554.

Voorziening belastingprocedure zuiveringsheffing

Doel	In 2019 heeft de Hoge Raad uitspraak gedaan over twee aanslagen zuiveringsheffing over 2015 (publicatie NEN normen) waarbij de uitspraak voor het waterschap negatief is uitgevallen. Op 26 januari 2022 heeft een zitting plaatsgevonden bij de Rechtbank Roermond over dezelfde problematiek van een aantal aanslagen zuiveringsheffing van de belastingjaren 2016 tot en met 2019 die nog niet onherroepelijk waren.
Omvang	Per 1 januari 2022 € 5.110.990..
Onttrekking	Begroot in 2022: € 0. Realisatie in 2022: € 4.775.191.

Voorziening Jaarrekeningresultaat BsGW

Doel	Verantwoording van het jaarrekeningresultaat 2021 BsGW.
Omvang	Per 1 januari 2022 2022 € 90.028.
Onttrekking	Begroot in 2022: € 0. Realisatie in 2022: € 171.541.

Voorziening Jaarrekeningresultaat WBL

Doel	Verantwoording van het jaarrekeningresultaat 2021 WBL.
Omvang	Per 1 januari 2022 € 426.000.
Onttrekking	Begroot in 2022: € 0. Realisatie in 2022: € 425.307

Voorziening Watercrisis 2021

Doel Voor de verantwoording van de herstelkosten in 2022, 2023 en 2024 van de locaties Valkenburg a/d Geul en Schin op Geul als gevolg van de watercrisis 2021.

Omvang Per 1 januari 2022 € 9.337.000.

Onttrekking Begroot in 2022: € 0.

Realisatie in 2022: € 0.

10 EMU-saldo

In de begroting is het EMU saldo opgenomen, waarover we eveneens rapporteren in tussentijdse rapportages. In onderstaand overzicht is het EMU-saldo van de begroting afgezet tegen het geprognostiseerde EMU saldo per 31 december van dit jaar. Met de tussentijdse wijzigingen in de EMU-saldi van WBL en BsGW is geen rekening gehouden.

Onderdeel	2022 (x € 1.000)		
	Begroting	Gewijzigde begroting	Prognose
1. EMU-exploitatiesaldo	-5.375	-6.031	-8.689
2. Invloed investeringen			
Bruto-investeringsuitgaven	-/-	95.492	84.600
Investeringssubsidies	+	54.597	51.464
Verkoop materiële en immateriële vaste activa	+	-	-
Afschrijvingen	+	17.137	16.522
3. Invloed voorzieningen			
Toevoegingen aan voorzieningen ten laste van de exploitatie	+	1.827	1.827
Onttrekkingen aan voorziening ten bate van de exploitatie	-/-	-	-
Betalingen rechtstreeks uit voorzieningen	-/-	2.817	11.557
4. Deelnemingen aan aandelen			
Boekwinst	-/-	-	-
Boekverlies	+	-	-
EMU saldo	-30.123	-32.375	-36.958

Het negatieve EMU-saldo is gestegen met € 4.583.000 tot een bedrag van € 36.958.000.

De moeilijkheid bij de bepaling van het EMU-saldo is dat waterschappen, net als andere decentrale overheden, een ander boekhoudstelsel gebruiken dan waarop het EMU-saldo is gebaseerd. De waterschappen hanteren het baten- en lastenstelsel, terwijl het EMU-saldo is gebaseerd op transactiestelsel (lees kasbasis). De informatie ten behoeve van het EMU-saldo moet dan ook een vertaalslag ondergaan. Verder geldt dat bij de waterschappen de investeringen grote invloed op het EMU-saldo hebben, zeker omdat zij gemiddeld over alle waterschappen gezien een factor 3 groter zijn dan de jaarlijkse afschrijvingen. Omdat het investeringsvolume van de waterschappen aanzienlijk is, en de verwachting is dat dit als gevolg van het Nationaal Bestuursakkoord Water nog wel enige tijd zo blijft, hebben de waterschappen (op begrotingsbasis) per definitie een EMU-tekort.

11 Schadeclaims

In deze tussentijdse rapportage is ook een rapportage over openstaande schadeclaims opgenomen.

Het financieel risico bestaat uit:

1. het eigen-risicodeel op de WA-polis van het waterschap (schade door onrechtmatig handelen); dit is wisselend omdat vanuit de voormalige waterschappen niet voor iedere regio het zelfde bedrag als eigen risico geldt;
2. het uit te keren bedrag aan schadevergoeding uit hoofde van nadeelcompensatie (schade bij rechtmatig handelen);
3. P.M.-posten die belanghebbenden - nog - niet concreet hebben gemaakt.

Het totaal financieel risico per 1 september 2022 bedraagt totaal afgerond € 6.624.951 + p.m.:

- vanuit claims onrechtmatig handelen: € 168.030 + p.m.
- vanuit claims rechtmatig handelen: verzoeken om nadeelcompensatie € 6.456.921 + p.m.

In bijlage 1. vindt u een nadere specificatie van de openstaande schadeclaims.

12 Bijlagen

Bijlage 1. Schadedossiers per 01-09-2022

Woonplaats	Schadelocatie	Schade-object	Toelichting	Vervolg	Afhandel-termijn	Financieel risico
			Claims onrechtmatig handelen			
Ospel (208) 2018-Z11819	Bientjesrand	Agrarisch areaal	Wateroverlast extreme neerslag 2016	Gerechtshof	2022	€ 15.000
Swolgen 2020-Z4525	Retentiebekken Boabel	Agrarisch areaal	Wateroverlast extreme neerslag 2016 en vraatschade a.g.v. wateroverlast door bever.	Waterschap/ verzekeraar	Vaststellings- overeenkomst 2022	p.m.
Susteren 2020-Z2378	Middelsgraaf	Agrarisch areaal	Inundatie door herinrichting Middelsgraaf	Waterschap	2022	p.m.
Sint Joost 2021- Z34178	Brachterbeek	Agrarisch areaal	Inundatie Brachterbeek	Waterschap/ verzekeraar	2022	€ 2.500
Nederweert 2020-Z2879	Leukerbeek	Agrarisch areaal	Inundatie Leukerbeek	Waterschap/ verzekeraar	2022	€ 2.500
Venray 2021-Z32495	Defensie kanaal	Agrarisch areaal	Inundatie Defensiekanaal	Waterschap/ verzekeraar	2022	€ 2.500
Panheel 2021-Z3381	Bosmolenweg	Onroerende zaken	Beschadiging parkeerterrein door pompen hoogwatercrisis juli 2021	Waterschap/ verzekeraar	2022	€ 2.500
Montfort 2021-Z33487	Stroomgebied Vlootbeek/ Pepinusbeek	Agrarisch areaal	Wateroverlast door onvoldoende onderhoud en beverdammen	Waterschap/ verzekeraar	2022	€ 2.500
Helenaveen 2022-Z2531	Helenavaart	Roerende zaken	Omgevallen boom op hekwerk en dierenverblijf	Waterschap/ verzekeraar	2022	€ 2.500
Maastricht 2022- Z3047	Zeep/Grens maas	onroerende zaken	Vraatschade monumentale bomen door bever	Waterschap/ verzekeraar	2022	€ 2.500

Woonplaats	Schadelocatie	Schade-object	Toelichting	Vervolg	Afhandel- termijn	Financieel risico
Weert 2022-Z2980	Leukerbeek	Agrarisch areaal	Wateroverlast door onvoldoende onderhoud	Waterschap	2022	€ 2.000
Reuver 2022-Z2266	Schelkensbeek	Onroerende zaken	Schade aan loods door omgevallen boom	Waterschap/ verzekeraar	2022	€ 2.500
Herkenbosch 2022-Z4286	Venbeek/ Bosbeek	Agrarisch areaal	Schade door wanprestatie i.v.m. peilbeheer	Waterschap/ve rzekeraar	2022	€ 2.500
Elsloo 2022-Z5261	Kasteelvijver Elsloo	Onroerende zaken	Schade door pompsysteem Hemelbeek	Waterschap/ve rzekeraar	2022	€ 2.500
Wanssum 2022-Z6295	Groote Molenbeek	Agrarisch areaal	Schade door storing in vuilvangerv	Waterschap/ve rzekeraar	2022	€ 2.500
Melderslo 2022-Z6550	Vredeskapel Broekhuizerdijk	Onroerende zaken	Schade door afvallende takken	Waterschap	2022	€ 150
Nunhem 2022-Z6554	Haelensebeek	Onroerende zaken	Knaagschade aan bomen door bever	Waterschap	2022	€ 630
Meerlo 2022-Z7033	Groote Molenbeek	Onroerende zaken	Schade aan bomen/struiken door snoeiwerkzaamheden	Waterschap	2022	€ 1.000
Nederweert 2022-Z6223	Straterhuislossing	Onroerende zaken	Schade door maaiwerkzaamheden	Waterschap	2022	€ 1.000
Ospel 2022-Z7730	Ospellossing	Agrarisch areaal	Schade door inundatie beek	Waterschap	2022	€ 750
Geheel beheersgebied	Geheel beheersgebied	Agrarisch areaal/ (on)roerend goed	Wateroverlast juli 2021: 48 schadeclaims voor een totaalbedrag van ruim €6.000.000	Waterschap/ verzekeraar	2022 e.v.	48 x € 2.500 = € 120.000

Woonplaats	Schadelocatie	Schade-object	Toelichting	Vervolg	Afhandel-termijn	Financieel risico
			Rechtmatig handelen: verzoeken om nadeelcompensatie			
Bergen 2020-Z4244	Eckeltsebeek	Agrarisch areaal	Beroepszaak vanuit project 2005; exploitatie- en vermogensschade.	RvS	2022 e.v.	p.m. < € 30.000
America 2020-Z3703	Dorperpeel	Agrarisch areaal	Wateroverlast 2014, extreme neerslag; collectief van vijf agrariërs.	Raad van State	2022	€ 1 mln.
Grubbenvorst 2021-Z34277	dijkversterking Grubbenvorst- Lottum	Onroerend goed	Vermogensschade door dijkversterkingsproject	Waterschap	2022	2 x € 275.000 + p.m.
Neer 2021-Z34353	dijkversterking Neer (4 zaken)	Onroerend goed	Vermogensschade door dijkversterkingsproject	Waterschap	2022	€ 100.000
Bergen 2022-Z7628	dijkversterking Bergen	Onroerend goed	Vermogensschade door dijkversterkingsproject	Waterschap	2022	€ 80.000
Baexem 2021-Z33139	Wateroverlast 2021	Agrarisch areaal	Inlaten water om elders wateroverlast te voorkomen tijdens hoogwater juli 2021	Waterschap	2022	€ 15.000
America 2021-Z33032	Dorperpeel	Onroerend goed	Schade a.g.v. project Mariapeel/Grauwveen	Waterschap	2022	p.m.
Swolgen 2022-Z5446	Retentie bekken Boabel	Agrarisch areaal	Waterschade 2016 door aanleg retentiebekken Boabel in 2001	Waterschap/ Rechtbank	2022	€ 4.086.216 + p.m.
America 2021-Z30801	Grubbenvorster- weg	Agrarisch areaal	Waterschade 2016	Waterschap	2022	€ 595.705
Griendtsveen 2022-Z4855	Apostelweg	Onroerend goed	Schade a.g.v. project Mariapeel/Grauwveen	Waterschap	2022	p.m.
Merselo 2022-Z5984	Merselo	Onroerend goed	Schade door herinrichting Loobeek en verleggen Venrayse Endepoel	Waterschap	2022	p.m.

Bijlage 2. Investeringslijst per 01-09-2022

(bedragen in €'s x 1.000)

PROJECT NUMMER	AT	OMSCHRIJVING	VK	INVESTERINGSOBJECT PER PROGRAMMA										GEVOTEERD KREDIET t/m 8-9-22							
				UITGAVEN					INKOMSTEN					UITG	INK						
				Realisatie		Begroting	Prognose				Totaal project- kosten	Realisatie				Begroting	Prognose				Totaal project- inkomsten
				t/m 2021	2022 t/m 8-9-22	2022 (voorjaar)	2022	2023	2024	2025 t/m 2028	t/m 2021	2022 t/m 8-9-22	2022 (voorjaar)			2022	2023	2024	2025 t/m 2028		
P000104	30	XP004 Herinrichting Maasnielderbeek bovenloop (resterend deel)		-	1	50	5	300	380	3.003	3.688	-	-	-	-	-	-	813	-		
P003101	30	Aansluiten oude Geulmeanders, Gulpen		898	0	-	-	-	-	-	898	9	-	-	-	-	-	9	1.256	-	
P003102	30	Herinrichting Geul benedenstreams kern Valkenburg fase 2 (Leeuw brouwerij)		1.930	40	650	50	700	317	-	2.997	641	-	310	10	530	-	-	1.181	3.100	1.045
P003103	30	Vispassage Epermolen		90	79	100	100	410	200	-	800	30	-	33	33	-	-	-	63	350	-
P003104	30	Vispassage Volmolen		2.236	11	-	11	-	-	-	2.247	836	-	-	-	-	-	-	836	2.714	883
P026201	30	#Sanering en herinrichting Oude Kanjel en Kanjel benedenstreams Kanaal	*	286	-	-	-	-	-	-	286	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
P026401	30	Herinrichting Kanjel en Gelele, gemeenten Meerssen en Maastricht		6.460	397	700	700	50	545	-	7.755	2.523	-	100	100	425	-	-	3.048	7.750	3.437
P034201	30	Vispassage Witttermolen Witterm		819	1	-	1	-	-	-	820	25	-	-	-	-	-	-	25	815	205
P057301	30	#Vispassage Baalsbruggermolen Kerkrade		522	-	-	-	-	-	-	522	20	-	-	-	-	-	-	20	515	129
P057302	30	Herinrichting Worm (Nato-depot - Rimborg)		3	20	150	60	300	500	3.161	4.024	-	-	-	-	-	-	-	921	-	-
P066401	30	Herinrichting Bosbeek (Meinweg - monding)		3	29	75	35	200	478	2.065	2.781	-	-	-	-	-	-	-	753	-	-
P071002	30	Herinrichting Vlootbeek Benedenloop (Reigersbroek - Linnerweg)		7	4	85	65	350	350	2.593	3.366	-	-	-	-	-	-	-	816	-	-
P078302	30	Aanpak lekverlies Middelsgraaf te Susteren		406	2	18	18	-	-	-	424	-	-	-	-	-	-	-	450	-	-
P080105	30	Herinrichting Rode Beek Millen-Susteren		373	100	150	120	400	4.276	1.030	6.199	123	16	-	-	-	-	-	123	1.075	-
P086201	30	Herinrichting Geleenbeek Corio Glana algemeen		12.461	25	10	25	-	-	-	12.486	6.580	-	-	-	-	-	-	6.580	8.830	2.695
P086202	30	Herinrichting Geleenbeek Echt - Sifon		268	0	-	-	80	1.180	1.180	2.708	88	-	-	-	-	-	-	88	2.716	-
P086204	30	Herinrichting Geleenbeek Millen - Nieuwstadt		153	42	125	80	750	845	-	1.828	50	-	-	-	-	-	-	50	253	-
P086205	30	Herinrichting Geleenbeek Oud-Roosteren A2		762	12	25	25	140	950	950	2.827	251	-	-	-	-	-	-	251	1.385	-
P086206	30	Herinrichting Geleenbeek Katsbek Nieuwstadt - Oud Roosteren		576	10	25	25	100	550	550	1.801	190	-	-	-	-	-	-	190	1.093	-
P086208	30	Herinrichting Oude Maas (Geleenbeekmonding)		478	425	1.000	1.000	165	-	-	1.643	-	-	600	600	167	-	-	767	1.400	768
P086209	30	Herinrichting Geleenbeek Corio-Glana, highlight 16 en 17		30	68	100	68	250	1.170	1.170	2.688	-	-	-	-	-	-	-	-	1.145	-
P086210	30	Herinrichting Geleenbeek VDL Nedcar		4	10	20	20	80	895	-	999	-	-	-	-	-	-	-	340	-	-
P086211	30	Herinrichting Geleenbeek Kamerhof Holtum		3	5	-	5	-	-	295	303	-	-	-	-	-	-	-	295	-	-

PROJECT NUMMER	AT	OMSCHRIJVING	VK	INVESTERINGSOBJECT PER PROGRAMMA							INKOMSTEN					GEVOTEERD KREDIET t/m 8-9-22					
				UITGAVEN				Totaal project-kosten			Realisatie		Begroting	Prognose			Totaal project-inkomsten	UITG	INK		
				t/m 2021	2022 t/m 8-9-22	Begroting 2022 (voorjaar)	2022	2023	2024	2025 t/m 2028	t/m 2021	2022 t/m 8-9-22	Begroting 2022 (voorjaar)	2022	2023	2024	2025 t/m 2028				
P086212	30	Herinrichting Geleenbeek Sittard - Millen XP006		-	-	-	-	75	250	1.375	1.700	-	-	-	-	-	-	-	-		
P111702	30	Ontkluizing keutelbeek in de kernen Beek en Neerbeek, fase 1B/2		543	898	900	900	-	-	1.850	3.293	179	-	300	300	-	-	-	479	3.328	400
P111704	30	Ontkluizing Keutelbeek Geleen		42	13	60	60	353	1.000	2.000	3.455	-	-	-	-	-	-	-	830	-	
P115201	30	Corio Glana Highlight 20 fase 1		4.549	509	800	800	50	-	-	5.399	1.759	-	264	264	-	-	-	2.023	5.500	2.125
P115203	30	Corio Glana highlight 20, fase 2		643	128	100	128	200	5.560	1.000	7.531	212	-	33	33	-	-	-	245	825	-
P116901	30	Regenwaterbuffer Spaans Vonderen	*	184	-	-	-	-	-	-	184	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
P119901	30	Herinrichting beekmonding Hemelbeek XP017		-	6	30	10	100	545	-	655	-	-	10	-	-	287	-	287	355	-
P139002	30	Herinrichting Aalsbeek Bovenloop XP010		-	-	-	-	100	325	2.300	2.725	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
P144601	30	Herinrichting Molenbeek van Lottum - Siebersbeek		123	104	250	250	485	10	-	868	-	-	-	-	433	-	-	433	870	437
P146802	30	WB21 knelpunt Raam en Vistrap Tungeleroysebeek		23	1	25	25	50	1.200	-	1.298	-	-	-	-	-	-	-	423	-	
P150001	30	Herinrichting Gansbeek / Paterslossing	*	7	1	50	1	100	250	1.605	1.963	-	-	20	20	50	80	480	630	-	-
P151402	30	Herinrichting benedenloop Wellse Molenbeek		70	4	30	30	30	400	442	972	23	-	10	10	10	130	190	363	485	-
P180901	30	Herinrichting benedenloop Kwistbeek		46	1	30	30	30	30	961	1.097	15	-	10	-	-	-	-	15	550	-
P180902	30	Gebiedspilot Kwistbeek		3.926	521	750	750	127	-	-	4.803	1.296	-	200	1.500	-	-	-	2.796	4.800	2.098
P181701	30	Tielebeek bovenloop		1.818	53	-	53	-	-	-	1.871	600	1.223	1.200	1.200	-	-	-	1.800	1.799	1.357
P192701	30	Meilossing, afronding herinrichting		258	174	280	200	10	50	-	518	85	-	90	60	-	-	-	145	600	110
P223601	30	herinrichting Raam		-	-	-	10	-	-	250	260	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
P228201	30	Herinrichting Huilbeek		527	463	1.000	1.000	247	500	550	2.824	178	-	500	730	500	-	-	1.408	2.800	1.500
P228301	30	Maasmonding Wolterskamp		16	3	50	3	-	-	-	19	5	-	20	-	-	-	-	5	69	-
P254502	30	XP027 Herinrichting Oude Graaf		-	15	75	30	150	375	3.490	4.045	-	-	-	-	-	-	-	-	645	-
P254601	30	Herinrichting Venrays Broek en de Spurkt		7.783	1.069	965	1.069	100	-	-	8.952	915	-	4.969	4.969	-	-	-	5.884	8.665	5.851
P262701	30	Herinr. Haelensebeek Hhu-Nunhem		3.103	0	25	25	-	-	-	3.128	718	-	-	-	-	-	-	718	3.532	800
P277401	30	Herinrichting beekmonding Swalm XP030		-	-	10	10	10	400	80	500	-	-	-	-	-	-	-	-	500	-
P278401	30	Herinrichting Wylrebeek monding		46	29	50	50	150	4	-	250	-	-	-	-	90	-	-	90	250	-
P282101	30	Herinr. Castenrayse vennen		1.475	548	700	700	200	200	400	2.975	3	-	1.300	1.100	500	-	-	1.603	3.500	2.670

PROJECT NUMMER	AT	OMSCHRIJVING	VK	INVESTERINGSOBJECT PER PROGRAMMA							INKOMSTEN						GEVOTEERD KREDIET t/m 8-9-22				
				UITGAVEN							Totaal project-kosten	INKOMSTEN						UITG	INK		
				Realisatie		Begroting 2022 (voorjaar)	Prognose			2025 t/m 2028		Realisatie		Begroting 2022 (voorjaar)	Prognose					Totaal project-inkomsten	
				t/m 2021	2022 t/m 8-9-22		2022	2023	2024			t/m 2021	2022 t/m 8-9-22		2022	2023	2024				2025 t/m 2028
P316101	30	Herinrichting Thornerbeek		303	6	200	200	100	500		5.330	6.433	100	-	60	60	30	150	1.760		2.100
P316800	30	Maasgaard Algemeen		185	0	-	-	-	-	-	185	-	-	-	-	-	-	-	-	187	-
P316801	30	#Grote Molenbeek A73		3.120	1	-	1	-	-	-	3.121	1.056	-	-	-	-	-	-	1.056	4.345	3.554
P316802	30	Grote Molenbeek - Kasteelse bossen		307	8	-	8	-	-	-	315	101	-	-	-	-	-	-	101	460	165
P316806	30	Vismigratieknelpunt zand- en vuilvang Grote Molenbeek		51	63	150	100	150	-	-	301	-	-	75	50	50	-	-	100	120	-
P316807	30	Pilot Beekdalontwikkeling Grote Molenbeek/Mariapeel (XP005)		7	85	300	300	4.000	4.500	3.300	12.107	-	-	170	-	-	-	-	-	600	-
P316808	30	Herinrichting Grote Molenbeek Wittebrugweg XP002		0	0	20	5	20	200	1.685	1.910	-	-	-	-	-	-	-	-	1.910	505
P323401	30	Herinrichting Aa		88	240	250	250	300	1.600	-	2.238	29	-	50	50	100	600	-	779	1.232	-
P325202	30	Herinrichting benedenloop Lingsforterbeek		44	2	30	30	30	40	561	705	15	-	10	10	10	10	198	243	138	-
P360007	30	Grondverwerving meandering waterlopen		1.162	-	-	-	-	-	-	1.162	-	-	-	-	-	-	-	-	3.005	-
P360013	0	Strategische grondverwerving (SGV) Watersysteemprojecten		4.773	592	500	592	500	500	2.000	8.365	-	-	-	-	-	-	-	-	15.000	-
P360014	0	Strategische grondverwring proj.		80	-	-	-	-	-	-	80	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
P360027	30	#Nieuw Limburgs Peil (NLP) Grote Molenbeek Rieterdijk		256	-	300	-	-	-	-	256	-	-	-	-	-	-	-	-	255	-
P360060	30	Herstel diverse vismigratie knelpunten		-	-	-	10	80	900	2.700	3.690	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
P369999	0	Incidentele inhuur watersysteemprojecten		-	123	-	123	-	-	-	123	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	30	Te verwachten DHZ-subsidie beekherstelprojecten. Veiligheidshalve rekenen met 15%		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.500	4.500	6.000	12.000	-	-
	30	Geul Valkenburg-Julianakanaal (totale trajectlengte ca 12 km)		-	-	-	-	-	10	20	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	30	Tungelroyse beek		-	-	-	-	-	47	444	491	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	30	Pilot beekdalontwikkeling Aa-dal		-	-	50	-	-	50	250	300	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	30	Beekdalontwikkeling Oostrumse beek		-	-	-	-	-	10	150	160	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	30	Herinrichting Geleenbeek Corioglana- Weustenrade Oliemolen (rest highlight 4)		-	-	20	-	30	368	1.104	1.502	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-
	30	Herinrichting Middelsgraaf (trambaan Ophoven - monding)		-	-	20	-	-	-	-	-	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-
	30	Herinrichting Vliet		-	-	-	-	-	10	856	866	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	30	Herinrichting Uffelsebeek (P260501)		-	-	30	-	200	350	4.310	4.860	-	-	10	-	-	-	-	-	-	-
	30	Herinrichting Everlosebeek		-	-	-	-	-	10	4.506	4.516	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

PROJECT NUMMER	AT	OMSCHRIJVING	VK	INVESTERINGSOBJECT PER PROGRAMMA								INKOMSTEN						GEVOTEERD KREDIET t/m 8-9-22			
				UITGAVEN														UITG	INK		
				Realisatie		Begroting	Prognose				Totaal project-kosten	Realisatie		Begroting	Prognose					Totaal project-inkomsten	
				t/m 2021	2022 t/m 8-9-22	2022 (voorjaar)	2022	2023	2024	2025 t/m 2028	t/m 2021	2022 t/m 8-9-22	2022 (voorjaar)	2022	2023	2024	2025 t/m 2028				
30		Herinrichting Kroonbeek		-	-	-	-	-	10	1.606	1.616	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
30		Anselderbeek overkluizing benedenloop		-	-	-	-	-	10	502	512	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
30		Herinrichting Grensbeek		-	-	10	-	10	10	679	699	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
30		Herinrichting Broekhuizermolenbeek		-	-	-	-	-	10	1.139	1.149	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
30		Herinrichting Vulensbeek		-	-	-	-	-	10	20	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
30		Maatregelen wateroverlast Roer (laatste knelpunten, o.a. Steenen Huys te Vlodrop)		-	-	-	-	10	10	1.482	1.502	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
30		Pilot Beekdalontwikkeling Geul		-	-	200	-	200	300	4.000	4.500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Projecten Beekherstel				64.330	6.940	11.543	10.166	12.472	33.190	68.944	189.102	18.656	1.238	10.424	11.099	4.395	5.757	8.628	48.535	108.017	30.733
P146801	30	Sarsven/Banen		1.371	5	-	5	-	-	-	1.376	29	-	-	-	-	-	-	29	1.400	300
P177901	30	Broekhuizerbroek		417	110	150	150	1.000	450	-	2.017	138	-	50	50	-	-	-	188	590	-
P261301	30	Heidsche Peel NLP		153	-	-	-	-	-	-	153	65	-	-	-	-	-	-	65	310	-
P265201	30	Waterbloem		241	108	150	150	1.000	1.200	-	2.591	80	-	50	50	-	-	-	130	1.250	-
P265202	30	XP012 Herinrichting Roggelsebeek, incl Neerpeelbeek en Bevelandsbeek		-	3	100	15	200	300	7.585	8.100	-	-	-	-	-	-	-	-	2.305	-
P360022	30	Nieuw Limburgs Peil (NLP) Herstelmaatregelen		259	-	-	-	-	-	-	259	-	-	-	-	-	-	-	-	747	-
P360026	30	Nieuw Limburgs Peil (NLP) Wateroverlast Niers		48	-	250	-	250	250	250	798	-	-	125	-	125	113	100	338	50	-
P360029	5	Nieuw Limburgs Peil (NLP) Streefbeeld Stroomgebiedsbrede Ecologische Systeem Analyse (SESA)		76	-	100	100	100	100	350	726	-	-	-	-	-	-	-	-	175	-
P360040	30	Optimalisatie hoofdstelsel wateraanvoer (Noordervaart en Peelkanalen)		2.410	1.125	4.802	4.202	4.168	2.749	-	13.529	686	-	1.608	708	222	600	-	2.216	12.750	3.740
P360057	30	Extra boerenstuwen als droogtmaatregel		547	18	250	40	80	80	50	797	-	-	-	-	-	-	-	-	860	-
P360061	30	Stuwen eigen Leggerwatergangen		-	-	-	25	750	1.400	325	2.500	-	-	-	-	300	650	313	1.263	-	-
P360062	30	Automatiseren besturing 5 bestaande Regenwaterbuffers		-	-	-	25	200	250	25	500	-	-	-	-	200	300	500	-	-	-
P360063	30	Boerenstuwen tranche 2 en 3		-	-	-	-	1.200	550	50	1.800	-	-	-	970	500	250	1.720	-	-	-
30		KD010 - Investerings Reg watersysteem klimaatadaptatie/droogte (DHZ DPRA); 2020 € 0,2mln bruto		-	-	-	-	-	-	11.850	11.850	-	-	-	-	-	5.875	5.875	-	-	-
Projecten Verdrogingsbestrijding				5.522	1.369	5.802	4.712	8.948	7.329	20.485	46.996	997	-	1.833	808	1.617	2.063	6.838	12.323	20.436	4.040

PROJECT NUMMER	AT	OMSCHRIJVING	VK	INVESTERINGSOBJECT PER PROGRAMMA							INKOMSTEN						GEVOTEERD KREDIET t/m 8-9-22					
				UITGAVEN				Totaal project-kosten					Realisatie		Begroting		Prognose			Totaal project-inkomsten	UITG	INK
				t/m 2021	2022 t/m 8-9-22	2022 (voortjaar)	2022	2023	2024	2025 t/m 2028	t/m 2021	2022 t/m 8-9-22	2022 (voortjaar)	2022	2023	2024	2025 t/m 2028					
P003106	30	#Geuldal visie aanpak - WIB		1.441	13	-	13	-	-	-	1.454	476	-	-	-	-	-	-	476	2.966	-	
P003107	30	WiB-Valkenburg		-	136	110	282	471	368	167	1.288	-	-	-	-	-	-	-	-	2.103	-	
P012101	30	Mechelderbeekdal		404	343	508	768	328	245	140	1.885	-	-	-	-	-	-	-	-	1.577	-	
P012102	30	Capaciteitsuitbreiding RWB Vijlenbergerweg		74	8	8	8	-	-	-	82	-	-	-	-	-	-	-	-	84	28	
P016901	30	Waterberging Lange Gracht - Water in Balans		735	408	1.186	1.679	108	134	93	2.749	234	-	380	380	-	-	-	614	2.337	507	
P020101	30	#WiB-Sibbergrubbe		-	15	110	15	-	-	-	15	-	-	-	-	-	-	-	-	130	-	
P021101	30	Regenwaterbuffer de Heek - WiB		323	4	6	4	-	-	-	327	107	-	-	-	-	-	-	107	284	94	
P021102	30	Hekerbeekdal		427	189	354	377	343	239	88	1.474	-	-	42	42	-	-	-	42	1.500	-	
P029401	30	WiB-Eys		-	8	87	167	328	319	193	1.007	-	-	-	-	-	-	-	-	965	-	
P029402	30	WiB-Bocholtz en Simpelveld		-	2	87	28	447	367	349	1.191	-	-	-	-	-	-	-	-	1.170	-	
P038401	30	Lemiers en Oud Lemiers		109	54	395	314	498	339	270	1.530	-	-	-	-	-	-	-	-	1.499	-	
P042401	30	Aanleg hoogwaterbescherming Slenaken		1.895	949	1.000	1.000	58	50	-	3.003	779	408	988	988	-	-	-	1.767	2.114	972	
P055901	30	WiB-Noorbeekdal		-	44	173	253	333	303	238	1.127	-	-	-	-	-	-	-	-	1.102	-	
P057601	30	WiB-Eygelshoven		-	152	200	472	486	350	184	1.492	-	-	-	-	-	-	-	-	1.585	-	
P065103	30	Maatregelen wateroverlast Roer		948	-	-	-	-	-	-	948	-	-	-	-	-	-	-	-	1.860	188	
P080104	30	Bijdrage in kosten oplossen grondwateroverlast agv ontkluizing Rode Beek Schinveld		496	-	-	-	-	-	-	496	-	-	-	-	-	-	-	-	536	-	
P084301	30	Vergroten bergingscapaciteit regenwaterbuffer Etzenraderhuiske		246	-	42	42	-	-	-	288	81	-	-	-	-	-	-	81	290	-	
P090301	30	WiB-Voerendaal		-	8	167	99	412	342	271	1.124	-	-	-	-	-	-	-	-	1.089	-	
P093001	30	Wijnandsrade		27	110	235	367	333	394	289	1.410	-	-	-	-	-	-	-	-	1.287	-	
P096306	30	Bufferdam de Dem/Caumerbeek middenloop		691	1.232	1.600	1.500	314	-	-	2.505	171	-	533	533	-	-	-	704	3.135	706	
P111101	30	WiB-Spaubeek		-	2	76	16	347	338	405	1.106	-	-	-	-	-	-	-	-	1.065	-	
P111705	30	WiB-Beek		-	84	404	204	283	353	392	1.232	-	-	-	-	-	-	-	-	1.268	-	
P115301	30	Einighausen		91	157	420	359	346	221	45	1.062	-	-	-	-	-	-	-	-	1.092	-	
P147701	30	Aanpak Wateroverlast Niers		90	-	-	-	-	-	-	90	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	
P148302	30	Pilot retentiegebied Breevennen		25	4	110	94	365	374	341	1.199	8	-	-	-	-	-	-	8	86	-	

PROJECT NUMMER	AT	OMSCHRIJVING	VK	INVESTERINGSOBJECT PER PROGRAMMA									INKOMSTEN						GEVOTEERD KREDIET t/m 8-9-22			
				UITGAVEN					Prognose				Totaal projectkosten	Begroting			Prognose			Totaal projectinkomsten	UITG	INK
				Realisatie		Begroting					Realisatie	Begroting										
				t/m 2021	2022 t/m 8-9-22	2022 (voorjaar)	2022	2023	2024	2025 t/m 2028	t/m 2021	2022 t/m 8-9-22	2022 (voorjaar)	2022	2023	2024	2025 t/m 2028					
P177803	30	Gebiedspilot Schelkensbeek - Water in Balans		1.629	220	365	658	-	-	-	2.287	509	-	119	119	-	-	-	628	2.100	700	
P255901	30	Gebiedspilot Eckelstebeek - Water in Balans		1.086	192	1.808	1.511	431	-	-	3.028	361	-	576	576	-	-	-	937	2.745	906	
P360019	30	WB21 toets 2015		1.657	292	500	500	500	350	-	3.007	548	-	150	150	-	-	-	698	3.030	750	
P360034	5	Water in balans		3.438	126	250	250	250	250	1.000	5.188	1.270	-	-	-	-	-	-	1.270	4.285	609	
P360044	30	Gebiedspilot Meerssen - Water in Balans		2.350	543	1.413	543	1.531	184	32	4.640	1.746	-	-	-	-	-	-	1.746	3.710	1.564	
P360046	30	Gebiedspilot Oirsbeek - Water in Balans		1.499	693	678	886	364	383	197	3.329	495	-	176	176	-	-	-	671	3.068	810	
P360053	0	WIB maatregelen externe capaciteit		-	324	-	324	-	-	-	324	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
P360056	30	Aanpak wateroverlast Hegge		281	245	697	344	1.260	7	-	1.892	93	-	7	7	1.000	-	-	1.100	796	-	
P360058	30	#Propositie Heuvelland		500	-	-	-	-	-	-	500	-	-	-	-	-	-	-	-	500	-	
	30	KD008 - Programmaplan Water in Balans		-	-	150	-	-	4.491	35.306	39.797	-	-	50	-	2.250	2.500	10.000	14.750	-	-	
	30	Voer: bebouwing in laag liggend gebied langs de Voer, noodwaterberging Voer		-	-	-	-	-	25	1.360	1.385	-	-	-	-	7	332	338	-	-		
	30	Middelsgraaf		-	-	-	-	-	10	20	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
	30	Gulpen-Wittem: water vanuit landelijk gebied in huizen in Slenaken		-	-	-	-	-	10	20	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
	30	Geleenbeek Julianakanaal, inundatie van landbouwgrond, waarschijnlijk nog steeds een knelpunt		-	-	-	-	-	10	20	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
	30	Geleenbeek: inundatie Geleenbeek bij Poolmolen		-	-	-	-	-	10	20	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
	30	Regenwaterbuffer spaans vorderen (is dit P116901)		-	-	-	-	-	10	20	30	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Projecten Wateroverlast				20.466	6.556	13.139	13.077	10.136	10.476	41.460	95.615	6.878	408	3.021	2.971	3.250	2.507	10.332	25.937	51.458	7.834	
P360042	30	Vervangingsinvesteringen assets		5.865	1.881	4.700	4.700	5.150	5.150	20.600	41.465	-	129	-	-	-	-	-	-	15.707	-	
P360052	5	Ontwikkeling voorspellingsmodellen voor wateroverlast en Ontwikkeling klimaat-adaptatiemodel		289	57	575	575	565	570	545	2.544	-	-	-	-	-	-	-	-	1.527	-	
P502015	5	Implementatie Infor-EAM		302	-	-	-	-	-	-	302	-	-	-	-	-	-	-	-	270	-	
P502016	5	Ibrahim 3.0		212	120	280	280	60	-	-	552	-	112	210	210	20	-	-	230	700	350	
P503003	5	Tractiemiddelen 2019-2022		32	-	325	-	150	300	1.200	1.682	-	-	-	-	-	-	-	-	1.195	-	
P503004	15	Uitbreiding meetnet		1	2	100	100	124	-	-	225	-	-	-	-	-	-	-	-	300	-	
P503005	10	Vervangen meetapparatuur		142	237	200	237	483	-	-	862	-	-	-	-	-	-	-	-	1.075	-	

PROJECT NUMMER	AT	OMSCHRIJVING	VK	INVESTERINGSOBJECT PER PROGRAMMA								INKOMSTEN					GEVOTEERD KREDIET t/m 8-9-22				
				UITGAVEN				Totaal project-kosten				Realisatie		Begroting		Prognose			Totaal project-inkomsten	UITG	INK
				t/m 2021	2022 t/m 8-9-22	2022 (voorjaar)	2022	2023	2024	2025 t/m 2028	t/m 2021	2022 t/m 8-9-22	2022 (voorjaar)	2022	2023	2024	2025 t/m 2028				
5		Ontwikkeling voorspellingsmodellen (MJPC MV4)		-	-	-	100	2.947	-	-	3.047	-	-	-	-	2.780	-	-	2.780	-	-
15		Regenradar, Neerslagradar, Debietmeters etc. (MJPC MV6)		-	-	-	-	1.562	-	-	1.562	-	-	-	-	1.068	-	-	1.068	-	-
5		LIWA 2.0		-	-	350	-	350	350	1.400	2.100	-	-	110	-	110	110	440	660	-	-
Projecten Vervanging en aanpassing assets				6.843	2.297	6.530	5.992	11.391	6.370	23.745	54.341	-	241	320	210	3.978	110	440	4.738	20.774	350
P360010	0	Onderzoekskrediet Watersysteemprojecten		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1.000	-
P360050	5	#Waterbeheerprogramma (WBP) 2022-2027		102	8	24	8	-	-	-	110	-	-	-	-	-	-	-	-	165	-
P360051	6	Watersysteemoets 2019		49	-	88	40	103	105	597	894	16	-	-	-	-	-	-	16	60	-
	30	Nieuwe projecten begroting - Overig (AT 30 jaar)		-	-	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	5	KD011 - Uitwerking SESA beekdalbrede toepassing		-	-	50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
P504001	0	Bebording zwemwater		36	2	25	25	25	25	20	131	185	-	-	-	-	-	-	185	185	185
Projecten overig				186	9	287	73	128	130	617	1.134	201	-	-	-	-	-	-	201	1.410	185
* Betreft onderzoekskosten watersysteemproject (krediet € 1.000.000, P360010)																					
PROGRAMMA KLIMAATADAPTATIE				97.348	17.172	37.301	34.020	43.075	57.495	155.251	387.189	26.732	1.888	15.598	15.088	13.240	10.437	26.238	91.734	202.095	43.142
P400001	30	Bijdrage kosten HWBP		100.683	-	10.100	10.700	10.500	9.800	42.900	174.583	-	-	-	-	-	-	-	-	100.452	-
P400003	5	Uitvoeren veiligheidstoetsing waterkeringen		4.293	756	723	756	-	-	-	5.049	-	-	-	-	-	-	-	-	5.500	-
P41****	30/0	HoogWaterBeschermsProgramma		82.579	16.995	31.177	30.021	37.012	56.543	412.040	618.195	74.351	-8.511	28.061	27.020	33.313	50.891	370.841	556.416	182.164	165.192
P410008	30	#HWBP Innovaties		317	-	-	-	-	-	-	317	317	-921	-	-	-	-	-	317	-	-
P410018	30	HWBP Innovatie Vooronderzoek glazen keringen		-	2	258	111	-	-	-	111	-	-	258	111	-	-	-	111	-	-
P410019	30	HWBP Innovatie Toepassing geocrete grondstoffen		-	2	-	20	-	-	-	20	-	-	-	20	-	-	-	20	-	-
P410020	30	HWBP Innovatie Toepassing GCL's		-	23	-	23	-	-	-	23	-	-	-	-11	-	-	-	-11	-	-
P410021	30	HWBP Innovatie Doorontwikkeling prolockfilter		-	1	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-1	-	-	-	-1	-	-
P410022	30	HWBP Innovatie Innovatie Tranche 2		450	364	471	471	-	-	-	921	450	921	471	471	-	-	-	921	-	-
P410023	30	HWBP GCL-Geoconcrete Beesel		15	36	-	360	276	-	-	651	15	-	-	360	276	-	-	651	-	-

PROJECT NUMMER	AT	OMSCHRIJVING	VK	INVESTERINGSOBJECT PER PROGRAMMA										GEVOTEERD KREDIET t/m 8-9-22								
				UITGAVEN							INKOMSTEN					UITG		INK				
				Realisatie		Begroting	Prognose				Totaal project-kosten	Realisatie		Begroting	Prognose			Totaal project-inkomsten	UITG	INK		
				t/m 2021	2022 t/m 8-9-22	2022 (voorjaar)	2022	2023	2024	2025 t/m 2028	t/m 2021	2022 t/m 8-9-22	2022 (voorjaar)	2022	2023	2024	2025 t/m 2028					
P410012	30	HWBP POV Dijkversterking Gebiedseigen Grond		2.114	656	1.286	1.286	-	-	-	-	3.400	2.114	480	1.157	1.286	-	-	-	3.400	-	-
P410015	30	HWBP Niet-subsidiabele kosten (100% WL)		1.134	141	341	150	150	150	600	2.184	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
P4154**	30	HWBP Lob van Genneep		7.881	2.388	8.414	5.090	8.149	11.445	139.432	171.997	7.093	2.926	7.573	4.581	7.325	10.301	125.488	154.788	-	-	
P42****	0	Bestuursvereenkomst sluitstukken Maas		95.488	325	1.669	1.259	300	-	-	97.047	95.488	571	1.669	1.259	300	-	-	97.047	98.100	98.100	-
	30	KD001 - PGA voortrollend programma dijkversterking		-	-	-	-	-	500	2.000	2.500	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	5	KD002 - Inventarisatie kunstwerken geprogrammeerd onderhoud 2020		-	-	75	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
PROGRAMMA HOOGWATERBESCHERMING MAASVALLEI				294.954	21.688	54.514	50.248	56.387	78.438	596.972	1.076.999	179.827	-4.535	39.189	35.096	41.214	61.192	496.329	813.658	386.216	263.292	
P501003	10	Projecten facilitair 2018-2019		104	-	-	-	-	-	-	104	-	-	-	-	-	-	-	-	140	-	
P501005	20	#Verbouwing locatie Horst		756	23	-	23	-	-	-	779	-	-	-	-	-	-	-	-	803	-	
P501008	15	CV installatie locatie Sittard		-	-	-	110	-	-	-	110	-	-	-	-	-	-	-	-	110	-	
P502014	5	Roadmap Informatievoorziening 2017-2021		2.267	309	333	333	-	-	-	2.600	-	-	-	-	-	-	-	-	2.600	-	
P502019	5	Roadmap Informatievoorziening 2022-2027		-	124	650	650	650	650	2.600	4.550	-	-	-	-	-	-	-	-	1.300	-	
P502020	5	Implementatie e-HRM		-	114	-	363	-	-	-	363	-	-	-	-	-	-	-	-	363	-	
P502106	5	Inventarisatie kunstwerken geprogrammeerd onderhoud		-	-	-	40	110	-	-	150	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	10	Projecten facilitair 2020/2021 ev.		-	-	75	-	50	50	200	300	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	5	Implementatie e-HRM 2022/2023		-	-	363	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
PROGRAMMA BESTUUR EN ORGANISATIE				3.127	570	1.421	1.519	810	700	2.800	8.956	-	-	-	-	-	-	-	-	5.316	-	
P360047	30	Aanleg pompopstelplaatsen		357	0	10	23	-	-	-	380	5	-	-	-	-	-	-	5	349	116	
P502017	5	HoogwaterinformatieOmgeving (HIO)		54	-	-	-	60	-	-	114	-	-	-	-	-	-	-	-	100	-	
P502018	5	WBI + sterkteberekeningen dijken calamiteiten		-	-	125	125	125	-	-	250	-	-	-	-	-	-	-	-	360	-	
P505001	10	Vervanging pompen hoogwaterbestrijding/vergroten capaciteit		77	-	100	100	650	27	-	854	-	-	-	-	-	-	-	-	854	-	
P505002	10	Aanschaf noodmaterialen interreg MARHETAK (MPC N-1)		-	-	-	37	336	-	-	373	-	-	-	336	-	-	336	-	-	-	
PROGRAMMA CRISISBEHEERSING				488	0	235	285	1.171	27	-	1.971	5	-	-	336	-	-	341	1.663	116		

PROJECT NUMMER	AT	OMSCHRIJVING	VK	INVESTERINGSOBJECT PER PROGRAMMA										GEVOTEERD KREDIET t/m 8-9-22								
				UITGAVEN							INKOMSTEN					UITG	INK					
				Realisatie		Begroting	Prognose				Totaal project-kosten	Realisatie		Begroting	Prognose			Totaal project-inkomsten				
				t/m 2021	2022 t/m 8-9-22	2022 (voorjaar)	2022	2023	2024	2025 t/m 2028		t/m 2021	2022 t/m 8-9-22	2022 (voorjaar)	2022	2023	2024	2025 t/m 2028				
P360045	5	Regionale analyse waterkwaliteit		251	-	-	-	-	-	-	-	251	3	-	-	-	-	-	3	250	-	
P360055	5	Implementatie soortenbeleid		95	-	50	50	380	52	-	-	577	31	-	19	19	17	19	-	86	300	-
P360059	30	Innovatieve uitvoeringspilot waterkwaliteitsverbetering landelijk gebied		-	100	68	150	100	100	50	-	400	-	-	-	-	-	-	-	400	-	
	30	KD007 - Innovatieve/effectievere methodes doelrealisatie KRW.		-	-	150	150	400	320	1.600	-	2.470	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
PROGRAMMA WATERKWALITEIT EN ECOLOGIE				345	100	268	350	880	472	1.650	3.697	34	-	19	19	17	19	-	89	950	-	
TOTAAL PROGRAMMA'S				396.262	39.531	93.739	86.422	102.323	137.132	756.673	1.478.812	206.598	-2.647	54.806	50.203	54.807	71.648	522.567	905.822	596.241	306.550	
P399999	30	Risicoprofiel realisatie		-	-	-9.139	-1.121	-9.558	-	-	-10.679	-	-	-3.342	-	-2.416	-	-	-2.416	-	-	
TOTAAL PROGRAMMA'S (Voor berekening kapitaallasten)				396.262	39.531	84.600	85.301	92.765	137.132	756.673	1.468.133	206.598	-2.647	51.464	50.203	52.391	71.648	522.567	903.406	596.241	306.550	

Projecten waarbij geen projectnummer is vermeld zijn nog op te starten projecten uit de kadernota 2020-2025 (omschrijving begint met KD) óf door het prioriteer en programmeerteam geprogrammeerde nieuwe projecten voor 2022.

Ten behoeve van de actualiteit zijn de cijfers in bovenstaande tabellen (realisatie en prognose) aangepast aan de laatst bekende inzichten.